

SOLFASOL

ANKARA'NIN GAYRİRESMİ GAZETESİ

Aylık Gazete | 15 TL | Haziran 2021 Sayı 101 | www.solfasol.tv

Biz şimdi alçak sesle konuşuyoruz ya
Sessizce birleşip sessizce ayrılıyorz ya
Anamız çay demliyor ya güzel günlere
Sevgilimize çiçekler koyuyor ya bardağa
Sabahları işimize gidiyoruz ya sessiz sedasız
Bu, böyle gidecek demek değil bu işler
Biz şimdi yanyana geliyor ve çoğalıyoruz
Ama bir ağızdan tutturduğumuz gün hürriğin havasını
İşte o gün sizi tanrılar bile kurtaramaz.

Cemal Süreya

SIRADIŞI BİR DÜNYA TURU:

Gökyay Vakfı Satranç Müzesi

>> s. 8 Şebnem Türkoğlu Toptaş

Günümüzde Demokrasi Kampanyaları

Gündemin çok sık değiştiği, siyasal rejimden ve iktidardan beslenen, onun etki alanının dışına çıkmaktan korkan ana akım medyanın siyasal değişim ve demokrasi mücadelesine katkı yapmasının beklenmediği günümüzde, toplumsal muhalefetin entegrasyonu, konsolidasyonu çok temel öneme sahip.
>> s. 7 Bülent Atamer

GÜNCEL

Yorumlu Kısa Ankara Haberleri
>> s. 2 Akın Atauz

Anıtkabir'deki Gecekondu Gibi Tuhaf Şeyler
>> s. 5 Faruk Soydemir

Gezileşmek
>> s. 7 Akın Atauz

ANKARA

Yıkıyoruz, Yapıyoruz, Yeniliyoruz
>> s. 10 Zehra Konukman

A
>> s. 11 Ebru Baysal

Sinemaya Kaçan Çocuk: Ankaralı Naki Bey
>> s. 11 Ümit Bayazoğlu

Müstakil Sinemalarda Film İzlemenin Keyfi
>> s. 12 Sinem K. Baş

Acımanın Arkasına Gizlenen Bencilikleri
Yazan Necati Tosuner ve Ankara
>> s. 13 Sencer Başat

KÜLTÜR SANAT

Sağlıktan Sanata Açılan Pencere:
Dışkapı Sanat Atölyesi
>> s. 18 Necati Yalçın

Kitap Tanıtımı
>> s. 22 Akın Atauz

Albüm Tanıtımı
>> s. 24 Alisa Candan Karsu

AGORA

Önder Şenyapılı İçin
>> s. 25 Akın Atauz

Gazetecilik Anıları
>> s. 26 Önder Şenyapılı

Büyülü Aşk
>> s. 28 Nuran Şentürk Karakılıç

"İlk söz vardı" dedi bize
>> s. 29 Nurcan Kaya

SOLFASOL TV

Sokak Kültürü Sokağın Renklerini Getiriyor
>> s. 31

Solfasol TV'de Düzenli Programlar
>> s. 31

Biz Potansiyeli İçin...
>> s. 32 Mehmet C. Peker

Solfasol Müzikal Dayanışma Etkinlikleri
Ankara'nın Gayriresmi Konserleri
>> s. 34

Çocuk Gazetesi içeride!

Ankara'da Asbest Tehlikesi

Ankara ilk asbest sınavını Havagazi fabrikasının yıkımı sırasında kaybetmişti. Günümüzde asbest yeniden büyük bir tehlike olarak karşımıza çıkmakta.

>> s. 5 Mehmet Ş. Ensari

SÖYLEŞİ

Renklere Hayatı Sorgulayan Koca Çınar:

Hayati Misman

>> s. 20 Deniz Zeka ve Meltem Sezen Kılıç

SÖYLEŞİ

Ankara'dan yetişme bir müzisyen, müzik yönetmeni, oyuncu:

Ali Seçkiner Alıcı

>> s. 22 Alisa Candan Karsu

SOL FALSO

Aydan Çelik

Gezi 8 Yaşında

9. İşçi Filmleri Festivali (2014) için çizilmiştir

Yorumlu Kısa Ankara Haberleri

Derleyen: Akın Atauz

Bu ayın yorumlu Ankara haberlerinin büyük bir kısmını, Ankara Büyükşehir Belediyesi (ABB) ve Mansur Yavaş haberleri oluşturuyor. Biz Ankaralılar, hala bir kabustan kurtulmanın şokunu pek atlatamadığı için, başkanımız Mansur ne yaparsa beğenmeye ve kurtuluş dualarımızı tazelemeye yöneliyoruz. Gerçekten birçok olumlu gelişme var. Ama her zaman her gelişmeye eleştirel bir gözle bakamazsak ve olup-biteni eleştiri süzgecinden geçirmezsek, bunun, en başta eleştirmediğimiz kişilere zarar vereceği çok açık.

Bu nedenle ABB haberleri de, bununla ilişkili AOÇ, Hasanoğlu, Hacıbayram havuzu, kahveciler- salgın yönetimi ve Ankara'nın ağır abileri haberleri de, aynı eleştirel yaklaşımın ürünleri oldu.

İnsanın eli, bisiklet haberini yazamaya varmıyor, yüreği sıkışıyor... Ama haber bölümünü hiç olmazsa Ankara için bir yüz akı ile tamamlamak için, Uçan Süpürge Film Festivali haberi en sonda yer alıyor.

“Başkent senin, karar senin”

Bu ay Belediye (ABB) ve Mansur Yavaş ilgili haber başlıklarından bir seçki:

- Mansur Yavaş'tan yoksul aileler için 100 milyon liralık destek kampanyası
- Avrasya'nın son anketi: İmamoğlu ve Yavaş'ın oyları Erdoğan'dan çok daha fazla
- Yavaş dijital dönüşümü başlattı: Söz hakkı senin Ankara
- Mansur Yavaş, AKP'li meclis üyelerinin iddialarını belgelerle çürüttü
- Başkentliler 8 yıl sonra yeni otobüslerine kavuşuyor

Ankara Belediyesi ve Belediye Başkanı Mansur Yavaş, tam olarak (sol-bazen muhafazakar) popülist bir politika çizgisinde ilerliyor. Bu başlıklara bakarak çıkartılabilecek, en kestirme açıklama ve tanımlamaların şöyle özetlenebilmesi olası:

- Sorunlarla sistemli ve uzun erimli bir yaklaşımla baş etmeye çalışmıyor (zaten seçim süreleri, uzun erimli ve gösterişli olmayan projelerin yapılabilmesi bakımından, kişisel politika için elverişli sayılmaz),
- Sorunları geçiştirmiyor ama sistem yaklaşımı yapmadan ve hemen sonuç alınabilecek bir yaklaşımla sonuç üretmeye çalışıyor,
- Popüler temaları, retoriksel biçimde ve çok sık kullanıyor: Adalet, yoksulluk,

dini değerler, yıkıcı olmamak (bu nedenle İMG projelerini sürdürmek zorunda olduğunu söylüyor) vb.,

- Popülerliği sınanmış kavramları (katılımcı demokrasi, katılımcı yönetim, çoğulluk, ortak akıl, denetlenebilir bir yönetim, hücrel demokrasi, demokratik yönetim, toplumun her kesimi ile kenti yönetmek/ kent paydaşlarını şehri hep birlikte yönetmeye davet, kent yönetiminde çocuk sesleri, vb.) popülist bir biçimde ve içeriğini bütünüyle kendine göre ve yeniden tanımlayarak kullanıyor,
- Ya da, yurttaşlar da kavramların içeriğini bilmediğinden, demokrasi ve katılımı ilgili olarak hiçbir şey talep edilmeyeceğini kestirerek, bu konularda bol keseden söz veriyor,
- Devlet/devletin projeleri ve otoritesi karşısında, tam olarak itaatkâr ve suskun kalıyor, hiçbir karşı çıkışta bulunmuyor, kenti devletin belirlediği çıkarıcıların iradesine teslim ediyor. Böyle yaparak, kavgacı olmayan/işine bakan ve sonuç alınabilecek projelerle, kaynaklarını ve zamanını iyi kullanan yönetici kimliğini güçlendirmiş oluyor,

- Özel bir çaba göstermeden veya açıklama yapmaksızın, kendisini cumhurbaşkanlığı seçimlerine örtük bir biçimde hazırlanıyor ve kozlarını topluyor, dürüstlük/güvenilirlik/ çalışkanlık/iş bitiricilik vb. özelliklerini öne çıkartarak puan topluyor.

Bununla birlikte, şunları da yapıyor:

- Eşitlikçi, yumuşak, barışçı davranıyor ve partizanlık yapmıyor,
- Kamu kaynaklarının çalınmasına, hırsızlık yapılmasına, rüşvet alarak iş yapılmasına, insan kayırmaya vb. elinden geldiği kadar karşı duruyor (ya da öyle yapmak istiyor),
- Kaynakların (en başta para ve su) iyi kullanılmasını ve israf edilmemesini istiyor,
- Yardım ve dayanışma sağlarken bunu, bağımlılık veya borç yaratacak gibi olsa da, insan onurunu gözeterek, dikkatlice yapmaya çalışıyor.

Belediye ile ilgili başka haberler de var:

Kötülük, “İyilik” ve Hasanoğlu

Çok saçma olan durumlarda, “bu nasıl yorumlanabilir?” sorusunu yanıtlamıyorsunuz.

MEB, ABB'ye 7 ay önce verdiği restorasyon iznini, “Bakanlığa tahsisli ve/veya Bakanlık kullanımında olan tescilli ve korunması gereken binalara ilişkin rölöve, restitüsyon ve restorasyon proje iş ve işlemlerinin Bakanlıkça planlanmasının, koordinasyonunun ve yürütülmesinin daha uygun olacağı” gerekçesiyle, iptal etmiş.

Neden? Sanıyorum iktidarın yaptığı işler için akla yakın bir açıklama aramaktan büsbütün

GÜNCEL

TOGO Yılanının Hikayesi

Ankara'da "yağma ve kente ihanet" denildiğinde ilk akla gelen örneklerden olan TOGO Kuleleriyle ilgili haberler, sık sık gündeme geliyor. Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin girişimiyle başlayan karşı çıkışta, "rant oyunları" ile ilgili durum o kadar açık ki, mahkemeler bile aykırılığı görüyor. ABB, bu konuda sabırlı ama kararlı adımlar attığı iddiasını koruyor. Son gelişme, ABB Meclisi'nde konuya açıklık getirilmesi. "Açıklıktan" ne anlıyoruz? Şöyle şeyler:

- Kulelerin, yürürlükteki imar planına uygun hale getirilmesi için firmaya süre verilmiş,
- Tanınacak sürenin ne kadar olacağı ise henüz kesinleşmemiş,
- İnşaatin kanuna uygun şekilde tıraşlanmaması durumunda, yıkım kararı alınmak üzere konunun ABB Meclisi'ne taşınacağı bildirilmiş.

Yılanımız, rant serüvenini sürdürüyor.

Kahveciler İsyanda

Ankara Kahveciler ve Esnaf Odası Başkanı İsa Güven "bu süreçte zenginin daha zengin fakirin ise daha fakir olduğunu" söylemiş. Kahvelerin yüzde 30'unun kapandığını, geriye kalan yüzde 70'inin ise büyük zorluk içinde olduğunu belirten Güven: "14 aydır kapalıyız ve artık geçinemiyoruz. Her kısıtlamada ilk bizi kapatıyorlar AVM'lerden bulaşmayan salgın, bizden mi bulaşıyor anlamıyoruz." demiş.

Kahveciler Odası Başkanının, kahvecilerin yaşadıklarına bakarak söyledikleri, salgın hastalığın toplumdaki etkisinin yönetilme

biçiminin ne tür sorunlar yarattığını veya derinleştirdiğini, toplumun zorlukları adil bir biçimde yüklenmemesinin, esnafa nasıl zor günler getirdiğini gösteriyor. Politik olarak da cesaret edebileceğinin en fazlasını da, şöyle ifade ediyor: "Esnafın partisi olmaz kötü yaparı eleştirir iyi yaparı takdir ederiz."

Ankara, AOÇ ve Yılgınlık

Ankaralıları, AOÇ'ye sahip çıkamıyor nedense. Oysa arkasında Atatürk'ün vasiyeti ve Çiftliği koruyan yasa olduğu halde kentliler AOÇ'ye sahip çıkmadı. Seyirci kalmayı seçti. Neden? Şimdilerde saraya karşı cenk etmek güç diyelim, ama daha önce ce parça parça giderken, fabrikalar kurulurken ya da ordu el koyarken, ya da eski yapılar yıkılırken, her zaman sessiz kaldı. Bu, tuhaf bir durum gerçi sahip çıkan kurumlar, meslek odaları var, ama AOÇ savunmasının hemşeriler cephesi, nedense, oldukça yılgın.

AOÇ'de bazı yeni gelişmeler var:

• Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin yaptığı başvuruyla başlayan süreçte, Ankara 6. İdare Mahkemesi, Atatürk Orman Çiftliği'nde peyzaj projesi adı altında otopark ve düğün salonu gibi yapılaşmalara izin veren Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kararı iptal etti. Şube başkanı bu kararın anlamını şöyle özetledi: "AOÇ'nin yollarla bölünmesine ve AOÇ'ye beton dökülmesine dur denildi."

• İkinci gelişme de Mimarlar Odası kaynaklı: "... hayvanat bahçesinden, baraj gazinosuna, Marmara köşkünden, tarihi PTT ve gar yapılarına kadar hepimizin anılarının olduğu bu mekanları yeniden hatırlamak üzere herkesi, ortak bir anı albümü oluşturmaya davet ediyoruz."

Yazıtlar Kraliçesi, Augustus ve Fıskiye

Ankara elbette bir Türk-İslam kenti ama küçük bir kusur olarak, görkemli bir Roma geçmişi bulunuyor. Öyle ki, bir metropol olarak açıkgozlük yaparak, Augustus kült kenti olmaya da heveslenmiş ve vasiyetnameyi duvarına boydan boya Helen ve Latin dillerinde yazmış. Üstelik o duvar da hala duruyor ve yazıtın dünyadaki tam metine en yakın halini yansıtıyor. Bunların hiçbir önemi yok elbette.

Bu kutsal meydanın biraz da İMG propagandası için kullanılmasında, ne türlü bir yanlış olabilirdi?

Havuzun yapıldığı günden beri, kült tepesindeki tarihsel varlıklara havuzun ve nemin verdiği zarar, bir uyarı olarak, hep dile getirildi. Ama söyle misiniz, zaten çoktan iktidardan düşmüş Augustus propagandası mı önemli, yoksa siyasal İslam propagandası mı? Buna rağmen Büyükşehir Belediyesi Bilimsel Danışma Kurulu Raporu ve alınan Koruma Kurulu kararı doğrultusunda, fıskiye havuzun kaldırılması kararı verildi. Belediye'yi bir kez daha kutlamak gerek.

vaz geçmemiz gerekecek ve Hasanoğlu Köy Enstitüsü'nün çökmeye terkedilmesini normal karşılayacağız.

Ama bu da saçmalığa teslim olmak anlamına gelmiyor mu? Çok yol gösterici olmamakla birlikte, Yavaş'ın, "Milli Eğitim Bakanlığı, Hasanoğlu Köy Enstitüsü'nün restorasyonu için belediyemize verdiği izni iptal etti. Hiçbir siyasi farklılık ve kazanım; tarihi yaşatmaktan, eğitime inanmaktan, Cumhuriyet miraslarından önemli olamaz. Biz iyiliği bulaştırmaya her koşulda devam edeceğiz" sözü, yine de bir anlam taşıyor.

GÜNCEL

Ankara'nın Ağır Abileri

Bir kenti, o kentin belediyesi bir “Yağmacı Hasan Böreği” tepsisine çevirirse, bu derecede yaygın usulsüzlük, yolsuzluk ve açık-örtük kayırmacılık ve (henüz kanıtlanmış olmasa da) kent kaynaklarının-bütçesinin kişilerin cebine doğru akması vb. gibi “olağan” uygulamalar, mafyanın desteği, en azından daha küçük çaplı silahlı çetelerin gönül hoşluğu sağlanmadan, başarılabilir.

Yandaki fotoğraf, şiddetin sıradanlaşmasının fotoğrafı. Ülkedeki merkezi yönetimin/ iktidarın her gün yenisini öğrendiğimiz serüvenlerine göre, Ankara ağır abileri ne kadar önemli olabilir? Ancak ülkedeki şiddet,

mafya-çete ilişkiler ve zorbalıklar (“adaletsizlikler ve kanunsuzluklar” diyemiyorum bile, çünkü “hangi adalet-hangi kanun?” diye soracaksınız) ülkenin bütün kentlerine de yansıyor.

Başkent olduğu için polis var, (şimdi) bekçi var ve jandarma var, ordu var ve derin istihbarat devleti var diye Ankara'nın daha güvende olduğunu düşünmek bile saçma. Çünkü (öyle şeyler olmaz ama olursa) sokak yürüyüşlerinde, grevlerde ve boykotlarda, bu fotoğraf karşımıza çıkacağı gibi, Çubuk'taki linç benzerleri olayların, kadına ve çocuğa yönelik şiddetin ve

engellilerin, yoksulların, oruç yiyenlerin ve Kürt inşaat işçilerinin payına düşenlerin de artacağı, fotoğrafta görülen ferah eğlenceden anlaşılıyor.

'Bisikletli Yaşam İçin Adalet'

19 yaşındaki Umut Gündüz, geçtiğimiz temmuz ayında antrenmandan evine dönerken, Batıkent Çakırlar Caddesi'nde alkollü sürücünün çarpması nedeniyle öldü.

Olay raporunda, Umut'un “yolun sağ şeridinden eksiksiz teçhizatla gittiği, kaskında ve bisikletinde araç sürücülerini uyarmak için ışıklandırma bulunduğu ve kusursuz olduğu, sürücünün ise alkollü olduğu ve yüksek hızla ve trafik kurallarını ihlal ederek araç kullandığı belirtildi.

Raporda asli kusurlu bulunmasına rağmen, sürücünün 4 ay sonra, mahkeme bile görülmeden serbest bırakılmasını üzerine Umut Gündüz'ün annesi ve babası, Güvenpark'ta eylem başlattı. 24 Haziran'da görülecek olan mahkemeye kadar her çarşamba adalet nöbetimizi tekrarlayacaklarını bildirdiler. Geçen 2 yıl içinde 272 bisikletlinin benzer şekilde öldüğünü anımsatarak cezaların teşvik edici değil caydırıcı olmasını istediler.

Bir önceki habere bakarak, “Türkiye'nin halleri” denilebilir. Ancak Umut'un annesi ve babası: “Umut'a ses ol, bisikletli ölümler dursun” demişler.

Araftan Çıkmak

Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali'nin, bu yıl 24'üncüsü düzenlendi. Festival önce çevrim içi, 4 Haziran'dan sonra da, 11 Haziran kadar Çağdaş Sanatlar Merkezi ve Cer Modern Açık Hava Sinemasında sürecek. Bu yılın teması “araftan çıkmak”. Temanın anlaşılması için: “...Araf halinden çıkmanın yolu, dayanışmaktan, çalışmaktan ve en önemlisi doğru bildiklerimizi yapmaya devam etmekten geçiyor, (...) yıllardır verilen mücadelelerin lafta kalmaması, başka bir hayatın mümkün olduğunu müjdelemekle kalmayıp onu yaşayabilmekte, yaşadığımız özgürlüğün ta kendisi olmakta” diyor Uçan Süpürge.

Festival dünyanın tanıdığı kadın yönetmenlerin eserlerini tanıtmayı amaçlıyor. Böylece, kadının çağdaş dünyadaki önemi ve değerini anlamak, tartışmak ve ağ ilişkilerini güçlendirmek için yeni fırsatlar yaratılmış oluyor. Ayrıca, sinemadaki kadın emeğinin önemi daha görülür hale geliyor ve yeni kuşak kadın sinemacıları cesaretlendiriliyor

1998'den beri, yaklaşık çeyrek yüzyıldır Uçan Süpürge, Ankara'da kadın filmleri festivali düzenliyor. Türkiye'de kadın filmleri festivalinin ilk defa Ankara'da düzenlenmiş olması, kentin kendine özgü niteliklerinden birine işaret ediyor. Bunun ne olduğunu anlatan bir paragraf ekliyorum aşağıya; Sevin Okyay'ın 25 Mayıs'ta Birgün'deki yazısından:

“Ankara benim için çeşitli film festivallerinden (Ankara, Uçan Süpürge, Gezici Festival), oralarda edinilen ahbaplardan, sık sık konuk ya da görevli olanlardan (Oktay'la başlayan altyazı muhabbetleri, o sıralarda Ankara'da olan Uğur Yüksel, sinemaya gönül vermişlere senaryo ve yönetmenlik konusunda el veren Işıl Özgentürk), bize nefis yemekler pişiren ve nasihat veren Müzeyyen, elbette Güzel Cadı Aydan ve evlâd-ı manevimiz Ürün kızımız, biraz da bizler... Bir yıl Sevena Somuncuoğlu sorumlu olmuştur festivalden. Işıl'ı, Şükran Yücel'i (o da kıdemli festivalcidir) ve beni görünce arka odaya doğru “F Klavye bulun!” diye bağırmıştı. “Eski kadınlar geldi!” Eski-meski, bu sayede çeyrek asrı deviriyoruz ya, Sevnacığım!”

GÜNCEL

Anıtkabir'deki Gecekondu Gibi Tuhaf Şeyler

Faruk Soydemir

Anıtkabir Cumhuriyetimizin simgesi.

Türkiye'nin simge mekanı.

Gözümüz gibi korumamız gereken bir anıt.

Bu anıt yapının ve çevresinde yapılacak her türlü yapılaşma ve uygulamanın bu mekana saygılı, düzenli yapılması gerekir.

Ancak geçen gün gördüğümüz uygulama hiç de hoş olmayan bir özensizlik olarak tanımlanabilir.

Anıtkabir'in güzelim taş duvarlarının alt kısmına gecekondu gibi tuhaf şeyler yapılmış.

Büyük merdivenlerin hemen sağ tarafına ticari box büfeleri yerleştirilmiş.

Ticari box büfelerinin kenarları da taş desenli kağıt kaplama ile adeta kamuflaj edilmeye çalışılmış.

Türkiye'nin simge mekanında yapılan bu uygulamayı görüp de şaşırmamak elde değil.

Bu meşrubat büfelerinin konulduğu yerin hemen yanında kafeterya var. Eğer meşrubat büfesi ihtiyacı varsa pekâlâ kafeteryaya konulabilir.

21 Mayıs 2021 tarihinde çektiğim bu fotoğraftaki görüntünün hiç de hoş olmadığı görüşündeyim. Anıtkabir duvarının altında meşrubat büfesi, klima ünitesi ve pencereden sarkan klima boruları, atık kutuları, oturma bankları yan yana...

Bu tuhaf düzenlemenin dışında Anıtkabir'in içerisindeki, yönlendirme tabelaları ve kent mobilyaları gibi mimari elemanların yerleştirilmesindeki düzensizlik de belirgin bir şekilde göze çarpıyor.

Anıtkabir gibi simge bir mekanda yapılan düzenlemelerin ve uygulamaların daha dikkatli ve özenli yapılması gerektiği kanısındayım.

Aslında Anıtkabir'in çeşitli kurum ve kişilerden (mimar, inşaat mühendisi, sanat tarihçisi vb.) oluşan bir bilim kurulu var.

Bu kurul daha etkin hale getirilerek Anıtkabir'de yapılacak düzenlemelerle ilgili karar verici durumda olabilir. Böylece belki gecekondu gibi tuhaf şeyler de ortadan kalkabilir.

Ankara'da Asbest Tehlikesi

Mehmet Şeyhmus Ensari*

Asbest, ticari adıyla 'amyant', yıllardır yaşamın her alanında 3000'den fazla kullanım alanı bulmuş, gözle görülemeyen, lifsi yapıda 1.derece kanserojen mineraldir. Artık öldürücü özelliği nedeniyle biz asbeste **KATİL TOZ** diyoruz. Isıya, aşınmaya, sürtünmeye, paslanmaya ve kimyasallara dayanıklı özelliği nedeniyle, sihirli mineral olarak gemi, inşaat, otomotiv, tekstil olmak üzere pek çok endüstriyel alanda kullanılmıştır.

Ankara, ilk asbest sınavını Maltepe semtinde bulunan Havagazı fabrikasının yıkımı sırasında maalesef Sn. Melih GÖKÇEK döneminde kaybetti. Gerekli tedbirler alınmadan yapılan söküm neticesinde mahalleliler, esnaflar özellikle Maltepe pazarı esnafları, civardaki GÜ Mühendislik Fakültesi, Atatürk Lisesi, Sarar İlköğretim okulu gibi okullardaki öğrenciler haftalarca asbest tozu solumuşlardı.

Günümüzde asbest tehlikesi kentsel dönüşüm nedeniyle tekrar karşımıza büyük bir tehlike olarak ortaya çıkmaktadır. Maalesef ülkemizin deprem kuşağında olması ve yapı stokumuzun kötü olması nedeniyle kentsel dönüşüm kaçınılmazdır. Kentsel dönüşüm çalışmalarını çok olumlu bulmakla birlikte eski bina yıkım faaliyetlerindeki alınmayan tedbirler bazı sorunları ortaya çıkarmaktadır.

Zira bu şekilde devam ederse kentsel dönüşümün kansere dönüşmesi **KAÇINILMAZDIR**.

Bu sorunlardan tartışmasız en önemlisi, hem insan sağlığı hem de çevre kirliliği açısından değerlendirildiğinde, inşaat ve yıkıntı atıklarıdır. Ülkemizde atık yönetimi için yasal zorunluluklar vardır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 2004 yılında yayınlanan "Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının

Ankara'nın Asbest Sorunu

Konuk: Mehmet Ensari

youtu.be/
bBXyk1-QY5A

Ankara'da Yıkımlar ve Asbest Tehlikesi

youtu.be/
jT6JilxOJQE

Ankara'da Asbest konusunu ele aldığımız videoları Solfasol TV'de izlemek için yukarıdaki kare kodlarını veya linkleri kullanabilirsiniz.

Kontrolü Yönetmeliği" ne göre yıkım sırasında ortaya çıkan atıklar Madde 4'te tanımlanmıştır. Buna göre tehlikeli inşaat atıkları; inşaat ve yıkıntı atıkları içerisinde bulunan **asbest, boya, florasan ve benzeri zararlı ve tehlikeli atıklardır**. İşte bu atıklardan asbest, Dünya Sağlık Örgütü tarafından 1.derece kanserojen olarak kabul edilmiş tehlikeli bir madde olup, eski binalarda kullanılan yapı malzemeleri içerisinde karşımıza çıkmaktadır.

GÜNCEL

Ayrıca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik mevcuttur. Yönetmeliğin 22. Maddesi ise “İnşaat/yıkıntı atıkları içerisinde bulunan **asbest diğer atıklardan ayrı olarak toplanır** ve Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine göre bertaraf edilir” şeklindedir.

2010 yılı sonu itibariyle ülkemizde, asbestin çıkarılması, işlenmesi, mamul içinde kullanılması, ticari olarak satışı yasaklanmıştır. Bu nedenledir ki, 2010 yılına kadar kullanılmış olan asbestin ayrıştırılması ve bertaraf edilmesi gerekmektedir. Özellikle eski binaların yıkılması esnasında yer kaplamalarında özellikle **marley, marley ve parke yapıştırıcıları, duvar kaplamalarında, boya ve sıvalarda, kazan ve ısıtma sistemi conta izolasyonunda, eternit olarak bilinen çatı kaplamalarında, çatı izolasyonu ve çimento içinde kullanılan asbest, bina yıkımı gerçekleşmeden önce içinde bulunduğu malzeme ile birlikte yapıdan sökülerek ayrıştırılmalıdır.**

Yasal zorunlulukların nasıl uygulandığına baktığımızda, yıkılacak binaların “Yıkım Ruhsatı” binanın bulunduğu Belediye tarafından verilmektedir. Özellikle 2018 yılı itibariyle her ilde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından her Belediyeye “Yapı Yıkımlarındaki Tehlikeli Madde/Atık – Asbest” konusunda bilgilendirme yapılmış olup, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri “*Asbest maruziyeti sonucu hava yoluyla insanların sağlığını riske sokacak ve kanser hastalığına sebebiyet verecek risklerin yıkım öncesi teknik incelemeler yapılması sonucu ortaya çıkartılması neticesinde yıkım faaliyetinin gerek yıkım çalışanları gerekse yıkım etrafındaki çevre üzerinde asbest maruziyeti yaratmaması için mevzuattaki hukuki ve teknik kurallara uygun bir şekilde yönetilmesi; yıkımı güvenli kılacak koruyucu önlemlerin alınması ve bu konuda çevre ve insan sağlığına risk oluşturacak olası aykırı davranışlara izin verilmemesi gerektiği, yıkımına ilgili makamlarca onay verilmiş bir yapıda asbest ve benzeri tehlikeli maddelerin bulunup bulunmadığının belirlenmesi, yıkımda tehlikeli madde maruziyetinin önlenmesi yıkımın en önemli adımı olup, yıkılacak binaların **asbest ve***

benzeri malzemelerden temizlenmeden ana yıkıma geçilmesine kesinlikle izin verilmemelidir” şeklindeki uyarısı ile yıkım sırasında yasal mevzuatın öngördüğü prosedürün izlenmesi gerektiğini belirtmiştir.

Projenin yıkılacak binalarda kanserojen maddelerin varlığı nedeniyle bir felakete dönüşmemesi için yıkımı yapılacak binaların “Bina Yıkım Ruhsatının” yasal zorunluluk gereği asbest ve diğer tehlikeli atıklardan temizlendikten sonra Belediye tarafından verilmesi gerekmektedir. Yanlış uygulamalar ya da binalarda asbest varlığı tespit edilmeden yapılan yıkımların hem çalışanlara hem de çevre ve insan sağlığına zarar vereceği bir gerçektir. Asbestin kanserojen olduğu ve kontrolsüz yıkımlar ile birlikte soluduğumuz havaya karışarak insan sağlığını tehdit ettiği bir gerçektir. Bir gerçek daha vardır ki; ülkemizde akciğer hastalıkları ve kanser vakaları her geçen gün artmaktadır.

Ankara uygulamaları

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın geçmiş yıllarda belediyelerin denetimine bıraktığından bahsettik. Peki bu konuda acaba Ankara belediyeleri ne gibi tedbirler almaktadır?

Yalnız Ankara’da değil tüm Türkiye ve hatta dünyada içme suyu borularının önemli bir kısmı asbestli, eski borulardan oluşmaktadır. Polatlı, Beypazarı gibi ilçelerin içme suyu borularının değiştirilmesi için bütçe ayrılması önergesinde Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi’nde AKP/MHP üyelerinin projeyi sekteye uğrattığını hatırlarsak asbest farkındalığının sıfır olduğunu, konunun siyasi çekişmeler arasında kaybolduğunu görürüz.

Dernek olarak o dönemde Sn. Mansur Yavaş’a destek olacağımızı ve Ankara’da örnek bir çalışma için gönüllü olacağımızı bildirdik. Olumlu cevap alamadığımız gibi bir de ne yazık ki, o çalışmalar sırasında hiçbir iş sağlığı güvenliği ve asbest önlemi alınmamış, çalışanlar asbeste maruz kalmışlardı. Bu konuda sosyal medya hesaplarımızda görüntüleri kamuoyu ile paylaştık. Bu da iyi niyetli olmanın yetmediğinin kanıtlandığı, Ankara Büyükşehir Belediyesi’nin asbest konusunda tamamen bilgisiz ve tedbirsiz olduğunun bir başka örneği idi.

Ayrıca asbestli borular sanki normal atılmış gibi gelişi güzel etrafa bırakılmıştır. Bertaraf tesislerine gönderildiği bile şüphelidir. Bu da gösteriyor ki, ASKİ asbest konusundaki bilgisizliği nedeniyle sınıfta kalmıştır.

Kentsel dönüşümde karşımıza çıkan kitlesel asbest tehlikesi üzerine Ankara B.B., Çankaya, Yenimahalle belediyelerine gerekli ziyaret ve uyarılarda bulunduk ancak belediyelerden bir dönüş alamadık.

“Buradan tüm belediyelerimize sesleniyoruz; insanlarımızın hayatı için sizlerle her türlü çalışma ve işbirliği yapmaya hazırız. Asbest konusunda farkındalık oluşturmak ve kanunen sorumlu olduğunuz tedbirleri almanız için derneğimiz tüm olanaklarıyla yardımcı olmaya hazırdır.

Ankara’da ilçe belediyelerinin tamamında asbest konusunda genel bir bilgisizlik vardır. Görevini kötüye kullanan bazı uzmanlar sahte asbest raporu vererek belediyeleri yanıltmaktadır. Birçok belediye ise yıkımlarda asbest tehlikesini göz ardı ederek, halkına ölümü solutmaktadır.

Geçtiğimiz günlerde Çankaya, İleri Mahallesi’nde zemininde kayma nedeniyle çökme tehlikesi bulunan ve yıkımı yapılan yapılarda, gerek Ankara Büyükşehir Belediyesi ve gerekse Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılan yıkımlarda ilkel yöntemler kullanılmış ve mahalle halkı asbest ve tehlikeli maddelere maruz kalmıştır. Başkent belediyesinin en azından bir toz bastırma aracı bile mevcut değildir. İmkansızlıktan değil tamamen bilgisizlik ve beceriksizlikten. Zaman zaman yapılan hortumla sulama işe yaramaz. Ancak mahalleli onun bile çoğu zaman yapılmadığını ifade etmiştir. Bu konuda SOLFASOL ekibi ile mahallinde görüntüler alınmıştır.

Yıkılan binalardan çıkan asbestli molozların da usulüne uygun olmayan bir biçimde hafriyat depolama sahalarına döküldüğünü, Çevre Bakanlığı yetkililerinin bu sahaları denetlemesi gerektiğini belirtmeliyiz.

Şundan eminiz Ankaralılar kesinlikle asbest soluyor ve Ankara’nın asbest sorunu büyüyerek devam ediyor, Bu konuda çalışmalarımız devam edecek ve sizlerle paylaşılacaktır.

Bu konuda belediyelere gerek personel ve gerekse bilgi eksiklikleri nedeniyle dernek olarak Belediyelerimize her türlü desteğe hazırız yeter ki insanlarımıza **ÖLÜMÜ SOLUTMASINLAR!**

* Asbest Söküm Uzmanları Derneği Başkanı

Günümüzde Demokrasi Kampanyaları

Bülent Atamer

Eldeki demokrasimizi de yitiriyor muyuz?

İkizdere'de köylülerin direnişine rağmen Devletin koruması altında açılmaya çalışılan taş ocağı işletmesinin inadına açılması, Kazdağları'nda altın işletmeciliğinin yol açtığı orman talanı, Osman Kavala'nın 4 yıla yakın süredir hakkında hüküm hatta iddianame olmadan devam eden tutukluluğu, Kanal İstanbul saçmalığının neden olacağı mal el değiştirmeleri ve bu vesileyle kentte yaratılan yeni rant ama en önemlisi doğanın geri döndürülemez

tahribatı, KHK mağduriyetleri, Covid-19 salgını dolayısıyla iyice görünür hale gelen ülke kaynaklarının gayri adil bölüşümü; bunların tümünün konuşulamaz, sorulamaz, sorgulanamaz hale gelmesi ve çokça bilinen başka örneklerin çizdiği karanlık tablo ortada duruyor. Bunlara ilişkin soru soran gazetecilerin terslendiği, işinden olduğu, hatta kavuşturulduğu durumun demokrasi ile ilgisi olduğunu söylemek mümkün olmamalı.

Son yıllarda birçok ülkede de görülen, yaygınlaşan popülizm çağıının belirgin göstergeleri otoriterleşen yönetim sistemleri. Fransa'dan, Macaristan'a, ABD'den Brezilya'ya, Arjantin'e, Filipinler'e, yılların eskitemediği liderlerin yönettiği Afrika ülkelerine, Doğu ve Güneydoğu Asya'ya, tüm dünyayı saran otoriter rejimlerin üzerine Covid-19 salgını da gelince insanlık ölçülemez kısıtlar altında bunalır hale geldi.

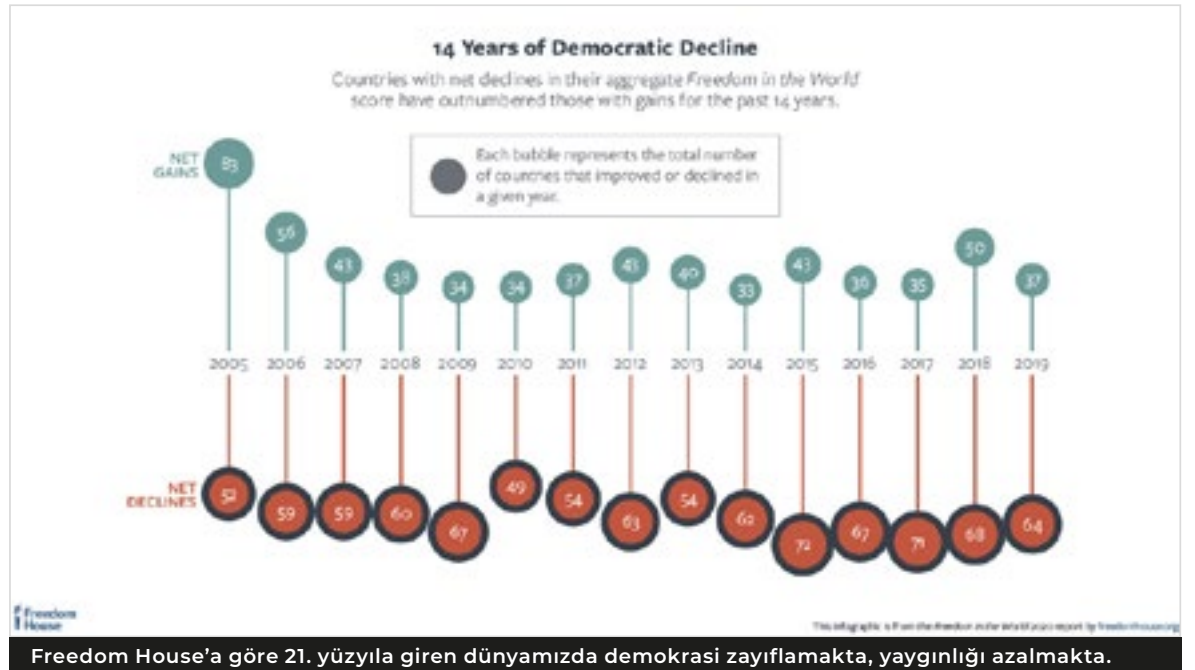
Bu tablonun, yalnızca darbeye, yolsuzlukla yönetimin ele geçirildiği ülkelerde değil, seçimli sistemlerle yönetilen ülkelerde de yaygın olarak görülmesi, durumun seçim sahtecilikleri, sandık oyunları ile açıklanabilmesine elvermiyor. Toplumlar kendilerini güvende hissetmedikleri zaman, insanlık veya yurttaşlık gibi makro kimliklerin yerine milli, etnik, dinsel alt kimliklerine daha güçlü şekilde sarılıyor ve o küçük kabuk içinde kendilerini daha güvende hissediyorlar. Buna yanıt veren veya bu çekilmeyi öneren politikaları da destekliyorlar. Özgürlüklerinden ödün vererek de olsa yurttaş haklarının önemli bölümünü yönetici otoriteye teslim ediyorlar. İçinde bulunduğumuz yüzyılda insanları bu küçük kabuklarının içine iten olgusal gerekçeler bolca var: Doğal afetlerin zorlamasıyla veya işsizlik sonucu veya bölgesel savaşların vb. yol açtığı uluslararası göç dalgaları, göçülen hedef ülkelerde milli kabuğu güçlendiren önemli etkenlerin başında yer alıyor. Geçen yüzyılın ilk yarısında hakim model olarak çalışan sosyal devlet anlayışı, yurttaşlarının sağlık, sosyal güvenlik, eğitim, ülke içi ve dış güvenlik tehditleri karşısında savunulmasını devlet eliyle yürütmeyi esas almıştı. Ancak 70'li yıllardan sonra gelişen yeni liberal politikalar, devletin üstlendiği rollerin devletlere yük olduğu anlayışını geliştirdi. Yurttaşları güvencesizleştirdi, parası kadar sağlık, eğitim, güvenlik alabilen bireyler haline getirdi. Kırsal nüfus iş imkanları daha fazla olan kentlere göçtü, kentlerde yeni yerleşim alanları oluştu, toplum katmanlarının

iç içeliği bozuldu, imkan eşitsizlikleri de bunların üstüne gelince, toplum kesimleri arasındaki ayrışmalar derinleşti. Neoliberal rejimler bu ayrışmanın doğallığını anlattılar yurttaşlarına; değersizler değerlerine razı olarak yaşamaya mecbur hale geldi.

Devlet yapıları da artık piyasa olarak tanımlanan mekanizmanın içinde bir "iş" olarak çalışmaya, ancak kar ederse varlığını sürdürebileceği kurumsal karaktere büründü. Artık yurttaşların yönlendirme, denetleme, hesap sorma imkanlarının olmadığı, hatta yurttaş kendisine tehdit olarak gören, onun özgürlük sınırlarını daraltarak yeniden tanımlayan, giderek rejimin yurttaş izlediği ve denetlediği, sesini ayarladığı bir kurum haline geldi

neoliberal sistemin devleti. Bu devlet kimi fonksiyonları için taşeronlar kiraladı; o taşeronlar güvenlik dahil, yurttaşın özel yaşamının tehdidi olmaya kadar vardırdı işini.

Demokrasinin yaşayabilmesi için gerekli asgari şartlar; insan haklarına saygı, hukukun üstünlüğü ve periyodik ve gerçek anlamıyla serbest seçim hakkının bulunması olarak tanımlanıyor. Freedom House dünyada demokrasi performansını izliyor. Aşağıdaki infografikte görüleceği gibi, 2005 ile 2019 arasında geçen 14 yılda demokrasisi gelişen ülkeler (yukarı doğru mavi renkle belirtilen sayılar) ile gerileyen ülkelerin sayısını (aşağı doğru kırmızı renkle belirtilen sayılar) belirliyor.

GÜNCEL

CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRKİYE’SİNDEN BİRKAÇ GÖSTERGE

Yaşadığımız tarihin demokrasi dozunu ölçebilecek çok fazla gösterge bulabiliriz. Burada resmi gazetelerden derlenen olağanüstü dönemlere ilişkin mevzuatın bir dökümüne bakmanın yeterli ölçüde durumu göstereceğini varsayarak

kestirmeden gitmek düşünülür. Türkiye’de cumhuriyet tarihi boyunca yerel ve ülke genelinde uygulanan sıkıyönetim dönemleri, 1982 Anayasası’nda kurumlaştırılan olağanüstü hal dönemleri ve 2017’den

sonra başkanlık rejiminin bile içine zor sığan, meclisi devreden çıkaran KHK rejimi altında yaşanan dönemler aşağıda listeleniyor. Unutulmamalı ki, bu dönemler kişi hak ve özgürlüklerinin kısıtlandığı dönemlerdir.

a. Sıkıyönetim dönemleri

i. Şeyh Sait isyanı	23.02.1925 - 23.12.1927
ii. Kubilay olayları	01.01.1931 - 08.03.1931
iii. 2. Dünya savaşı	20.11.1940 - 23.12.1947
iv. 6-7 Eylül olayları	07.09.1955 - 07.06.1956
v. 27 Mayıs darbesi	28.04.1960 - 01.12.1961
vi. Aydemir girişi	21.05.1963 - 20.07.1964
vii. 15-16 Haziran	16.06.1970 - 16.09.1970
viii. 12 Mart	16.04.1971 - 26.09.1973
ix. Kıbrıs müdahalesi	20.07.1974 - 02.09.1975
x. Irak'ta iç savaş	Mart 1975 Meclis reddediyor
xi. Yaygın şiddet	26.12.1978 - 12.09.1980
xii. 12 Eylül darbesi	12.09.1980 - 19.07.1987

b. OHAL dönemleri- toplamda 30 yıl içinde 17 yıl

- i. 1987-2002 : 15 yıl 13 il-Kürt Bölgesi -Süper vali dönemi
- ii. 2016-2018 : 2 yıl

Görüldüğü gibi, 1925 ile 1987 arasındaki 62 yılın 27 yılı sıkıyönetim altında geçmiş. 1987 ile 2018 arasındaki 95 yılın 44 yılı sıkıyönetim ve sonrasında OHAL uygulamaları altında geçmiş. Bu dönem cumhuriyet tarihimizin %46’sı demek.

15 Temmuz 2016 darbe girişimi ardından 40’a yakın KHK yayınlandı, bu KHK’larla 200 binden fazla kamu çalışanının işine son verildi, dernekler ve vakıflar kapatıldı, kimi varlıklara el konuldu. Haber alma, ifade, gösteri ve örgütlenme özgürlükleri kısıtlandı, tüm dünyada erişilebilen internet sitelerine erişim yasağı getirildi.

Bu listeleme bizlere özetle, "Siz cumhuriyet tarihiniz boyunca demokrasi denen sistemin gerektirdiği temel hak ve özgürlükleri kullanmadan yaşamış, devletinizin izin verdiği kadar özgür olmuştunuz." diyor.

SON 30 YILDA DEMOKRASİ KAMPANYALARI

“Demokrasi kampanyası” ifadesi, kavramın propagandasının yapılması ve demokrasiye erişmek için mücadele edilmesi anlamında kullanılıyor burada.

İnsanı insan yapan özellikler arasında cesaretle, azimle haklarını talep etmek, dayanışmasını sürdürmek gelir. Cumhuriyet tarihimizin tümündeki hak, adalet, demokrasi mücadelelerini incelemek burada dökümünü yapmak değil bu yazının amacı. Ancak son 30 sene, demokrasi kampanyalarına dair tabloyu görmek açısından bilgi verici olabilir.

Önemli bir nokta daha belirtilmeli burada: Yandaki listeye bakıldığında görülecektir ki, demokrasi kampanyası yapan özneler arasında sivil yapılar olduğu gibi resmi kurum ve kuruluşlar da var. Görülebilecek diğer bir nokta da resmi kurumlarca yürütülen kampanyaların başlığından, zamanlamasına kadar her şeyin ortak olması ve bunların 15 Temmuz 2016 darbe girişiminin birinci yıldönümüne denk gelmesi. Buradan şu anlaşılıyor: Rejim ve yönetim darbenin önlenmesini bir demokrasi zaferi olarak propaganda etmek istiyor. Hemen tüm üniversitelerde, belediyelerde, kaymakamlıklarda yapılan konferans, kongre benzeri faaliyetlerin başlığı “demokrasi ve milli birlik”.

Sivil yapıların yürüttüğü kampanyaların uzun soluklu olanları halen devam ediyor. Bunların bir bölümü, hak ihlallerinin teşhirini ve önlenmesini esas alan ancak demokrasi şemsiyesi altında buluşan kampanyalar.

1995	Umut Vakfı	Arabuluculuk ve Demokrasi
1997	Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi	Uluslararası Demokrasi, Hukuk ve İnsan
1997	UNESCO Türkiye Milli Komitesi, İstanbul Üniversitesi Kadın Sorunları Arş Mrkz ve Kadın Araştırmaları Derneği	Akdenizli Kadınlar ve Demokrasi
2007	Belçika-Türk Gençler Birliği	İslam ve Demokrasi
2012	EDP	Demokrasi
2012	TMMOB	Demokrasi
2013	KAOS GL	Demokrasi ve Barış
2013	KADER	Demokrasi ve Siyasal Katılım
2016	Atatürkçü Düşünce Derneği	Cumhuriyet ve Demokrasi
2017	Üniversiteler, Belediyeler, Kaymakamlıklar	Demokrasi ve Milli Birlik Konferansları
2018	Muratpaşa Belediyesi	Adalet ve Demokrasi
2018	Dicle Toplumsal Araştırmalar Merkezi	Kültürde, Sanatta, Yaşamda, Çoğulculuk ve Demokrasi
2020	CHP	Demokrasi ve Hukuk

Günümüzde süregiden kampanyalarda, başarısı görülen İstanbul seçiminde denenen seçim ittifakının sürdürülmesi ve daha da kurumsallaştırılması ve güçlendirilmesi hedefleniyor.

Ayrıca yaklaşan parlamento ve başkanlık seçimlerinden sonra, şayet başarılı olunursa, seçimi kazanan tarafın vizyonunu ve programını da içeren bir demokrasi programının oluşmasına da giriliyor.

GÜNCEL

BİLGİSİNE ERİŞTİĞİM VE HALEN SÜRECİDEN KAMPANYALAR

TELGRAF

AMAÇ Barış, Demokrasi ve İnsanca yaşam için aynı şemsiye altında buluşmak

KİMLER Bu miras bize yıllar evvelenden; eski sendikacı, sosyal hareketler

YÖNTEM etelgraf.com dijital gazete

DEMOKRASİ KONFERANSI

AMAÇ Demokrasi güçlerinin birleşerek tekçi rejim karşısında umut kutbu oluşturmak

KİMLER DiB ve demokrasi güçleri

YÖNTEM Konferansa giden yolda tematik buluşmalar ve deklarasyon hazırlıkları, ardından konferans

DEMOKRASİ İTTİFAKI

AMAÇ Cumhur ittifakının iktidarını sonlandırmak, güçlendirilmiş parlamenter sistem ve resmileşmiş millet ittifakının oluşturulması

KİMLER İstanbul BB seçimlerinden başlayarak Selahattin Demirtaş çağrısıyla yola devam edenler

YÖNTEM Partiler ittifakının sağlanması için diplomasi

HERKES İÇİN ADALET

AMAÇ Adaletsizliğe itiraz eden, faşizme karşı olan güçlerin birleşmesi, toplumsal adaletin sağlanması için geleceğin demokrasi ittifakının en geniş toplumsal temelde oluşturulması

KİMLER HDP

YÖNTEM Şubat-Mart 2021 ziyaretler, görüşmeler, diplomasi

İVME HAREKETİ

AMAÇ Otoriterleşen rejime karşı muhalefet partilerinin demokrasi, hukuk, adalet gibi kavramlar üzerinde asgari müştereklerde buluşmasına katkı yapmak

KİMLER CHP üyeleri; ilkeli, demokratik CHP'den yana olanlar

YÖNTEM 2018'den beri web sitesi: <https://www.ivmehareketi.com/>

AĞIMIZ

AMAÇ Eylemlere, kampanyalara katılabilmek, yenilerini önermek ve kendi köşelerini açarak içini döşeyebilmek için sivil yapılara imkan sağlamak

KİMLER İnsan hakları aktivistleri

YÖNTEM Haziran 2021'de açılacak web temelli uygulama

MUHTELİF SOSYAL MEDYA KAMPANYALARI

Demokrasi ittifakının siyasal ve toplumsal zeminini güçlendirmek ve aktörleri cesaretlendirmek ve ilişkilendirmek doğrultusunda, tematik ve geniş kapsamlı kampanyalar Atlanan, gözden kaçan kampanyalar mutlaka vardır; burada yer almamasının nedeni önemsiz olmaları değil, bilgisine erişilememiş olmasıdır. Eksik kalanlara dair bilgi verilirse, bundan sonraki sunumlarda memnuniyetle eklenecektir.

SON SÖZ NİYETİNE

Elbette, bir kampanya yürüterek demokrasi meselesini halletmek mümkün değil. Ancak tüm kampanyaların ortak noktası küçük adımların, demokrasi mücadelesinin önemsiz bir parçası olmadığı inancı. Gündemin çok sık değiştiği, siyasal rejimden ve iktidardan beslenen, onun etki alanının dışına çıkmaktan korkan ana akım medyanın siyasal değişim ve demokrasi mücadelesine katkı yapmasının beklenmediği günümüzde, toplumsal muhalefetin entegrasyonu, konsolidasyonu çok temel öneme sahip. Kampanyaları yürütenlerin niyetleri her zaman gerçekleşmiyor ancak cesaret ve mücadele azminin korunması dahi bugünün temel ihtiyaçları arasında yer alıyor. Hobsbawm şöyle diyor:

Sosyal adaletsizliğin ifşa edilmesi ve ona karşı mücadele hala (yıl 2002) gerekli. Dünya kendi başına bırakılırsa daha iyiye gitmeyecek

Gezi 8 Yaşında!

Akın Atauz

Gezi, Türkiye'nin tanıştığı en güzel ve en taşkın-güzel ve en volkanlı hal...

Gezi, bir gelecek umudu ve toplumun en saf devingen hali...

Bugün yaşıyorsak hala ve nefes almaya katlanabiliyorsak ve karanlığın dibine çöküp kaybolmuyorsak, parlak bir umut ışığının yıldızını görüyorsak, "Gezi" bizi dirilttiği içindir.

Umudu kesmiyorsak ve inanıyorsak bu topluma, çocuklarına ve kadınlarına ve gençlerine ve herkese inanıyorsak, parlamayı ve Gezi'yi gördüğümüz içindir.

Gezi'yi ve gaddarlığı gördük.

Gezi gönendirdi ve yaşatıyor; gaddarlık ise sadece, öfkeyi ve geleceğe olan inancımızı pekiştiriyor.

Gaddarlığın öldürdükleri; sevecen, sıcak ve güler yüzleriyle ışıklı kaldılar, yaşadılar...

Onlara bakıyoruz, anıyoruz. Gezileri yürek taşkınlığı ve coşkuyla, ülkenin sabahında, sabahı için bekliyoruz...

Yıkıyoruz, Yapıyoruz, Yeniliyoruz

Zehra Konukman

Dün gece ıhlamur kokulu kentin bulvarında dolaştım. Akşamın o saatinde, orada olma keyfini çıkardım. ıhlamur kokularını içime çektim dün gece. Uzun zamandan sonra izlediğim oyundan sonra dudaklarımda bir ılık. Kentin bu zamanını sevdim. Ne çok sıcak ne de soğuk. ıhlamurların açma zamanını sevdim. Yazın gelişini bekleyen ilkbahar gibiydim. Geç kalmış yazın türküsü dudaklarımda. Anılarımı aradım dün gece. Kentin eski sokaklarını dolaştım. Aradığım çocukluğumun saf, yalansız hali. Sokaklarda oynadığım kentte annemin sesini duydum:

—Haydi, yemek hazır. Baban geldi.

Yıkılmış evler gördüm. Yıkılmış tarih. İçim acıdı. Çocukluğum çalınmıştı, onu aradım. Eski bir evin kapısının tokmağında.

Uzun zamandır Ulus'tan geçmemiştim. İller Bankası yıkılmış. Bir başka eski bir bina... Altındağ'da bir evler yıkılıyor.

Dudu Teyze eski evlerden odun topluyor. Yıkılan anıları kışın sobada yakacak. Belki onun evi de yakında yok olacak.

— Kızım, gazeteci misin? diyor.

— Yok, anılarımı arıyorum.

Bir evin çatlağında, eski perdenin kıvrımında yıkıyoruz, yapıyoruz; birbirine benzeyen evler yapıyoruz, ruhsuz ama yeni. Bir sokağa dalıyorum. Çiçekler asılmış, kapı mavi. Çocuk sesleri dolduruyor hayatı. Bir kedi dolaşiyor yıkık binaların arasında. Yıkılan evlere üzüldüğüm. "Evlerin canı var mıdır?" diyorum. Kaçıyorum oradan, ağladım ağlayacağım. Hüzün çokuyor bana. Bir sonraki gelişimde nasıl bulacağım? Bu sokak ne kadar değişecek? Kaybolacak mıyım şehrin arka sokaklarında?

Birbirinin benzeri beton yığını evime dönüyorum. Ne yana baksam beton. Gökyüzüne yükseliyor kent. Bir yazıda okumuştum, o aklıma geliyor: Siz güzel evlerde otururken ben evi ne kadar sıvasam da boyasam da eski, soğuk, diyordu. Ben o eskinin ne kadar sıcak olduğunu, o yıkık duvarın ne çok anı gizlediğini anlatıyorum. Ne o beni anlıyor ne ben onu.

Birbirimizden epey uzaklaşarak yıkılmış ama yeni hayatları kurmaya çalışıyoruz.

ANKARA

A

Ebru Baysal

Ankara, sessizliğe minik bir laboratuvar ve büyük A. İçinden kendini çıkarmaya güven duygusunda; gökyüzüne şarkı söyleyen bir kız çocuğunun eteklerindeki gizli sevinç... Ve bu sevinç yurdunu giyinmiş bir yayın yapma kabiliyeti. Dünyaya yayın yapma. Saf, sade ve kendi olarak, ana karada yüzen geminin inşası... Zira bu geminin denizlere ulaşmakla işi çoktan bitmiş, su olmuş; yüzü, yönü gökyüzüne çevrilmiş, kendi başına bir dünya olarak genişliyor. Her şeyin kendinden

kendine olduğunu bilen bir bilincin geldiği yerde Ankara, mevzuya bir baba öpücüğü... O kız çocuğuna yapabileceklerini her an, her sessizlikle hatırlatan öpücük... Ve duyularını itinayla şarkıya çeviren bütün çocukların, çocuklukların babasına öpücüğü; her işte, oluşt, harekette ve A'yı bilen her yerde. Yerden gökyüzüne, sessizlikte genişleyen bir gemi olarak Ankara, A'yla başlar. Midas'tan da çok, A'ları sever... Solfasol A'ya bu yolculukta müzik yapıyor.

Sinemaya Kaçan Çocuk: Ankaralı Naki Bey

Ümit Bayazoğlu

Babası, o henüz altı yaşındayken çekip gitmiş. Annesi bir daha hiç evlenmemiş. Erkeğe olan bütün tutkusunu oğluna boca etmiş. Onunla emeklemiş, onunla ayağa kalkmış ve bir daha asla ondan ayrılmamış. O zaman Ankara'da, Atatürk Orman Çiftliği'ndeki lojmanlarda yaşıyorlarmış. Anne burada muhasebe memuru, hayırsız baba da ziraat mühendisiymiş.

Annesi yalnız başına sinemaya gitmesine izin vermezmiş, "karanlık orası" dermiş, "karanlıkta her şey olur". O da, dayağı göze alarak kaçarmış, cepte para niyetine bir tomar çizgi romanla. Çiftlik'ten Sıhhiye - Samanpazarı sinemalarına "kaçmak" ne demek, bunu ancak Ankara'yı bilenler bilir. Tren yolunu tutarmış, nasıl olsa bu raylar Sıhhiye'den geçecek. Buraya kadar yürüye yürüye Maltepe - Hacettepe - Cebeci, üç durak. Varınca bilet parasını toparlayıncaya kadar, sinemanın önünde biriken kalabalığa karışıp çizgi romanları "okuturmuş". Sonra üstüne peş peşe dört film çekermiş. Gündüz girdiği sinemadan akşam karanlığında çıktığında, rayları takip ederek eve dönerken, yarı yol Tandoğan civarında, elinde feneriyle gelen annesine yakalanırmış. Önce biraz dayak patak, sonra öpüşe koklaşa eve dönerlermiş. Ta ki Naki liseli bir delikanlı oluncaya kadar her hafta sonu bunu yaşamışlar.

Ana - oğul arasında yaşanan öyle bir aşk ki askeriye bile araya girememiş. Nitekim askere de beraber gitmişler. Annesi oğlunu elinden tutup şubeye teslim etmiş, Naki Bey'in tayini yedek subay olarak Afyon'a çıkınca annesi kışın hem hemen karşısında bir göz ev kiralayıp, iki yıl dört ay oğluyla beraber askerlik yapmış.

Ana - oğul hayatlarında bir kez ayrıldılar. O da Naki Bey'in 85 günlük İngiltere seyahati sırasında. Bu bir piyangoydu: İstanbul Radyosu'nun düzenlediği sinema konulu yarışma programına katılmış, birinci olarak İngiltere seyahati kazanmıştı. Naki Bey, bu süre içinde 45'i Londra Sinamatek'inde olmak üzere, toplam 105 film seyretti ve memlekete döndü. "Haydi bakalım, yediğin içtiğin senin olsun, bize gördüklerini anlat!" diyenlere de seyrettiği filmleri anlattı.

Naki Bey her kadını annesi gibi sanıyordu, öyleyse annesinin üstüne niye evlensin ki? Zaten annesi de onun kadınlarla ilgili fikrini bir anlamda destekliyordu ama kendi farkını oğlunun beynine nakşederek: "Oğlum, ben hariç, hiçbir kadın seni çekmez, kitaplarını istemez." derdi.

Kitapları artık yere göğe sığmıyordu. Gerçekleşmeyen bir "bağış projesi" için yapılan resmi sayıma göre 50 bin kitap vardı "Naki Turan Tekinsav Kütüphanesi"nde. Hatta sırf bu yüzden bir keresinde "Uğur Dünderlik" olmuştu: Ev sahipleri Naki Bey'e ev vermiyorlardı. Kitapların binayı çökerteceğini, yangın tehlikesi arz ettiğini ve ayrıca bunların pire haşerat yuvası olduğunu öne sürüyorlardı. Bu yüzden olaya Uğur Dünder "el koymuştu." Tabii bir işe yaramadı. Naki Bey ve anası, bir bodrum dairesinde baş başa kuruyarak kocadılar. Artık ikisi de altına yapıyordu. Kitap yığınlarının üstünde yiyip içiyor, yatıp uyuyorlardı ve hatta son zamanlarında hacetlerini dahi kitapların üzerinde ediyorlardı.

Sonra bir gün duyduk ki, önce annesi, ardından oğlu "Artık yeter" demiş, "rayları takip ederek" bir meçhule gitmişler.

Naki Turan Tekinsav

Ankara'nın ilk sinemaları

Ankaralılar sinema ile ilk olarak 1920'li yıllarda Ulus'ta, eski Meclis'in karşısındaki Millet Bahçesi'nde tanıştı. Bundan sonra Cebeci'de Karacabey Hamamı Sineması açıldı. Bunu Çankırı Caddesi'nde 1928'de açılan Kulüp Sineması ve 1931'de Sümerbank'ın arkasında açılan Yeni Sinema takip etti. 1930'lu yılların sonlarında yeni sinemalar açıldı: Halk Sineması, Sus Sineması, Sümer Sineması, Ulus Sineması, Ankara Sineması, Çiçek Sineması, Park Sineması. 1949'da Kızılay'da Büyük Sinema hizmete girdi. Ankara'da 1930'da 3, 1941'de 6, 1973'te 59 sinema vardı. Akün Sineması 1975'te açıldı.

Naki Bey ve annesi

ANKARA

Müstakil Sinemalarda Film İzlemenin Keyfi

Sinem K. Baş

Çocukluğumdan biliyorum, oralar hep bambaşka bir yer gibiydi. Bir gişesi, sıra bekleyen insanları ile sanki başka bir dünyadaki başka bir yaşam tarzının sadece bana görünüyor olmasıyla açıklıyordum bu durumu.

Zira oradan geçerken annem ve babam hiçbir şey yokmuş gibi davranıyorlardı. “Bu kalabalığı görüyor olamazlar, olsalardı onlar da benim gibi şaşkınlık, ürkeklik ve hayranlık dolu gözlerle, biraz da çekinerek bakarlardı.” diyordum. Genellikle bir sıra olurdu, bu sıranın sonunu görürdüm de başının nerede başladığını görmek için o kalabalığın arasına girmem gerekirdi. O tarafa gitmek için yeltendiğimde annem elimi daha sıkı tutardı, o zaman daha çok çekinirdim onlardan.

Günümüzde AVM’lerin içindeki büyük, yırtıcı sinemaların dışlarının arasında patır patır dökülen sevimli mekanlara “müstakil sinema” deniyor, apartmanların alt katlarında olan sinemalara da “apartman sineması”.

Günün birinde anneannem “Haydi, sizi sinemaya götürüyorum.” dedi. “Sinema mı?” “Tabii, annenizi, teyzelerinizi her hafta sonu götürürdüm. Şimdi artık sizi götüreceğim.” O sıraya biz de girdik. Kendimi sınıf atmış, ne sınıfı! Devrim yapmış, çağ atmış gibi hissediyordum tahmin edersiniz. Sıranın

başlangıcına ulaştık, gişeydi. Biletlerimizi aldık, yerlerimizi bulduk, oturduk. Birçok insan vardı, koskocaman bir perde, uğultulu bir sessizlik ve o gong sesi.

Bahçelievler Arı Sineması olabilir, tam hatırlamıyorum. Sadece hafızamda bulutlu - sisli bir “Tekler-Çiftler” yazısı var. Ama filmi çok iyi hatırlıyorum: İsmi veremeyeyim ama ipucu verebilirim: Türkan Şoray ile Cihan Ünal’ın oynadığı filmlerden birisiydi. Köyde yalnız bir kadının, ataerkiye karşın ayakta durmaya çalışmasını anlatıyordu. Filmin sonunda kadın, her şeye yenik düşüyor, dedikodusunun çıktığı adama gidiyordu koşarak. Bu son sahnelerde anneannem boncuk mavi gözlerini devire devire saydırdı kadına. “Niye sizi getirdiysem bu filme?” diye kendine de saydırdı. Biz olanı biteni anlamaya çalışırken “Bakma kızım, bakma!” deyip duruyordu. Türkan Şoray kuralları malumunuz, yakınlaşma sahnesinden başka bir şey yoktu ama şimdi düşündüğümde anneannemin kadının yenilgisine de kızmış olabileceğini düşünüyorum iyimser bir bakışla.

Ben o filmle anladım yanından geçerken meraklandığım yerlerin sinema olduğunu. Orası gerçekten başka bir dünyaydı bizler için; sırasında beklemek de başkaydı, o sırada beklerken Ankara soğuşunda üşümek de. Günümüzde AVM’lerin içindeki büyük, yırtıcı sinemaların dışlarının arasında patır patır dökülen sevimli mekanlara “müstakil sinema” deniyor, apartmanların alt katlarında olan sinemalara da “apartman sineması”. Müstakil sinema nedir? Diyalektik gereği, müstakil sinemayı tanımlayarak, müstakil olmayan sinemaları da tanımlamış oluyoruz.

Arı Sineması’nın açılış filmi

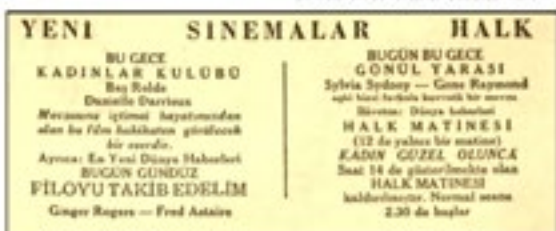
Şartlar gereği, AVM içindeki sinemaları da bilmek zorundayız. Zorundayız da serde gençlik anılarımız var, onları ne yapalım?

Kentin hafızası, o kentte yaşayanlarla oluşur, mekanlarla şekle bürünür. O zaman biz, kent içindeki müstakil sinemaları buraya yazalım, kapanmalar bittikten sonra ayakta kalabilenlerine gitmeye, filmleri oralarda izlemeye çalışalım. İşte müstakil sinemaların tam listesi:

1. Kızılırmak Sineması
2. Büyülü Fener

Halk Sineması’na ait bir bilet. Sinemanın 15 kuruş olduğu dönemler

Sinema ilanları, 1 Şubat 1937 Ulus Gazetesi

Avare filminin ilanı, 17 Nisan 1955 Zafer Gazetesi

Kızılırmak Sineması

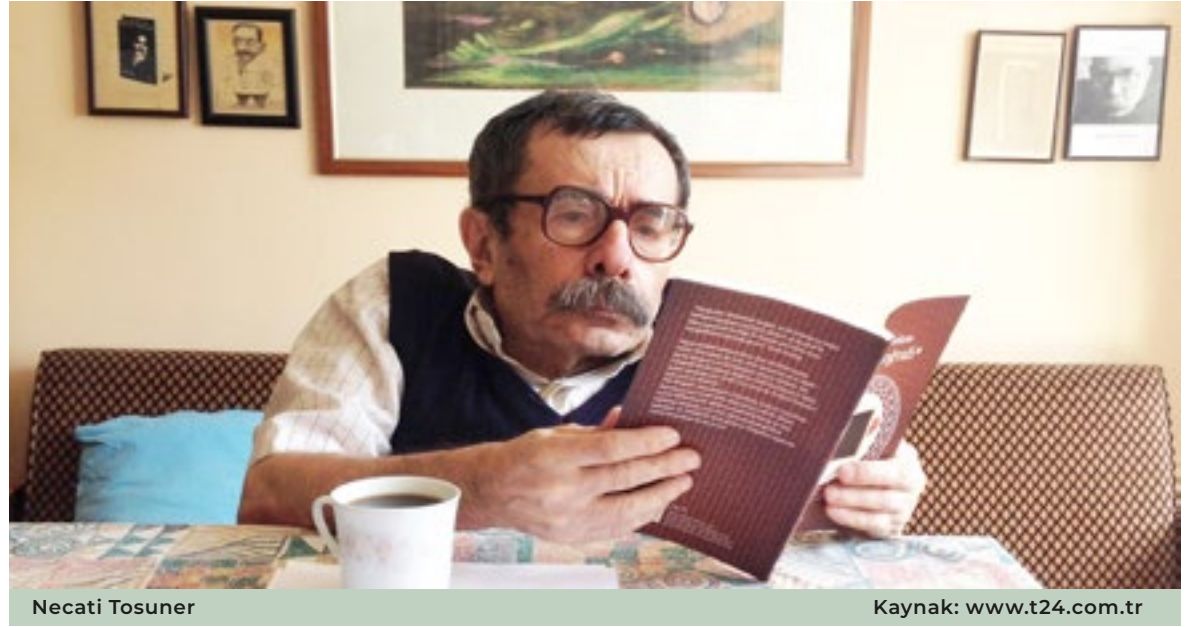
ANKARA

Acımanın Arkasına Gizlenen Bencilikleri Yazan Necati Tosuner ve Ankara

Sencer Başat

Günümüz yazarlarından Ankara doğumlu hikâyecisi, romancı, denemeci, yayıncı ve reklamcı Necati Tosuner Haziran ayında 77 yaşını tamamlıyor.

Yazar yedi çocuklu bir ailede büyür. Çocukluğunda geçirdiği bir kaza yüzünden, çocukluğu ve gençliği sıkıntılı geçer. Bu ruh hali eserlerine doğrudan yansır. İlk ve orta öğrenimini Ankara'da bitirir. Atatürk Lisesindeki öğrenimini tamamlamadan, yazar olma hevesiyle İstanbul'a gider ve Pertevniyal Lisesinden mezun olur. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümündeki öğrenimini yarıda bırakır. Basın İlan Kurumunda memur olarak görev yapar. Yaklaşık iki buçuk yıl Almanya'da yaşar. 12 Eylül öncesindeki Almanya dönüşünde Derinlik Yayınlarını kurar ve yönetir. 12 Eylül sonrasında yayıncılığa ara verir ve reklam sektörüne girer. Evlenmesi ve boşanması sonrasında ise İstanbul'da yaşar.

Necati Tosuner

Kaynak: www.t24.com.tr

İnsanlığın Eksik Kişiyne Verdiklerinin Sorgulanması

İlk öyküleri Ankara'da çıkan gazetelerde yayımlanır. Papirüs, Soyut, Varlık, Ulus, Yeni Gazete, Yeni Edebiyat, Türk Dili, Türkiye Yazıları, Havadis, Milliyet Sanat, Gösteri, Orkun, Hisar, Yeni Ufuklar dergilerinde ve gazetelerinde yazar.

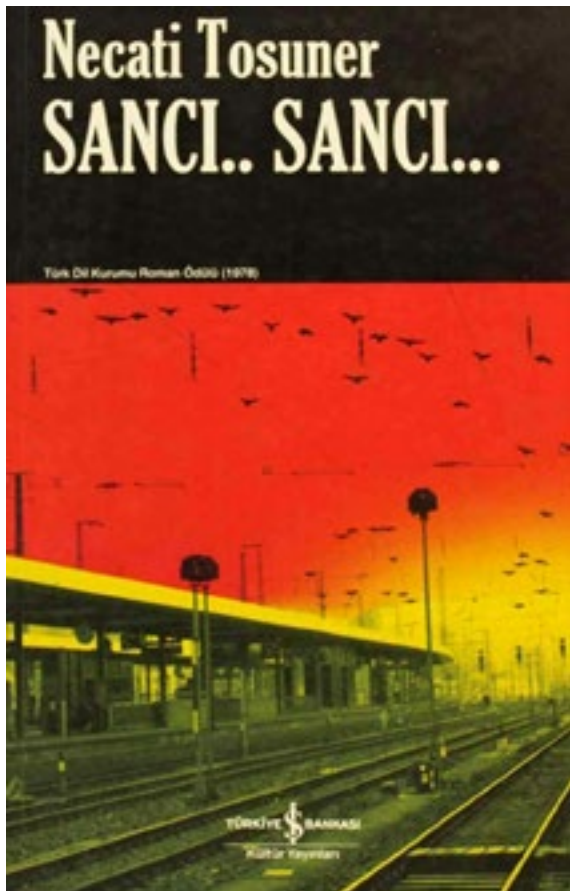
50 yılı aşan yazarlığına 25'e yakın kitap ve bir oyun sığdıran üretken ve bol ödüllü bir yazardır. *Kambur* (1972)'de yer alan 'İki Gün' adlı hikâyesiyle TRT 1971 Sanat Ödülleri Başarı Ödülü, *Bir Tutkunun Dile Getirilme Biçimi* (1997)'de yer alan 'Armağan' adlı hikâyesiyle 1997'de Haldun Taner Öykü Ödülü, *Güneş Giderken* (1998) adlı hikâye kitabıyla 1999 Sait Faik Hikâye Armağanı, *Sanclı... Sanclı...* (1977) adlı romanıyla 1978 TDK Roman Ödülü, *Kasırganın Gözü* (2008) adlı romanıyla 2008 Atilla İlhan Roman Ödülü, *Susmak Nasıl da Yoruyor İnsanı* (2013) adlı romanıyla 2014 Ebubekir Hazım Tepeyran Roman Ödülü, *Elde Kitap* (2006) adlı deneme-söyleşi kitabıyla 2006 Ömer Asım Aksoy Deneme Ödülü ve *Arda'nın Derdi Ne?* (2010) adlı çocuk romanıyla da 2011 Türkan Saylan Jüri Özel Ödülüne layık görülür.

Katı bir gerçekçilik içinde yazar. Bu gerçekçilik bazı zamanlarda kara mizaha dönüşür. Bireyin iç dünyasını gözlemlemeye ağırlık verir. Çocukluğunda geçirdiği kazanın ilk yazınına ve kitaplarına doğrudan etki ettiği görülür. İlk öyküleri bir anlamda derdini anlatmaya çalışan metinlerdir ve "İnsanların gözlerinden... sözlerinden gelen ağrının yoktur ilacı." der. İnsan merkezlidir, yalın, samimi, keskin ve acı bir dili vardır. İlk hikâyelerinde sıradan ve sade insanları, kendisini ve sakatlığı merkeze koyarak, ötekileştirme, yalnızlık ve çaresizlik kapsamında konu edinir.

Sonraki öykülerinde ve romanlarında yalnızlıkla birlikte öfke, hüznün, yılgınlık, direnç, kaçış ve umut bir arada görünmeye başlar. Konularına kadın ve erkek ilişkileri, yıpranmışlıklar, pişmanlıklar, cinsellik, din ve inançlar girer. Çocuk kitaplarında ise umut, özlem, aile, sevgi ve oyun konularını işler. Çocukların insan yerine konmasını önemseydiğini belirtir.

Öykülerinde kadınlar ve çocuklar yer alsa da, karakterlerin çoğunluğu erkektir. Dil konusunda fazlasıyla titizdir ve bu hassasiyetinin önemini her fırsatta ortaya koyar. Eserlerinde dil ve yazım yanlış olmaması için çok dikkatli yazar ve bu nedenle kitaplarını yayımlamadan önce dinlendirir.

İlk eserleri Ankara gazetelerinde basılır ama yazın dünyasında olgunluğa erişmek amacıyla Ankara'yı terk ederek İstanbul'a gider. Kendi deyimi ile bu durum, "Yalnızlıktan kaçıp yalnızlığa sığınmak"tır.

ANKARA

Onun eserlerini ve yaşamını özetleyen ‘Eksik Adam’ın Çizgileri’ öyküsünden bir cümledir:

“Evet, insanların yüzüne tükürmek isteyen benim. Ama bütün dinlerin kuralları ve dindarlıkla en büyük doğruluğu bulduklarını sananlar, ezdikleri kişilere tepeden bir acımayı erdem sayanlar, eksikliğimin nedenini yaratan insanlar ve Tanrı, hiçbir şey suçlayamaz beni.

Ben suçsuzum.

Ve insanlar “erdem” diye acımanın arkasına gizlemişlerdir bencilliklerini. Ve bitmek bilmez bir mutsuzluk ... İnsanlığın eksik kişiye verdiği nedir ki?”

Necati Tosuner ve Ankara

Demirlibahçe İlkokulu ve Cebeci Ortaokulu mezuniyetleriyle çocukluğu Ankara’da geçer. Atatürk Lisesi’ni yarıda bırakır. Ankara’daki çocukluk dönemini bir söyleşide şöyle aktarır:

“Evimizin olduğu semte Balkeriz denilirdi. Cebeci’den yokuşla çıkılır, soldaki benim hastanem geçilir, geniş bahçeler içindeki evler başlardı. İki üç ev sonrası, bizim evdi. Hani, aman ayıp oluyor diye Balkeriz’i değiştirip Balkiraz yaptılar ama kimse iplemedi. Sonraları, yukarıdaki konaktan ad alarak, Abidinpaşa yaptılar, öyle kaldı.”

Liseyi bıraktığında Ankara’dan İstanbul’a yönelen sürgünlüğünü kendi içine dönerek yazar. Sonraki göçü olan Almanya’da, oradaki göçmen işçileri anlatır. Necati Tosuner bir zamanların deyimiyle öyküden “romana geçişi” uzayan bir yazardır. İlk eserleri Ankara gazetelerinde basılır ama yazın dünyasında olgunluğa erişmek amacıyla Ankara’yı terk ederek İstanbul’a gider. Kendi deyimi ile bu durum, “Yalnızlıktan kaçıp yalnızlığa sığınmak”tır.

İlk kitabı “Özgürlük Masalı”ndaki ilk öykünün adı, ‘Yalnızlığa Övgü’dür. Ankara’yı anlatan öyküsü şöyle başlar:

“Bırakacaktım bu kentin sokaklarını. Bunun bir rastlantı olmadığını, dahası, kaçınılmaz bir rastlantı olduğunu düşünürüm.

İyi ya... Bu şaşırp kalmalarım niye? Niye gidiyorum, niye kalıyorum burada? İçimde bir eziklik... Kim caydırmaya çalışıyor beni? Bıktığım, usandığım şu sokaklar mı? Her gün yeniden yeniden gördüğüm şu yüzler... Allah bilir ya... Sevilecek nesi var şu kentin?

Kentin suçu ne? Gideceğim yer daha mı iyi olacak?”

Aynı kitapta aynı adlı öyküsünde Ankara’nın merkezini anlatır:

“Dönüyorum bulvara... Özlediğim o kadar çok şey var ki... En sıkıntılı günümde, istiyorum "sat anasını" desin biri. Gideceğim. Böylesine sınırsız bir yalnızlığa özenenin aklına şaşarım. Yalandan da olsa bir kalabalık -alışılmış, iyi kötü bilinen bir kalabalık- istiyor kişi.”

Roman üçlemesinin ilki 2008 yılında ‘Kasırganın Gözü’ adıyla yayımlanır. Yazar yıllar sonrasında Ankara’ya geri döner, bizleri Kumrular Sokak’ta ve Sakarya Caddesi’nde dolaştırır.

Kısa öykü türünün ustası Necati Tosuner, 2014 yılında düzenlenen 14. Uluslararası Ankara Öykü Günleri Onur Ödülü sahibidir. Onur Ödülünü almak için Ankara’ya geldiğinde 50 yıl öncesine göre yıllar sonrasındaki ilk izlenimleri hüznüldür:

“O Kızılay’ın, o Atatürk Bulvarı’nın durumu vardı. Tenekeyle çevrilmişti Kuğulu Park. Türkiye’nin son on yılda geldiği yeri, gençliğimin umut dolu Ankara’sında görmek, derin bir üzünc veriyordu. Güzel Ankara, artık Vatikan’a benziyordu: Her yer imam doluydu.”

Ustaya saygıyla...

Necati Tosuner

Kaynak: msxlabs.org

KAYNAKLAR

- <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/anlatmak-istiyorsan-anlatmalisin-526173>
<https://gunisigikitapligi.com/kisiler/necati-tosuner/>
<https://www.turkedebiyati.org/yazarlar/necati-tosuner.html>
<https://www.hurriyet.com.tr/balkerizi-balkiraz-yaptilar-ama-30070255>
<https://tezarsivi.com/necati-tosunerin-oykuleri-uzerine-bir-inceleme>
 Akdemir, Gamze (2002). "Yaşamın Bitmeyen Öykülerinin Yazarı: Necati Tosuner". Cumhuriyet Kitap. S. 627. s. 4.
 Arseven, Tülin (2004). "Necati Tosuner'in Öykücülüğü". Hece Öykü. S. 3. s. 128.
 Aslankara, M. Sadık (2002). "Necati Tosuner'in Romancılığına Yeniden Bakmak". Cumhuriyet Kitap. S. 627. s. 5.
 Çelik, Behçet (2002). "Bana Sen Söyle". Virgül. S. 52.
 Demir, Fahrettin (2001). "Necati Tosuner'den Yaşama Tutulan Bir Projektör: Yalnızlıktan Devren Kiralık". Cumhuriyet Kitap. S. 618. s. 8.
 Demir, Fahrettin (2002). "Tosuner'in Öykücülüğü". Cumhuriyet Kitap. S. 627. s. 6.
 Onaran, Mustafa Şerif (2002). "Bana Sen Söyle". Cumhuriyet Kitap. S. 627. s. 3.
 Tosuner, Necati (1975). "Öykü Nedir?". Türk Dili. S. 286 (Türk Öykücülüğü Özel Sayısı). s. 151.

ANKARA

SIRADIŞI BİR DÜNYA TURU:

Gökyay Vakfı Satranç Müzesi

Şebnem Türkoğlu Toptaş

Çocukluk yıllarında başlayan satranç tutkusunun peşinde dünyayı dolaşan Akın Gökyay, bu tutkusunu dünyada eşine az rastlanır bir müzeye dönüştürdü. Bugün 110 ülkeden, 716 tematik satranç takımına ev sahipliği yapan Gökyay Vakfı Satranç Müzesi, Akın Gökyay'ın 46 yıllık koleksiyonerlik serüvenini anlatıyor.

Henüz küçük bir çocukken, geometri öğretmeni olan babası Mehmet Gökyay'dan satranç oynamayı öğrenen Akın Gökyay için bugün satranç, hayatının vazgeçilmez bir parçası. Aslen hukukçu ve sanayici olan ve satranç oynamanın başarıya giden yolun anahtarı olduğuna değinen Akın Gökyay, analitik düşünebilmeyi sağlayan bu strateji oyunu ile ilgili şunları söylüyor:

“Satranç size analitik düşünmeyi öğretiyor; strateji tespit etmenizi sağlıyor. Satranç size diğer ülke ve kültürleri, tarihi tanıtıyor. Bunlar üzerinden tanışıklıklar geliştikçe ilişkilerimiz daha yüksek seviyelere çıkıyor ve tanışan insanlar da, aralarındaki birçok meseleyi halledebilecek bir ilişkinin temelini atmış oluyor.

Dolayısıyla her zaman şunu söylemişimdir, bütün politikacı ve işadamlarının satranç bilmesi lazım. Düşünce tarzınızı da değiştiriyor, yani bireysel ve kurumsal olarak katkıları çok fazla. Ben de şahsen iş hayatım ve sosyal ilişkilerimde çok faydasını gördüm.”

Gökyay'ın işi dolayısıyla tasarım ürünlere duyduğu ilgi ile çocukluğundan gelen satranç sevgisi, 1975 yılında İtalya seyahatindeyken Milano'da karşılaştığı özel tasarım bir satranç takımı ile ortak bir paydada buluşarak bir tutkuya dönüşüyor.

Koleksiyonun ilk parçası olan İtalyan satranç takımını satın almasıyla başlayan koleksiyonerlik hikayesi yıllarca süren bir serüvene dönüşerek ülkemize alanında ilk ve tek olan bu müzeyi kazandırıyor. 1975 yılından 2012 yılına dek, Akın Gökyay'ın bu merak ve tutkusu ile takımların sayısı 412'ye ulaşıyor ve bu eşsiz koleksiyon dünya rekoru kırarak Guinness Rekorlar Kitabı'na giriyor. 2015 yılına gelindiğinde ise müze kurma fikri ile bu büyüleyici kültürel birikimin topluma kazandırılma süreci başlıyor.

Masalsı bir yolculuk

Altındağ'da Eski Ankara'nın tarihi dokusunu yansıtan geleneksel Ankara evi mimarisindeki 1008 metrekarelik kapalı alan içerisinde kurulan Gökyay Vakfı Satranç Müzesi'nde Tasarım, Çocuk, Savaş&Barış, Ülkeler&Medeniyetler olarak 4 ayrı tema altında, 110 ülkeden 716 adet satranç takımı sergileniyor. Ziyaretçilerini masalsı bir yolculuğa çıkaran müzede Çanakkale Zaferi'nden 11 Eylül Saldırısı'na, Roma-Mısır savaşlarından Napolyon seferlerine, dünyaca ünlü Lewis takımından Osmanlı padişahlarının oynadığı Murassa satranç takımına, Mısır panteonundan Azteklere, Hindistan'ın renkli kültüründen Uzak Doğu'nun mistik dünyasına tüm ülkelerin tarihi ve kültürel değerlerinden izlere rastlamak mümkün. Çocuk teması altında Şirinler, Starwars, Harry Potter, Yüzüklerin Efendisi, Alice Harikalar Diyarında, Red Kit gibi sevilen kahramanların olduğu takımlar

sergilenirken tasarım bölümünde fildişinden ahşaba, camdan porselene, balık kemiğinden mermere uzanan geniş bir malzeme ve tasarım çeşitliliğinde takım sergileniyor.

Dünyada City Chess adıyla bilinen bu akımla önde gelen şehirler, o şehrin anıtsal mimari yapılarından oluşan satranç takımlarıyla tanıtılıyor. Bu akımdan ilham alan Gökyay, “Neden Ankara'nın da bir satrancı olmasın?” diyerek yola çıktığını anlatıyor.

Açıldığı günden bu yana satranç sporunun gelişmesi ve yaygınlaşmasında etkin rol oynamasının yanı sıra klasik müzik konserleri, söyleşiler, atölye çalışmaları ve satranç eğitimleri gibi çok sayıda kültürel ve sanatsal faaliyetlere de ev sahipliği yapan Gökyay Vakfı Satranç Müzesi'nde, hem yetişkinler hem de çocuklar için çeşitli etkinlikler yapılıyor. Aynı zamanda bir kültür merkezi olarak da çalışmalarına devam eden müzede satranç kursları, kişisel gelişim seminerleri, klasik müzik konserleri, imza günleri, resim sergileri, film gösterimleri, kurumsal toplantılar, brunchlar ve kokteyllerin yanı sıra; taş boyama, animasyon, ahşap oyuncak, ahşap satranç atölyeleri gibi müze eğitimleri de veriliyor.

ANKARA

Müze de ayrıca çocukların kendi satranç taşlarını ve oyuncaklarını üretebilmeleri için sabit bir ahşap atölyesi bulunuyor.

Pandemide dijital müzecilik

2020 yılının ilk aylarında hayatımıza giren COVID-19 ile birlikte gelen yasaklar, Gökay Satranç Müzesi'ni de etkiliyor. Müze pandeminin ilk aylarında kapalı kalsa da daha sonra kapılarını yeniden ziyaretçilerine açıyor ve çalışmalarını dijital ortama aktarıyor. Bu kapsamda öncelikle müze koleksiyonu yoğun bir çalışmanın ardından dijitalleştiriliyor ve Sanal Müze mobil uygulamasıyla üç boyutlu olarak gezilebilir hale getiriliyor. Koleksiyonda öne çıkan takımlar hakkında bilgilerin de bulunduğu uygulamada bütün müzeyi gezabiliyorsunuz. Bu uygulama aracılığıyla Türkiye Oryantiring Federasyonu ile birlikte "Müze de Sanal Oryantiring" isimli yarışmalar da düzenleniyor.

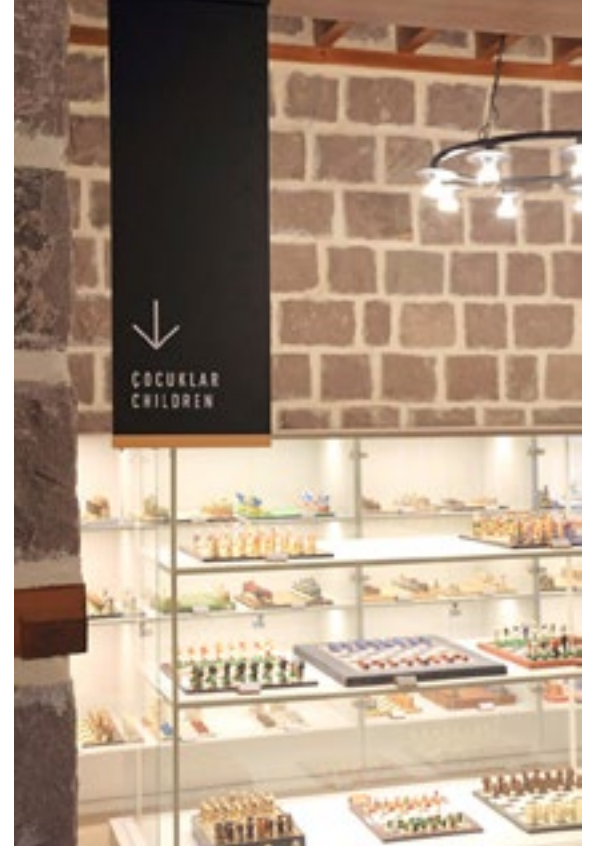
Çocuklar için ücretsiz online atölyeler ve ödüllü online resim yarışmaları düzenlenirken geleneksel hale gelmiş klasik müzik konserleri de müzenin Instagram hesabından ücretsiz ve canlı olarak yayınlanıyor.

Dijital müzeciliğin pandemi döneminde insanlara nefes aldırıldığını söyleyen Akın Gökay şunları söylüyor:

"Pandemiyle birlikte hem bizim için, hem de diğer müzeler için dijital müzecilik çok önem kazandı. Müzenin kapandığı dönemlerde insanlar evlerinde otururlarken Sanal Müze uygulaması ile müzeyi gezebildiler. Bizim şehir dışından ve yurt dışından da çok fazla ziyaretçimiz olurdu ama şimdi pandemi sebebiyle bu dönemde seyahat etmek çok zor. Müzeyi görmek isteyip de gelemeyenler yine bu sayede müzeyi dolaşabiliyorlar. Müze takipçilerimiz internet üzerinden online toplantı uygulamalarıyla yaptığımız ücretsiz atölyelerimize katılabiliyor ya da konserlerimizi canlı ve ücretsiz olarak Instagram hesabımızdan izleyebiliyorlar. Böyle hizmetler şu anda insanlara nefes aldırıyor, bu zor dönemde bir an olsun güzel zaman geçiriyorlar. Bu çalışmalarımızla ilgili çok güzel dönüşler alıyoruz. İnsanlara bu açıdan da katkı sağlayabilmek bizi çok mutlu ediyor."

Gökay Spor Kulübü Süper Lig'de

2019 yılının Şubat ayında Gökay Spor Kulübü kuruluyor. Kısa sürede büyük bir başarı yakalayan takım Türkiye 1. Ligi'nde masa derecesi yaparak **Süper Lig'e** yükseliyor. Spor kulübü bünyesinde, yetişkinler ve çocuklar için satranç eğitimlerinin yanı sıra Büyük Ustalarla özel satranç kampları, turnuva hazırlık kampları ve özel turnuvalar yapılıyor.

ANKARA

Klasik müzik konserleri, söyleşiler, atölye çalışmaları ve satranç eğitimleri gibi çok sayıda kültürel ve sanatsal faaliyetlere de ev sahipliği yapan Gökyay Satranç Müzesi'nde, hem yetişkinler hem de çocuklar için çeşitli etkinlikler yapılıyor.

Ödüllü Müze

Gökyay'ın büyük bir emekle kurduğu ve yaşattığı müze, 2018 yılında Anadolu Turizm İşletmecileri Derneği (ATİD) tarafından "En İyi Müze" seçildi. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından da Ankara'nın ve Türkiye'nin stratejik tanıtımı kapsamında özel yayınlarda ve sitelerde tanıtımı yapılan Gökyay Vakfı Satranç Müzesi, Ankara'nın tarihi ve kültürel rotalarının belirlendiği Altın Rota'da da yer alıyor.

Ankara'nın Başkent olduğu 13 Ekim'de Ankaralıları bir armağan olarak kurulan müzeyi her yıl yerli ve yabancı çok sayıda ziyaretçi ziyaret ediyor. Bu ilgi medya tarafında da sürüyor. Hem geleneksel hem de dijital medyada yer alan pek çok prestijli kurum koleksiyona yoğun ilgi gösteriyor. Bu kurumlardan biri de geçtiğimiz aylarda Gökyay ile çok özel bir çalışmaya imza atan İsviçre merkezli, dünyanın en ünlü ve en eski saat ve mücevher üreticilerinden olan Vacheron Constantin. Yılda bir defa tüm dünyadaki özel müşterileri için Collector's Island isimli prestijli bir yayın hazırlayan firma, sekizinci sayısında sıradışı koleksiyoner Akın Gökyay'a ve koleksiyonuna yer verdi.

Ankara temalı satranç takımları

Aynı zamanda bir Ankara sevdalısı olan Akın Gökyay, yaptığı seyahatler sırasında şehirleri anlatan satranç takımları görüyor. Dünyada *City Chess* adıyla bilinen bu akımla önde gelen şehirler, o şehrin anıtsal mimari yapılarından oluşan satranç takımlarıyla tanıtılıyor. Bu akımdan ilham alan Gökyay, "Neden Ankara'nın da bir satrancı olmasın?" diyerek yola çıktığını anlatıyor.

"Şimdilerde şehirleri satrançla tanıtmak gibi bir akım var, örneğin Barselona takımı öyledir. Londra ve Rotterdam'ın da böyle takımları var. Bir gün büyük oğluma bu düşüncemi söyledim. Endüstriyel tasarım mezunu. Onlar bir çalışma yapmaya başlamışlar. Aynı dönemde Ankara Kalkınma Ajansı'nın o dönemki Genel Sekreteri ile karşılaştık. Ankara'nın stratejik tanıtımı kapsamında Ankara temalı bir satranç takımı yapmak için işbirliği yaptık. Proje dahilinde ulusal çapta bir tasarım yarışması yaptık, çok da katılan oldu. Dereceye giren bu tasarımlardan üretime uygun olan bir takımı seçerek ürettik. Bu sırada oğlumun yaptığı takım da tamamlanmış. O takım da bana bir sürpriz oldu. Böylece Ankara'nın iki tane şehir satrancı olmuş oldu. Biri **Ankara Satranç Takımı** diğeri ise **Başkent Satranç Takımı**. Bu takımlar hem müzede sergileniyor hem de müzenin mağazasında satılıyor."

Türkiye'deki en kapsamlı satranç mağazasının da yine müzede olduğunu belirten Akın Gökyay, mağazada yerli ve ithal satranç takımlarının yanı sıra satranç temalı pek çok hediyelik ürün olduğunu da ekliyor. İki binadan oluşan müzenin aynı zamanda **Chaturanga** isimli kafesine ait üstü açık keyifli bir avlusu var. İsmi Hindistan'da bulunan satrançla ilgili ilk yazılı belgelerden alan cafede yemek yiyip arkadaşlarınızla vakit geçirebileceğiniz gibi ücretsiz olarak satranç da oynayabilirsiniz.

SAĞLIKTAN SANATA AÇILAN PENCERE

Dışkapı Sanat Atölyesi

Necati Yalçın

Bir sanat atölyesi.

Mekânı bir devlet hastanesi.

Bir yanda zorlu pandemi diğer yanda sanatın enerjisi.

Atölyede, doktorundan hemşiresine, tüm sağlık çalışanlarını görmek mümkün.

Kuruluşu daha dün!

Bir ilk

Bir ilk aslında.

Keşke tüm hastanelerde olsa!

Ankara Dışkapı Eğitim Araştırma

Hastanesi yönetimi, çalışanlarının bir atölye kurulması isteğine "hayır!" demez. Başhekim değişir, destek değişmez. Hal böyle olunca, örnek bir sanat serüveni çıkıverir.

Öncü üçlü

Atölyenin kurulmasında öncü üçlü var:

Doç. Dr. Erdal Reşit Yılmaz. Beyin Cerrahisi.

Dr. Didem Yiğit Özkan.

Ve Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni Kemal Ulutaş.

İşte! Onların sözleri, düşünceleri...

Erdal Reşit Yılmaz;

"Sanat benim için hayata sarılmamın, yaşam sevincimin, hüznümün tuval üzerine leke değeri olarak işlenmesidir. Bir hekim olarak iş yoğunluğumun yanında üzerimde derin etkisi olan her şeyin resimsel bir değeri ve geri dönüşü vardır. Ben de resme başlarken hem kendimin hem de geçmişin köklerini arardım."

Doğal olarak resimde arayışım hep devam edecek. Bu arayış, gelecekte yapacaklarımı belirleyecek."

Didem Yiğit Özkan;

"Resim sanatının, hem anlamayı hem de anlaşılmayı barındıran, herhangi bir tahakküm aracının gölgesinde kalmayan en doğal ifade biçimlerinden biri olduğunu düşünüyorum. Ayrıca sanatla uygarlığın bize dayattığı çıkmazdan sıyrılıp "kendini kaybetme" hali içinde eksikliğimizi unutturma gücünün, beni bu yola iten asıl etken olduğu fikrindeyim."

Resim yapmaya erken yaşlarda başladım ancak süreklilik problemi yaşadığım dönemler oldu. Şimdilerde ise hastanemizde bulunan atölye sayesinde daha fazla zaman ayırabildiğim ve böylece sağaltıcı etkisini de gözlemleyebildiğim sanatla daha sağlam bağlar kurduğumu hissediyorum."

Kemal Ulutaş;

"İçinde bulunduğumuz dünyada insanın yalnızlığını, acılarını, isyanını, bunalımını, yaşadığı çağın cinnet halini leke, renk ve çizgiyle yansıtmaya çalışıyorum. Sanatın hangi alanı olursa olsun ütopyasız bir adım atılmayacağını, doğal olarak her sanat ürününün hayata ilişkin yapılmış bir önerme olduğunu düşünüyorum. Yaşamın ve sanatın gücüne inanıyorsanız çıktığınız yolda her gün çalışmanız, kulaç atmanız, terlemeniz gerekiyor. Kendi bildiğim yolda ilerlerken, arada bir durup düşlediğimi gerçekleştirip gerçekleştirmediğimi ve yolumun doğruluğunu kontrol ederim. Kendim için, resim için savunduğum bir şey varsa o da kişisel duruşumu sanat konusunda sınırlamamak, belli kalıpların içine hapsetmemek. Bu diyarın kapısını aralayıp içeri girmek ve orada özgür bir bahçede özgün eserler üretmek."

KÜLTÜR SANAT

Bir profesör ile bir öğrenci

Prof. Dr. Osman Raif Karabacak. Üroloji uzmanı. Sanata her zaman destek olan, atölye kurulurken doçent, kurulduktan sonra profesör olan. Bir gün atölyeye sevgili dostlar **ressam Prof. Dr. Hasan Pekmezci** ve **Heykeltıraş Aslan Başpınar** ile gittik.

Pekmezci...

ARTANKARA'da yürürken durmadan üst üste on adım atamadığımız sanatçı! Tanıdığı veya "Ben sizin öğrencinizim." diye kendini tanıtan öğrencilerinin kestiği duayen. Hastanedeki atölyede resimle ilgili bilgilerini esirgemedi, iyi bir ders verdi.

Başpınar...

Ankara'nın son Atatürk anıtını, Kızılca Gün Anıtı'nı diken sanatçı. Meclis kavşağındaki tartışmalı kol saatlerinin yerine, tartışmasız harika anıtın sanatçısı. O da güzel bir ders verdi, heykeli anlattı, bir de Karabacak'a el verdi.

Karabacak, "Zamanım yok!" diyordu. Profesörlük dosyası falan gibi bir mazereti kalmadığına göre yakında harika heykelleriyle sanat dünyasında yerini alacağına dair şüphem yok.

Bir öğrenci... Atölyede bir de tıp öğrencisi tanıdım. Tıp çalışanları saflarına katılmak için gün sayan. **Zehra Zeynep Kaplan.** Gülhane Tıp'ta okuyor. İlgisini önemsiyorum. O genç. Yarın memleket onların elinde.

Şimdiden harika eserler üretmeye başlamış bile. Eminim ileride, gittiği hastanede, "ilk yılım!" demeyecek, bir atölye kurulmasına öncülük edecek. Buradan, daha öğrenciyken edindiği deneyimle, kim bilir nasıl çalışmalar yapacak, meslektaşlarına, hastalara hatta hasta yakınlarına nasıl sihirli dokunuşlar yapacak? Zehra'ya da sordum, neden resim yaptığını. Yanıtı kısa ve net oldu. "Mutlu olmak için resim yapıyorum." Hep mutlu olmasını diliyorum.

Pandemi

Virüsle yaşama zorunluğunun "Ne zaman geçecek?" sorusunu unutturduğu, maskeli ve sosyal mesafeli zamanlar.

Şubat

Atölyenin öncüsü üçlünün isimlerini ilk Pari Sanat'ta açılan "Sevdiklerinize Özel" Karma Resim Sergisi'nde gördük. Diğer sanatçılarla beraber. Sevgililer gününde...

Mart

Tıp Bayramı geliyordu. Dışkapı Sanat Atölyesi olarak bir davet aldılar. Ankara'nın ilk polikliniğini açan **Dr. Bülent Kalıpçı**'dan. "Tıp Bayramında, tıp çalışanları bir tıp

çalışanının mekânında ilk sergilerini açmalılar" düşüncesiyle. Davet edildikleri, Ankara'nın bellek mekânlarındandı. 200 yıllıktı. Kalıpçızade Konağı. İlk sergileri için pek anlamlı bir mekân oldu. Konak'taki bir önceki sergi, **Ressam Nevzat Can**'ın harika Atatürk sergisiydi. Giriş salonunun ortasında yine harika bir Atatürk tablosu vardı. Atölyeden Dr. Didem Yiğit Özkan, "Süre kısa!" demedi, aynı yere yine kocaman ve yine harika bir Atatürk tablosu astı. Böylece ilk sergilerini açtılar. Bu sergiyle açıldılar!

ARTANKARA

Bu kez yeni bir davet aldılar. **Atis Fuarcılık A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Bilgin Aygül**'den. Pandemi falan demeden,

Ankara'ya 7 senedir sanatı getirenden. "Pandemi günlerinde tıp çalışanlarımıza ne yapılsa az." düşüncesiyle.

Benim sanat şöleni olarak adlandırdığım ARTANKARA'da, kendilerine ayrılan köşede bir ameliyathane canlandırıldı. Hasta yataklı.

Yeşil nevresimiyle, yanında serum torbası hatta serum pompasıyla. Kalp nabız hızı fonksiyonu takip monitörü, ter ölçüm cihazı, yaşam fonksiyonları takip ve alarm cihazı da. Ah! Unutmadan, konukların oturduğu koltuklardan biri de *tekerlekli sandalyeydi!* Son gün, baktım hasta yatağını erkenden götürüyorlar. "Ne oldu?" diye sordum. Yanıt bir pandemi günleri gerçeği: Yatağa ihtiyaç duyulmuş...

Yeni bir davet

Atölyeye bir davet de Ankara İl Kültür ve Turizm Müdürü **Ali Ayvazoğlu**'ndan geldi. Ayvazoğlu'nun aklında Ankara için nice güzel proje var. Bir programda konuğum

oldu, anlattı. Üstelik program kısa kaldı, çoğunu anlatamadı! Ne mutlu memleket için yararlı işler düşünenlere, yapanlara... Hastanedeki atölyenin bir sonraki sergisi, Ankara'nın güzide müzelerinden birinde açılacak. Mekân sürpriz olsun! İlerleyen aylarda. Çünkü çalışmaları gerek, yeni eserler üretecekler. Sırada, Ankara Kalesi ve bence nice özel mekân var, onları bekleyen...

Tanıtım notlarından

Tanıtım notlarında yazdığı gibi bu bir serüven.

Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de özellikle pandemi gibi salgınlarda herhangi bir karşılık beklemeyen...

Tüm zorlukları ve hatta ölümü de göze alarak insanlığa yararı düşünen... Kendi sağlığını, ailesini ihmal ederek ön cephede savaşan, yiğit yürekli sağlık çalışanları serüvenin merkezinde.

Tıp, yaşamla iç içe, hekimler ve hastalar yaşamın birer parçaları. Bu serüvende bileşenler sanatla yan yana.

İnsanları yücelten acılar değil, acılara sanatla gösterdiği direnç veya... Sanatın insanın fiziksel ve ruhsal sağlığı üzerindeki pozitif etkileri tarihten gelen ve güncel olarak devam eden tartışılmaz gerçekleri akıllarda... Sanatın gücü bütün güçlerin üstünde diyerek...

Hastanedeki atölyenin, mesleğin ve salgının getirdiği ağır yükü, estetik ve sanatın yarattığı pozitif enerji ile omuzlamasına katkı sağlayan, yükü hafifleten. Pandemi günlerinin yükünü akılla, sanatla taşıma onuruna eriştiren.

Sağlık ve sanatın her zaman ayrılmaz bir bütün olarak değerlendirildiği, salgınların, hastalıkların veya yıkımların olmadığı nice güzel günlere dilekleriyle...

Sağlıcakla ve sanatla kalın.

KÜLTÜR SANAT

SÖYLEŞİ

Renklerle Hayatı Sorgulayan Koca Çınar
Hayati Misman

Deniz Zeka ve Meltem Sezen Kılıç

18 Mart 2021 Perşembe günü pandemi günleri içinde renkleriyle soluklandığımız Hayati Misman'ı atölyesinde ziyaret ettik. Hayati Hoca, yaşamının 42 yılını eğitime adanmış bir sanatçı. O deformasyona ve soyutlamaya yönelmiş dışavurumcu, coşkulu ama olgun bir sanat diline sahiptir. Genelde insana ve ilişkilerine dair lirik, duyarlı tavrı, zaman zaman dramatik olduğu kadar kendiliğinden yaklaşımı, yaşamı sanatın diliyle sorgulaması, sanatçının diri ve sağlıklı yaratma sürecindeki ilgi çekici noktalardır.

Biz biliyoruz ki siz bir figürü birebir resmetmiyorsunuz. Dışa vurumcu bir tarzınız var. Bir figürün çizgilerinizde hayat bulma süreci nasıl başlıyor? Bizlerden farklı bakıyorsunuz, orası kesin. Aynı şeye baktığımızda siz o şeyi nasıl görüyorsunuz? Nasıl bir dışavurum gerçekleşiyor o noktada?

Hayati Misman: Ben resme başlarken, ne yapacağımı bilmeden başlıyorum. Yani daha önceden eskizleri yapılmış, “Şöyle bir resim yapacağım.” diye hiçbir zaman resme başlamıyorum. Bir fırça darbesi, herhangi bir leke veya bir renk, benim resim yapmama neden olabilir ama tabii ki bu resmin başlangıcına neden olabilir. Yaratma süreci, fırçayı tuvale vurduğun anda başlayan bir serüven. Nasıl biteceği, nasıl gelişeceği hiç belli olmayan bir serüven. Bir renk başka bir rengi, bir leke başka bir lekeyi, bir düşünce başka bir düşünceyi, bir olay başka bir olayı çağrıştırmak birbirine eklenti suretiyle resim ortaya çıkıyor ama bu yine de bu bittiği anlamına gelmiyor. Kafamda “bitti” dediğim anda resim bitmiyor. Örneğin 2018’de başladığım bir resim var, o zaman bitmişti ama şimdi yeniden onun üzerinde çalışmam gerektiğini hissediyorum çünkü ona başladığım gündeki duygularım değişti. O nedenle resim bende kaldığı sürece yeniden yeniden onunla ilgilenebilirim çünkü yaratma süreci devam ediyor. Ne zamana kadar? Resim benden çıkıncaya kadar çünkü ben resim üzerine tekrar çalışarak, tekrar çalışarak, tekrar çalışarak hem resmi olgunlaştırmaya hem de kafamda bitirmeye çalışıyorum. Yani benim resimlerim tasarlanan bir resim değil. Ben resim yapmaya başlıyorum, resmin nasıl biteceğini ben de bilmiyorum.

Siz de yeni başladığınız bir resimle bir yolculuğa çıkıyorsunuz, bir serüven aslında.

Tabii, çok doğru söylüyorsunuz. Bir grafik gibi, bir afiş gibi veya bir mimari yapı gibi, daha önceden tasarlanmış, “şöyle yapılacak” diye bir şey değil. Yani resim yaratma süreci yeni resim yaptığım sürece devam eden bir şey. Başladığım zaman resmin nasıl biteceğini bilmiyorum, bittiği zaman bu resmi nasıl yaptığımı da bilmiyorum çünkü o anki heyecanların, o anki boya sürüşün, hareketin, seni nasıl bir maceraya sürükleyeceğini hiç kestiremezsin, nasıl olacağını da hiç tahmin edemezsin. Yani yaptığım bir resmin aradan bir sene geçtikten sonra aynısını yapmam mümkün değil.

Hayati Hocam, yaratma süreci yalnız olma süreci mi aynı zamanda? Edebiyatçılar hep yazma sürecinin yalnızlığa ihtiyacı olduğunu söylerler.

Yaratma süreci başladığı zaman dünyayla ilişkinizi kesiyorsunuz. Ne aile hayatınız ne etrafındaki insanlarla ilişkileriniz ne etrafınızdaki insanlar, hiçbir şey sizi ilgilendirmiyor. Siz, eğer konsantre olduysanız, o konsantrasyon içerisinde resimle sizin aranızda bir mücadele başlıyor. Araya başkaları girerse, bir ses girerse, başka bir şey girerse o konsantrasyon bozuluyor ve o heyecanlarınız tuvale yansıyor.

Resminiz sizden kopuyor mu? Edebiyatla karşılaştırıyorum. Yazarlar karakterlerinin bir süre sonra onlardan bağımsız davranmaya başladığını söylerler.

Öyle tabii, bir nevi onun gibi bir şey. İlk fırça darbesinden sonra neler geleceğini bilmiyorum. O rengi niye öyle sürdüm, nasıl sürdüm, niye öyle yaptım? O benim için artık bir soru ama yaparken o sorular hep kendi kendini buluyor ve yerine oturuyor. Yani bu anlatılması çok zor bir şey.

Asla Gözlerini Kapatma diye bir film izlemiştin. Bir çocuğun 2. Dünya Savaşı sırasında büyüme ve ressam olma serüvenini anlatıyor. Ünlü bir ressam olduktan sonra akrabalarının fotoğraflarından yola çıkarak resimler yapıyor. Bir söyleşi sırasında “Bu kişileri tanıyor musunuz?” dediklerinde “Hayır tanımıyorum.” diyor. Sanatın gerçekliği başka bir şey mi?

Diyorum ya, sanat bir proje değil. Bir tasarım değil. Yani daha önceden tasarlanan bir şey değil. Resim nasıl başladığınızı ve nasıl bitireceğinizi tasarlamadığınız bir şey. Şimdi örneğin teyzesi diye başlamıştır ama artık teyzesi değildir ortaya çıkan. Oradaki başka bir şeydir. Evet, teyzesiyle olan ilişkileri aklından geçmiştir, kendi çocuklukları aklından geçmiştir ama o an, ama o resmin gerçekliği-ne dönüşmüştür, artık teyze olmaktan çıkmıştır. Teyzesi ve teyzesiyle olan ilişkileri sadece ona bir resim yapma heyecanı vermiştir. Ama onun nasıl tuvale yansıdığını daha önceden kestirmesi mümkün değildir.

Hayati Misman gördüğü şeylerden nasıl etkilenir? Aynı şeye bakabiliriz ama siz farklı bir şey görüyorsunuz muhtemelen. Nasıl görüyorsunuz etrafı, olanları, nasıl sizi etkiliyor? Hangi koşullar tetikliyor yaratıcılığınızı?

Sanatçı her şeyden etkilenen insandır. Yani, bunun sanata yansması da bir başka türlü. O etki sizde bir birikim haline geliyor, onun boşalması sanatçı eğer müzik yapıyorsa müzikle, resim yapıyorsa resimle ya da yazıyla dışa vuruluyor.

Hayati Hocam, ressamların kendilerine ait renkleri var mıdır? Benim için turuncu, suluboya kutusundaki turuncudur.

Her renk, yanına bir renk ister. Yani, yeşil baktığınız zaman yeşildir ama tuvale koyduğunuz zaman yeşil görünmeyebilir. O her rengin yanına olan, yanındaki renge göre yansması farklıdır. Yeşilin yanına bir gri koyarsanız sıcak olabilir, aynı griyi bir turuncunun yanına koyarsanız soğuk olabilir. Ayrıca ben tabii ki boya kutusundan alıp kullanmıyorum: İki gündür sarı bir ton var aklımda, onu bulmaya çalışıyorum. O rengi oluşturmak için çalışıyorum. Yani sorunuza özetle yanıt vereyim, herkesin tonları farklıdır.

Siz ülkemizin en önemli gravür sanatçılarındansınız. Gravür nasıl bir teknik? Gerçekten hak ettiği yeri buluyor mu bu meşakkatli teknik?

KÜLTÜR SANAT

Hayati Misman'ın atölyesinde Deniz Zeka, Meltem Sezen Kılıç, Hayati Misman

Valla gravürü, bu işi yapmayan birisine anlatmak çok zor. Ben bu gravür yüzünden hastanelerde çok yattım çünkü asit soluyorsun. Gravürü yapmak için asitli bir ortama ihtiyacınız var çünkü metali çukurlaştırmak için asit kullanıyorsunuz. Eğer asidi fazla teneffüs ederseniz, asitli ortamda çok fazla bulunursanız ciğerleriniz tahrip olur. Onun için hastanelerde çok yattım yani, tedavi gördüm ciğerlerimden. Bazıları adam tutup yaptırırlar.

Ben bunu duymuştum ama inanmamıştım, gerçekten böyle oluyor mu?

Var var, evet. Yurt dışında da var. Bir de sanatın bir ahlakı var. Etik bir olayı var. Bir başkasına yaptırıp altına ben yaptım diye imza atmak da bir sanatçı için çok etik bir şey değil. Ama bu arz-talep meselesi. Çok talep olunca insan ne yapıyor? “Ben fazla üreteyim.” diyor, ona da gücü yetmediği için başkasını buluyor. “Arka fonunu sen yap, şunu yap, bunu yap.” En üstü de kendisi biraz rötuşlayıp “bunu ben yaptım.” diye veriyor. Ama ahlaklı mı, etik mi? Bana göre değil. ma yapılıyor mu? Evet, yapılıyor.

Hocalık yıllarınızdan konuşalım mı?

Ben ilk önce Gazi’de hocaydım. 11 yıl Gazi’de hocalık yaptım, sonra Bilkent’e geçtim. Bilkent’te aşağı yukarı 8-10 yıl çalıştım. Sonra Hacettepe’nin rektörü, rahmetli oldu şimdi, o “illa beraber çalışalım” dedi bana, rica etti. Bilkent’ten belli bir süre için ayrıldım ama her şeyim, odam falan Bilkent’te hazır. Bir dört yıl kadar hem orada profesör oldum hem de profesörlük kariyerimin en son noktasına kadar orada beraber hocayla çalıştık. Sonra Hacettepe’den emekli oldum, tekrar Bilkent’e gerisin geri döndüm. Beş-altı yıl da öyle çalıştım, ondan sonra tamamen orayı da bıraktım. Yani 42 yıl. Sonra dedim

ki, artık biraz da kendime çalışayım. Böyle bir yer tuttum, şimdi burada çalışıyorum.

Hayati Hocam, yakın zamanda bir ödül aldığınızı biliyoruz. Bu ödülünden bahsedebilir misiniz?

En son aldığım ödül Çağsav’ın, Çağdaş Sanatlar Vakfı’nın bir ödülü. Eğitime ve sanata katkılarımdan dolayı verdiler. Ben ödüllü yarışmalara girmiyorum artık. Çünkü oralarda jüri üyeliği yapıyorum. Bu durumda ödül almak ayıp bir şey.

Resim yapmak öğrenilir mi?

Öğrenilir. Yani yetenek demek istiyorsun. Yetenek tabii var, yetenek olmaz olur mu? Ama yetenek geliştirilebilir: Eğer yetenekli birini resim yapmaya zorlarsanız bir-iki yılda resim yapacak hale gelir ama yeteneksiz biri de beş-on yılda yapar. Yani yetenek geliştirilebilir, yani herkeste bir yetenek vardır. Doğru yönlendirilirse, bugün köylerde ne yetenekler var.

Sizin nasıl başladı resim serüveniniz?

Herkes der ya “benim çocukluktan” diye... Benim öyle olmadı. Benimki ortaokulda başladı. Ben Konyalıyım, Konya’da Mevlana kaşıkları vardır, o Mevlana kaşıklarına Mevlana resimleri yapıyordum. Binlerce, binlerce yaptım. Akşama kadar böyle oturdum dizimin üstünde, yüz tane resim yapıyordum. Öğretmen olduğum zaman 450 lira maaşım vardı; orada günde yüz lira para kazanıyordum.

Hayati Hocam, bir gününüz nasıl geçiyor?

Valla sabah kalkıyorum, kahvaltımı yapıyorum, 9’da geliyorum atölyeye, akşama kadar. 16.30-17.00’ye kadar burada her gün ama her gün paletim hiç kurumadan resim yapıyorum.

İlham denilen bir şey var mı hocam?

Yok o işte. İlham denilen şey yok. Benim resimlerim hep başka bir resim yapmama neden oluyor. Bir resim yapıyorum; o bana başka bir resim, o başka resim, hep resimlerim birbirine eklentili gider. Ara verirsem tekrar resme başlamak zorlaşıyor. Hiç ara vermeden devamlı çalışıyorum. Geçen sene 4-5 ayda 100 tane resim yaptım.

Yeni nesil sanatçılardan beğendikleriniz var mı?

Gençlerden çok yetenekli sanatçılar var, sergilerde görüyorum. İsimlerini hatırlamıyorum. Hem gravür yani baskı sanatları alanında hem de heykelde, pentürde çok yetenekli çocuklar var. Türkiye’nin şu andaki ekonomik durumu, politik durumu, bir sanatçı için çok iç açıcı değil. Bunu hepimiz biliyoruz ama sanat adına Türkiye’de çok daha iyi şeyler yapılacağına dair inancımı koruyorum. Gençler zaten yok, desek ümitlerimiz biter. Gençler hep ümidimiz. Her şeyde ümidimiz, yani hem Türkiye’nin geleceği açısından hem sanat açısından. Onun için gençlere güvenmek lazım. Ben de hem onlara güveniyorum hem de çok yetenekli gençler olduğunu görüyorum.

Sanat sadece güzellik, estetik için yapılan bir şey mi; yoksa toplumsal bir görevi var mı?

Sanat toplum için yapılmaz. Biz sanatı, sanat için yapıyoruz ama amacımız toplumu o sanatı anlayabilecek bir düzeye ulaştırmak. Bu sadece sanatçının da görevi değil, bu topyekûn bir şey... Bunun içerisinde ekonomi var, bunun içinde kültür var, eğitim var, bunun içinde çevre var, bunun içinde dünyayla olan ilişkiler var. Bunların hepsi eğer olumlu bir şekilde harmanlanır ortaya çıkarsa, herkes sanattan anlayabilir ama bir sanatçı olarak dışarıdaki vatandaş gelsin, benim resimlerimi anlasın, diye bir endişem yok açıkçası. Bu, Türkiye’nin topyekûn seferberliği olmalı. Her şeyin entegre bir şekilde olması lazım. Ekonomisiyle, eğitimiyle, kültürüyle, görgüsüyle, çevresiyle, bugünkü ortamı görüyorsunuz yani burdan sanat çıkar mı?

Bir de insanların milli geliriyle ilintili, değil mi? 65 bin dolar milli geliri olan bir ülkeyle 8 bin lira olan bir ülkenin insanları bir olabilir mi? Yani sanat yapabilir mi buradaki insanlar? Yapamaz. Niye? Derdi çok. Evini mi yapsın, arabasını mı alsın, çocuğunun eğitimini mi yapsın? Ama 65 bin dolar kazanan bir tanesinin eğitimi en iyi şekilde veriliyor. Tatiline gidiyor, değil mi? Her şeyi yapıyor, ondan sonra sanatla uğraşıyor. Gidin yurt dışında herkesin evinde iyi kötü bir orijinal eser görürsünüz. En azından bir gravür görürsünüz.

SÖYLEŞİ

Ankara'dan yetişme bir müzisyen, müzik yönetmeni, oyuncu: Ali Seçkiner Alıcı

Alisa Candan Karsu

Merhabalar. Öncelikle sizi tanıyabilir miyiz? Ali Seçkiner Alıcı kimdir?

Ali Seçkiner Alıcı: 1965 yılında Kars'ta doğdum. İlkokulun son sınıfında Ankara'ya geldik ve sonraki eğitimlerimin tamamını Ankara'da aldım. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü mezunuyum. Meslek yaşamım da 2017 yılına kadar Ankara'da sürdü.

Bizler Ali Seçkiner Alıcı'yı başarılı bir müzisyen olarak tanıdık; geçmişte solo albüm çıkarmışlığınız ve "Üç Anadolu" adlı müzik grubunun bünyesinde yer almışlığınız mevcut. Peki tiyatroculuğa, ardından film/dizi sektörüne geçişiniz nasıl gerçekleşti?

Geçmişte de ara sıra kimi projelerde yer alıyordum ki ilki "Ferhunde Hanımlar" dizisiydi. Sonrasında da kimi projelerde yer almaya devam ettim. 2017 yılında "Anons" filmi ile başlayan süreç içerisinde gittikçe çoğalan önermeler sonucu daha çok sinema, ardından da dizi sektöründe yer alarak İstanbul'da yaşamaya başladım.

AST'ın da bünyesinde yer almış bir birey olarak Ankara'nın ve Ankara Sanat Tiyatrosu'nun sizin için anlamını birkaç kelimeyle özetleyebilir misiniz?

Ankara Sanat Tiyatrosu kurulduğu günden bu yana Ankara'nın ve ülkenin önemli sanat kurumlarından birisi. Ben de yaklaşık 10 yıl boyunca Ankara Sanat Tiyatrosu'nda müzik yönetmeni, oyuncu ve akademi AST sorumlusu olarak yer aldım. Şimdilerde her ne kadar zor bir dönemden geçiyor olsa da Ankara Sanat Tiyatrosu ülkenin sanat yaşamındaki önemli kilometre taşlarından birisi olarak bu coğrafyada yer almaya devam edecektir. Tiyatronun adeta bir sanat fabrikası olan eski salonundan çıkacak olması tabii ki hüznün verici bir durum, ancak AST, Bilkent Sahne'de açtığı yeni salonuyla eminim ülke yaşamındaki bu yerini geçmişten aldığı güçle daha da nitelikli kılacaktır.

Ankara'nın sanat, özellikle de tiyatro, açısından gelmiş olduğu nokta hakkında ne düşünüyorsunuz? Ankara'da mevcut etkinlik alanları (konser / tiyatro salonları vs) sizce yeterli sayıda mı? Yetersiz olduğunu düşünmeniz halinde sizce bunun altında yatan sebep nedir?

Ankara ne yazık ki son onlu yıllarda sanatsal sivil alanlarda büyük kayıplara uğradı. Devlete bağlı sanat kurumlarının sanatsal üretimleri, pozisyonları ve olanakları sivil kurumlar için geçerli değil. Bu da en hafif deyişle "haksız rekabet" anlamına geliyor. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın yeni salonu Ankara'nın sanatsal yaşamına şüphesiz çok değerli bir katkıdır. Ancak o salonun inşaatının kaç yıl sürdüğünü anımsayacak olursak devletin de bu noktada duruşu sanırım anlaşıyor. Bence bunlar yeterli değil elbet; türlü sanat dalları için çokça yeni alan açılmalıdır. Sanat üreticilerine, tasarımcılarına ve sanat icra edenlere yepyeni bir bakışla, programlar farklı başlıklarda yeniden ele alınarak türlü destekler verilmelidir. Ülkenin son zamanlarda yaşadığı politik iklimin bunun üzerinde olumsuz bir etkisi olduğu düşüncesindeyim. Özellikle pandemi döneminde tiyatroların ve müzisyenlerin başına gelenler aşırı derecede üzücü ve kaygı vericidir. Maalesef bu konuda doğru düzgün hiçbir çalışmanın yapılmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Şehir/insanlar/sektör açısından değerlendirilmesi halinde Ankara'dan İstanbul'a geçiş sürecinde ne tür artılarla/eksilerle karşılaştınız?

Sektör ne yazık ki İstanbul'da. Ankara'da sanatsal sektörlerin, üretim alanlarının azlığı

ve sorunlar malum. Yaşam alanı olarak düşünüldüğünde Ankara'da yaşamayı tercih ederim ki neredeyse 40 yıl Ankara'da yaşadım. Ancak sinema, tiyatro ve dizi üretim alanının, şehrinin İstanbul olduğu aşikar. 52 yaşından sonra İstanbul'a gelmiş olmak büyük bir avantaj; hem mesleki hem de insani açıdan buradaki tatsızlıklara ya da zorluklara katlanmayı kolaylaştırıyor. Ne var ki dostlarımın büyükçe bir kısmı hala Ankara'da; ayrıca günümüzdeki ben de Ankara'da oluştu.

Hazır insanlardan da bahsetmişken; Ankara seyircisi hakkında birkaç cümle söylemek / bizimle bir anınızı paylaşmak ister misiniz?

Ankara seyircisi, hem kent kimliğinin gereği hem de cumhuriyetin sanatsal atılımlarının neredeyse tümünün başlangıç şehrinde yaşadıkları için olsa gerek, eskiden beri hep olumlu bir farklılıkla anılır. Tabii ki ben bunu bizzat yaşayarak da gördüm. Devlet Çoksesli Korosu'nda çalıştığım yıllarda yaptığım çok sayıda Anadolu turnesinde bunu kıyaslama olanağı da elde ettim. Anı olarak ise aklıma ilk gelen şey Ankara Sanat Tiyatrosu'nun ve Devlet Tiyatrosu'nun neredeyse bütün oyunlarını sezonluk bilet alarak izleyen Çiğdem Hanım'ın, oyuncuların repliklerini de ezberleyerek neredeyse bir müfettiş gibi her oyunun sonunda getirdiği eleştirilerdir. Dilerim kendisi hayatta ve sağlıklıdır.

Ali Seçkiner Alıcı, 75. Venedik Film Festivali, 2018

Fotoğraf: haber365.com.tr

KÜLTÜR SANAT

“Pandemi döneminde sanat”a dair düşüncelerinizi alabilir miyiz? Sanatın, özellikle tiyatroların, salgın nedeniyle karşılaşmış olduğu sorunlar sizce sürecin bitimiyle beraber sona erecek mi veya tiyatrolar yeniden doğrulanabilmek adına nasıl bir yol izleyecekler? Salgın sonrasında kent halkları sizce tiyatroya, sinemaya, TV dizilerine, konserlere nasıl yaklaşacaklar? Salgın sonrası hangi alanlarda bir yoğunlaşma öngörüyorsunuz?

Küresel salgın sonrasında sahne sanatlarının kolay kolay toparlanacağını sanmıyorum, özellikle sahne sanatlarının eskisi gibi olabilmesinin uzun zaman alacağını düşünüyorum. Kurumların yüzleşmek durumunda kaldığı zorluklar ciddi boyutta. İnsanlar bir yıl boyunca kiralalarını ödeyemediler, birikmiş ciddi borçları var, ayrıca bu konuda da daha önce belirttiğim üzere olduğu gibi destek alamadılar. Toplumsal bağışıklık oranı yerine gelmediği sürece insanların kapalı alanlarda herhangi bir sanatsal faaliyeti izlemek konusunda temkinli davranacaklarını düşünüyorum. Bence pandemi sonrası daha çok trajikomik, absürt ve gerçeküstü işler izleyeceğiz.

Son olarak şu anda geçim sıkıntısı yaşamakta olan çok sayıda sanatçı mevcut. Geçim sıkıntısından ötürü son 3 ayda 6 müzisyenin hayatına son vermiş olduğu haberini almış bulunmaktayız ve gelişmeleri büyük bir kaygıyla takip ediyoruz. Bütün bu gelişmelerle birlikte gündemin kendisi de insanı elbet psikolojik anlamda olumsuz etkileyebiliyor. Siz bu süreçten olabildiğince sağlıklı bir biçimde çıkabilmek adına nasıl bir yol izliyorsunuz? Sürece ve sanatçıların durumuna dair neler söylemek istersiniz?

Onlarca müzisyenin işsiz kaldığını, hatta yaşamlarına son veren müzisyenler olduğunu biliyorum. Maalesef bu sıkıntılı süreçte ufak dayanışmalar eşliğinde sağlanan destekler dışında yalnız bırakıldılar. Bu bize bu acı sonuçlardan yola çıkarak aslında mesleki örgütlenmelerin böylesi olağanüstü durumlarda ne kadar önemli olduğunu bir kez daha gösterdi. Böyle durumların, meslektaşlarımıza destek olmanın dışında devletin de nasıl davranması gerektiği, hangi görevleri yerine getirmesi gerektiği konusunda birer baskı aracı olacağını yeniden gösterdi ki bunun daha önce oluşmamış olması, maalesef bu arkadaşlarımızın altında kaldığı sorunlardan çıkamadıkları çok trajik sonuçlara yol açtı. Ben bu süreçten ne kadar sağlıklı çıktığımı da bilemiyorum çünkü aylarca evde kapalı kalmak ortalama sağlıklı bir insanın üzerinde şüphesiz ki olumsuz etkiler yaratır. Sanıyorum müzik, edebiyat ve yaratıcı yanlarım sayesinde, yapabildiklerimle biraz daha dayanıklı davranabildim.

KİTAP TANITIMI

Akın Atauz

Osman Özbek

Bir Ankara Hikayesi

Tarih, Toprak ve Bir Çocuk

Usul dışı bir-kaç söz: Doğrusu kitabı elime aldığımda pek ümitli değildim. Ankaralı bir jandarma generali tarafından yazılmış bir Ankara kitabı. Her halinden, daha önce yüzlerce yazılmış Ankara kitaplarının bir benzeri olduğu çok açıktı. Okuma isteği yaratmıyor ve sanki yeni hiçbir şey söylemiyordu.

Kitabı tanıtmak için, okumaya başladım ve bitirdiğimde, ilk izlenim ve düşüncelerimde yanılmadığımı anladım. Bununla birlikte, yüzlercesine benzeyen bu kitap hakkındaki bütün olumsuz düşüncelerim değişti ve tam da ilk izlenimlerimdeki özellikleri nedeniyle, kitabın değerli ve okunmaya değer olduğunu düşündüm.

Sözü uzatmamak için, bu düşüncemi özetmeye çalışacağım: Ankara, kendine özgü, gösterişsiz ve ne doğası ne albenisi olan dokusu, ne de yapıları nedeniyle değil, tam da bu kitapta anlatıldığı gibi, kişisel öykülerdeki özel ve herkesin kendine göre yorumladığı niteliklerden, kentle kurduğu ilişkiden kaynaklanan öznel anlamlarının varlığı ve birikimle, kendisine kent olarak kimlik, tanım ve değer yaratan bir yer.

Ankara, somut ve nesnel olarak değil, daha çok her bireyin zihninde, arkadaşlara/ arkadaşlıklara/ mekana dair anlamlardan/ anlatılardan oluşan (ve hayal edilen) bir kent. Zihinlerde oluşan imgelerle ve duyarlıklarla örülüyor... En azından Ankara'yı sevenler, kenti bu nedenle seviyorlar. 'Bir Ankara Hikayesi' de bunu anlatıyor.

Kitap beş bölümden oluşuyor: Kentin Tarihi, Ankara Sevdalıları, Kültürü, Atatürk'ün Ankara'sı ve anılar: Kırmızı Topraklara Adanmış bir Yaşam. Bölümler, genellikle daha önce yayınlanmış Ankara kitaplarından yapılan kısa ve uzun alıntılarla dolu. Ancak alıntıların biraraya getirilişi ve kurulan anlatı, Ankara'nın nasıl bir bozkır olduğunu ve bu kadar albenisiz ve çıplak bir yerin neden/ nasıl sevebileceğini düşündürmeye başlıyor ve sonuç olarak bunu başarıyor.

Yazar bu anlatıların arasına, kendi çocukluk öyküsünü, sokakları, caddeleri, insanları, tanıdıklarını da ekliyor. Kitabın anlatısı da, Ankara'ya özgü olduğunu düşündüğü karakter gibi, sert ve köşeli. Çoğu kez, keskin inançlar ve ideolojik bakış açısı nedeniyle, köşeli bir dili var. Ama Ankara, gerçekten de böyle bir yer. Gerçekten, buranın bir kent olabileceğini öngörmüş ve buna inanmış ve bu konuda çok kararlı olmuş Atatürk'ün etkisini, çok fazla yansıtan bir yer. Bu etkiyi görmeden, hatta reddederek de yaşayabilirsiniz bu kentte. Ama onu görmek ve o anlamı bulmak istiyorsanız, bu kent gerçekten, bir ideolojinin anlamını mekansal olarak örneklendirebilecek çok fazla öge, dolayım ve nesnel olgu/ “landmark” taşıyor.

Bütün bu nedenler, bu tür kitapların daha çok yazılması ve okunmasının, Ankara'nın nasıl, “başka türlü” inşa edebileceğini düşündürüyor.

Kitabın künyesi şöyle: Osman Özbek (2021), Bir Ankara Hikayesi Tarih Toprak ve Bir Çocuk, Sia Kitap, İstanbul.

KÜLTÜR SANAT

ALBÜM TANITIMI

Alisa Candan Karsu

Crying Rain - Burak Altun

1982 Ankara doğumlu Burak Altun, konservatuar eğitimini de Ankara'da tamamlayarak şu an başkanı olduğu Flamenko Ankara Derneği bünyesinde flamenko gitar alanında ülkenin en önemli sanatçıları arasına girdi. Gitarı ile pek çok farklı müzik dalında başarılar elde etti.

2017 yılında söz ve müziği kendisine ait olan, flamenko ve türk müziği motiflerini içinde barındıran "Seher" adlı teklisi yayımlanan sanatçının yeni albümü bu yıl çıktı.

Altun bu albümünde "doğayı yok eden insan" unsuruna dikkat çekmeyi amaçlıyor. Tüm parçalar bir doğa olayını anlatıyor ve aynı zamanda bizleri dingin bir düşünce alemine sürüklüyor. Dört eserlik enstrümantal bir çalışma olan Crying Rain (Ağlayan Yağmur) albümüne tüm dijital platformlardan ulaşılabilir.

Ankara'da Hava Kapalı

Ankaralı alternatif müzik ekiplerinin ortak çalışması Ankara'da Hava Kapalı isimli mini albüm, 28 Mayıs 2021 itibariyle dinleyiciyle buluştu. Beş şarkıdan oluşan albümde Deniz Perhan, Boyalı Kuş, Sercan İke, Oğulcan Sönmez ve Sinağrit Baba'nın birer şarkısı bulunuyor.

Pandemi döneminin verdiği yalnız bırakılmışlık hissiyle mücadele etme biçimi olarak bir araya gelen dostlar, Ankara'ya ve Ankara'daki yaşantılarına dair minör bir anlatı hedeflediler. Böylelikle, benzer sokaklarda, benzer dertlerle, benzer hayatlar yaşayan müzisyenlerin albümü "Ankara'da Hava Kapalı", 23 kişinin emeğiyle ortaya çıktı.

Ekipler, solo çalışmalarının yanı sıra, bu birlikteliği bir gelenek haline getirmeyi de planlıyor.

Ankara içi
ve çevrimiçi
etkinliklerin
takibini
sizler adına
kolaylaştırdık!

Haftalık yayınlanmakta olan
kültür ve sanat etkinlik takvimimize
solfasol.tv/etkinlikler üzerinden
ulaşabilirsiniz.

**Kültür-Sanat
Etkinlikleri
Rehberi**

Paylaşmamızı istediğiniz etkinlikleri
kultursanat@gazetesolfasol.com
adresinden bizlere aktarabilirsiniz.

SERGİ

YARIM KALAN
YENİŞEHİR

Manifesto

Hikayeler gündelik yaşantının içinde,
mekânlarda saklanırlar.

Yenişehir'in hikayesi de anılarının sürekli
değişime uğraması sebebiyle yarım
kalmıştır. Mustafa Arslantunali, Sevgi
Soysal'ın Yenişehir'de Bir Öğle Vakti
romanına yazdığı önsözde "Hoş, Ankara'ya
gittiğimizde Yenişehir'i arar, bulamazsınız
-aradan geçen on küsur yıl içinde Kızılay
tarafından yutuluvermiştir" diyerek bu
değişimi vurgular.

Tamamlanamamış, başlangıcı anımsanmayan,
herhangi bir sona bağlanmayan, yarım kalmış
hikayelerin mekanı Yenişehir, bir çiçek dürbü-
nünden baktığımızda renklerin iç içe geçmesi
gibi geçmişin izlerini günümüze taşır.

Geçmişin buluşma noktası günümüzün
geçiş alanına karışır; yer, zaman, mekan ve
insanlar iç içe geçer.

TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara
Şubesi'nin 2019 yılında düzenlediği
"Yarım Kalan Yenişehir" atölye serisi yarım
kalan, arada bırakılan, çakışan, birleşen ve
ayrılan, tamamlanamayan hikayelerin ve bu
hikayelerin yarım bırakıldığı mekanların
izlerini sürmeyi amaçlar.

Önder Şenyapılı İçin

Akın Atauz

Önder Şenyapılı'yı ODTÜ Mimarlık Fakültesi'ne girdiğim günlerden, yani 1960'lardan beri tanıyorum. Gerçekten tanıyor muyum? Hayır. Ama yine de bu yazıyı yazmak isteyişimin bir nedeni olmalı...

En son yüz yüze görüşmelerimizin birinde ODTÜ Mimarlık Fakültesinde, zemindeki atölyelerin avlusuna doğru inen geniş merdivenlerin başındaydık ve karşılaştık. Merhabalaştık. Endüstri Ürünleri Tasarımı bölümünde part-time ders vermeye devam ediyordu. O özgüvenli ve heybetli yapısı hiç kaybolmamıştı, her zamanki gibi hafif uzak ama güler yüzlüydü. Kırk yıllık tanışıklıktan cesaret alarak, o zamana kadar hiç olmadık derecede kişisel bir soru sordum, ilk defa: "Ders vermekten memnun musun?" daha da fazla gülümseyerek "Hem de çok" dedi. İşte Önder'le aramızdaki en samimi, kişisel ve içe dönük konuşmanın hepsi bu kadar.

Bütün ömür boyunca çalışmış ve durmaksızın üretmiş. Yaptıklarına ve nasıl yaşadığına dair ipuçlarına baktığımda; ne kadar çalışkan, verimli, titiz, özenli ve dikkatli olduğunu görüyorum. Yaptığı işlerin arkasında inanılmaz bir emek olduğu hemen anlaşılıyor. Nerdeyse bir çalışma grubunun yapacağı işi, tek başına nasıl yaptığına şaşıırıyorsunuz. Yaptığı işlerin tam bir dökümünü çıkarabilseniz, bunun inanılmaz bir büyükte olacağını anlamak hiç de güç değil.

Ama yine de Önder Şenyapılı gibi bir insan, sessizce ayrılıyor aramızdan... Sanki yaptığı onca iş, verdiği onca emek ve ortaya çıkardığı onca yapıt, hiçbir şeymiş gibi...

Önder'in nasıl bir insan olduğunu, yaşadığı dünyaya nasıl baktığını düşündükçe, (ya da ben bunu ne kadar anlayabiliyorsam o kadarıyla düşündükçe) bu durumun aslında onun yapısı için ne kadar uygun olduğunu, anlıyorum. Sürekli çalıştı, üretti. Onca çalışmayı ortaya koyarken bir yandan da sanki bu yaptıkları önemli değilmiş gibi geride durmayı tercih etti.

Çocukluğumda, yaz aylarında inanılmaz bir merak ve iştahla okuduğum bir dizi-roman vardı: Mişel Zevako'nun Pardayanlar'ı... (Kitaplarının kapağında böyle yazılırdı.)

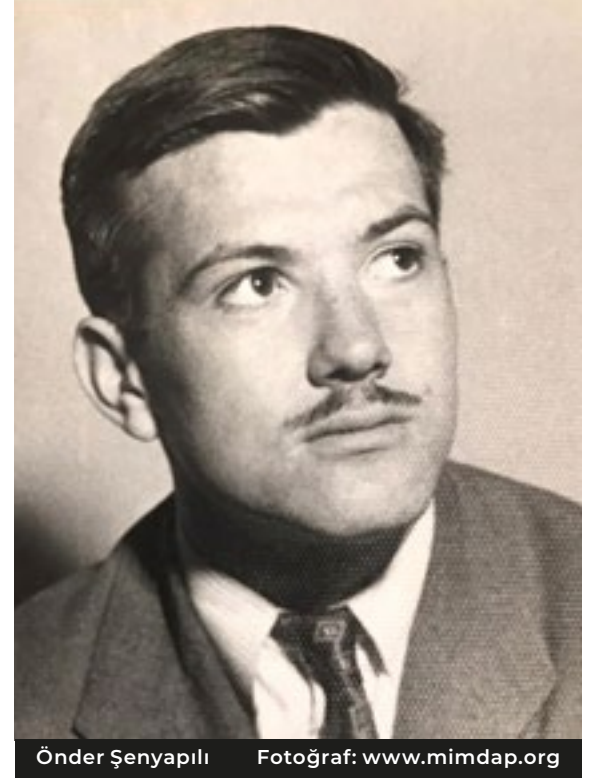
Zevaco, tam bir XIX. Yüzyıl, popüler serüven romanı yazarıydı. Oradaki "şövalyelik" geleneği şöyleydi: Yapılması gerekeni tam ve doğru olarak yapmak, bunu hiçbir zaman göze batmadan ve asla böbürlenmeden yapmak, hatta o müthiş başarıların arkasındaki en önemli kişi/ karakter kendisi değilmiş gibi alçak gönüllülükle geri plana çekilmek ve gölgede kalmayı yeğlemek...

Önder Şenyapılı'nın duruşu, "şövalyelik" geleneği içinde oluşmuş bir duruş gibiydi. Galiba baştan beri böyle algılamıştım Önder'i. Bana sorsanız bir şövalyeye de ancak bu kadar yakın olabilirdiniz ve daha fazlası gerekli olmazdı... İşte tam orada, yaptıklarıyla ve bütün heybetiyle duruyor. Yaklaştırmaz ama uzaklaştırmaz da... Durmanız gereken yeri bilirsiniz ve orada durmak, hiçbir rahatsızlık vermez...

ODTÜ Mimarlık Fakültesi'nin ilk yıllarında da böyle "efsanevi" bir atmosfer var: 1950'li yıllarda Ankara'da bir mimarlık fakültesi kuruluyor. Amerikan kaynaklı bir mimarlık ve daha da önemlisi mimarlık eğitimi anlayışı, gelişmeye başlıyor. O zamana kadar İstanbul'da, bütün şan ve şöhretiyle İstanbul Teknik Üniversitesi'nde ve (o zamanki adıyla) Güzel Sanatlar Akademisi'nde, yüzlerce yıllık bir gelenekle ve daha çok Orta Avrupa/ Alman esinli bir öğretim programıyla, mimar yetiştirilmiş.

Ankara'da mimarlık fakültesi öğrencisi yetişmesi, bu mimarının daha çok Amerikan esinli olması, ama daha şaşırtıcı olanı; mimarlık eğitimi programının hiç bilinmeyen ve son derece şaşırtıcı, kendisinden önceki bütün duvarları yıkan, devrimci, özgürlükçü bir yaratıcılıkla "mimar" olarak yeni bir insanı ortaya çıkartma programıyla başlayan bir serüven...

Önder Şenyapılı, işte bu bilinmezliklerin, gözüpek, serüvenci yenilikçilik heyecanını en dorukta olduğu dönemde, Mimarlık Fakültesi öğrencisi olmayı seçmiş birisi. Tutum olarak hep ve keskin bir devrimci oldu. Ama o yılların ODTÜ Mimarlık Fakültesi için bu "devrimcilikten" anlamamız gereken şey, yaratıcılığın ve yeni bir söz söyleyerek geleceği kurmanın sınır tanımaz heyecanı olmalı. Ben Önder Şenyapılı'nın sol düşünceye ilgili olabileceğini düşünmezken, yaptıklarına baktıkça, solculuğun ana ekseninde bir konum edinmiş olduğunu farkederek şaşırdım. Ama sonra bunun Önder için tam da uygun durum olduğunu anladım.

Önder Şenyapılı Fotoğraf: www.mimdap.org

Aynı şövalye geleneği, burada da sürüyordu. Sessiz ve gürültüsüz, ama kendince anlamlandırılmış ve yapabileceklerini bu düşünceye uygun olarak kalibre ettiği işlerdi yaptıkları. Toz-duman kaldırmadan ve "beni görün" demeden, sadece yapılması gerekenin yapılması...

Yazdıklarımın, Önder'in kimliği yanında, ne kadar eksik ve yetersiz, üstelik uzak ve donuk kaldığını biliyorum. Bunu biraz canlandırabilmek için yazmak istediğim son şey, (benim gözümde hala çok canlı ve neredeyse dün kadar yakın) şu imgeyle ilgili olacak: 1960'lı yılların hemen başlarında, ben Mimarlık Fakültesi'nin ilk yılının öğrencisiyken, Önder Şenyapılı, sanıyorum ya son sınıf öğrencisiydi, ya da mezun olmuş, mastır yapıyordu. ODTÜ, TBMM'nin arkasındaki, barakalarla dolu yerindeydi. O yıllarda Ankara'da sadece Fransızca kitaplar satan kitapçılar ve Fransız Kültür Derneği'nin, Kızılay'da, beş katlı bir kültür merkezi vardı. Sinema kulübünde, çoğu Fransız olmakla beraber bazı Kuzey Avrupa ülkelerinin yeni filmleri gösterilirdi. Hepimiz, özellikle o zamanın en güçlü akımı olan Fransız "Yeni Dalga" filmlerini, orada gördük.

Yeni Dalga filmleri, yer yer neredeyse büyülü bir anlatımla, sisler içinde geçiyordu. Tam olarak ne olduğunu veya olmadığını anlatmayan, siz nasıl isterseniz öyle anlamlandırmanıza elverişli, şaşırtıcı filmlerdi bunlar. Önder Şenyapılı'nın, o yıllarda aklında oluşan görüntüsü, her zaman öyle kaldı: Bir filminden alınmış bir kare gibi... Fransız Yeni Dalga filmlerinde gördüğümüz, tam olarak anlaşılmaz, hem çok gerçek ve radikal, hem de, sanki bulutsu ve gizemli, sislerin arasından belirsizleşen, her zaman boynundaki atkısı uçuşan, Tansı'nın elinden tutmuş, kafeteryanın önünden geçmekte olan bir karakter olarak, Önder Şenyapılı...

Evet, bir Yeni Dalga filmi gibi...

Gazetecilik Anıları

Önder Şenyapılı

Gazetecilik serüvenim İzmir’de başladı. “Sabah Postası” gazetesinde. Birinci sayfada küçük fıkra, ikinci sayfada köşe yazıyordum. Üniversitedeydim. Yaz tatilinde İzmir’de Ergun Unaran-Güngör Kaftancı mimarlık bürosunda staj yaparken, büronun getir-götür işlerine bakan çocukla gazeteye fıkralarımı gönderdim. Bir de baktım, yayımlanmış. Göndermeyi sürdürdüm, gazete de yayımlamayı sürdürdü. Ama kesinlikle gazetenin yönetim yerine adım atmıyorum. Beni genç bulurlar, yazdıklarımı yayımlamaktan vazgeçerler diye.

Kemal Tahir'in Bir Mülkiyet Kalesi adlı kitabından söz ederken yazarın özdeyişlerinden birini alıntılamışım: “Fırkacılık daima mağlubiyetten sonra, hiç değilse galibiyet ihtimali kalmayınca başlar.” Gazetede tümcenin ilk sözcüğü “fırkacılık” olarak dizilmişti.

Ne var, günün birinde “gelsin görüşelim” çağrısı aldım. Bu kez de “gitmezsem yayımlamazlar” korkusu sardı. Gittim. Korktuğum başıma gelmedi. Aksine. Fıkradan başka bir de köşe yazısı yazmam istendi. Yazı işleri müdürünün odasından uçarak çıktığımı, büroya uçarak döndüğümü söylemeye gerek var mı?!

O günden sonra yazılarımı kendim götürmeye başladım yazı işlerine. Bırakıyor, yayımlanmış halini ertesi gün herkesle birlikte görebiliyordum.

Kış gelince Ankara’ya, ODTÜ’ye döndüm. Daktilom yoktu. Elle yazıyordum yazılarımı. Postalıyordum. Yaklaşık 36 saat sonra yazı işlerinin eline geçiyordu. Yazıldıktan iki gün sonra yayımlanabiliyordu yazılarım.

İzmir’den adresime gönderilen gazeteler de yayım tarihinden iki gün sonra elime geçiyordu. Yazdıklarımı ancak 48 saat sonra basılı görebiliyordum. Dizgi yanlışları boldu. Düzeltme notu koymanın anlamı yoktu. 3-4 gün önce yayımlanmış yazıyı anımsayan olur muydu ki, “Ha! Bak doğrusu böyleymiş.” diye düzeltsin?!

Niye telefonla yazdırmazdım?! O dönemlerde - 1950’lerin sonlarıyla, 1960’ların başı – telefonla görüşmek hiç kolay değildi. Postaneye gidilecek, çünkü gazetenin Ankara’da bürosu yok, aranacak numara yazdırılacak ve beklemeye geçilecek. Basına öncelik tanınıyorsa da kentler arası bağlantı öyle kolay kurulmuyor. Ayrıca gazetenin bütçesi her gün uzun telefon görüşmelerinin faturasını ödemeye elverişli değil. Kendi cebimden ödemek ise bütçesiz olanaksız. Öğrenciyim. Gazete yönetimi 30 köşe yazısı ve 30 küçük fıkraya, yanı sıra gerektiğinde yazdığım haberler karşılığında topu topu 200 TL. ödüyor.

(Bir ara not düşeyim: 4 ay süren Sabah Postası yazarlığım sayesinde 800 TL birikti bankada. Biraz da babamdan alarak ertesi yaz Hollanda’ya gittim. O yazın stajını Rotterdam’daki bir mimarlık bürosunda yaptım.)

TELEKS FAX

Teleks gelince yazı iletimi büyük ölçüde rahatladı. Yazılar teleksle geçilmeye başlandı. Bugün artık teleks de kullanılmıyor. Telekse döneceğim. Bugün yazarlar evlerinden çıkmadan yazılarını gazeteye ulaştırıyorlar. Arada faks girdi devreye. Çok uzun ömürlü olamadı. Telekse dönelim: Yazı teleks operatörüne veriliyor. O, yazıyı bir kez daha yazıyor. Yazarken yanlış tuşlara basma olasılığı her zaman var. Teleksin klavyesi Türkçe klavye değil: “i, ş, ç, ğ, ö, ü” harfleri yok. ‘Şike’ sözcüğü alıcı telekste ‘sike’, ‘sakin’ sözcüğü ‘sakın’, ‘üzüm’ sözcüğü ‘uzum’, ‘çaşıt’ sözcüğü ‘casıt’ vb. olarak gözüküyor. Ayrıca majiskül harf d a yok. Birinin oturup sözcükleri aslına çevirerek yeniden yazması gerekiyor. Yani, yazarın yazdığına uygun duruma getirmesi. Yazının aslı nasılsa öyle dizgiye verilmesi için teleks metninin sıkı bir düzeltiden geçirilmesi gerekiyor. Değil bir kelime, bir harf yanlış bile yazının altüst olmasına yol açabilir. Dolayısıyla yazı, yazı işlerine, yazarın olmayan yanlışları içererek ulaşabilir.

Bitmedi. Son olarak dizgi operatörü ve sayfa sekreteri girecek devreye. Dizgici

yanlış dizemeyecek, sayfa sekreteri, sayfada ayrılan yere uzun geldiği gerekçesiyle, bir tümceyi ya da giderek bir paragrafı kesip atabilir. Yandı gülüm keten helva!..

Ertesi gün yazısının basılı metnini gören yazarın saçını başını yolması olasıdır. Saç baş yolduğum çok olmuştur. Örneğin, “... ana muhalefet partimiz, iktidara geldiğinde, bugüne dek izlenen dış politikadan ayrımlı bir politika uygulayacağını savunuyor” diye yazmışım haberi, “uygulamayacağını savunuyor” diye çıktı gazetede. Örneğin, **Kemal Tahir**’in *Bir Mülkiyet Kalesi* adlı kitabından söz ederken yazarın özdeyişlerinden birini alıntılamışım: “Fırkacılık daima mağlubiyetten sonra, hiç değilse galibiyet ihtimali kalmayınca başlar.” Gazetede tümcenin ilk sözcüğü “fırkacılık” olarak dizilmişti.

Yves Saint Laurent

Yves Saint Laurent Fotoğraf: Getty Images

Örneğin bir köşe yazımda **Yves Saint Laurent**’in “A” ve “Y” modalarının yaratıcısı olduğunu anlatıyordum. Dizgi operatörü A ve Y harflerini majiskül değil, miniskül dizmişti. Ya da teleks metnini düzeltten, zorunlu olarak minüskül geçilen “a” ve “y” harflerini majisküle dönüştürmeyi (yazının konusunu dikkate alarak) akıl etmemişti. Anılan moda akımlarının geçerli olduğu dönem kadın giyimi büyük a harfi ile büyük y harfine benzetildiği için “A” ve “Y” modası diye adlandırıldığını biliyor olması gerekiyordu. A modasına uygun kadın giysileri, bir A (büyük a) harfi gibi yukarıda dar, aşağıda açılan görünümdeydi. Belden kemerle sıkılıyordu. Y (büyük y) modası ise A modasının aksine yukarıda geniş, altta dar biçimliydi.

“Başarı ya da başarılının keyifleri kaçırdığı ülke” başlıklı bir köşe yazımda, **Shirley Bassey**’nin o sıralar Paris’teki reklam panolarını dolduran duyurularında yer

AGORA

Telex

Fotoğraf: commons.wikimedia.org

alan İngilizce tümceyi aktarmıştım: “Nobody Can Do It Better Than Me.” “Me” sözcüğü “Md” olarak yayımlandı. “Md” kısaltması medical doctor (tıp hekimi) anlamına gelir. **Shirley Bassey**’nin Paris dinletisini duyurmak için bastırılmış afişlerde “Hiç kimse onu tıp hekiminden daha iyi yapamaz.” tümcesine yer verilmiş olsun?! Tümce **Bassey**’nin şarkılarının birinden alınmaydı. Hiç kimse onu (it) benden daha iyi yapamaz.” demekti. Onu (it), “müziği ve/ ya da şarkı söylemeyi” anlamına geliyordu.

Yazarın her gün yazısının sonuna bir düzeltme notu eklemesi hoş değil. Okuru sıkar. Her gün bir önceki yazıyı anımsayacak, düzeltilen bölümü, paragrafı, cümleyi, sözcüğü bulacak, düzelterek... Olası değil. Siyasal yazı yazmanın yasaklandığı bir genel seçim günü, yukarıdaki gibi yazılardaki yanlışları düzeltme çabalarımı anlatan bir yazı döşeneyim, dedim. Yazdım. Başlığını “TELEKSE YERĞİ” koydum; “TELEKSE YELĞİ” başlığıyla yayımlandı!..

***

Büroya adımımı atar atmaz “Haber Müdürü 3 kez telefonla aradı, sonra teleksle not geçti. Not masanda.” dediler. Sabahın sekiz buçuğu. Sekiz buçuk bile değil. Henüz 26 geçiyor. Ama geç kalmış sayılırım. Çünkü sekiz olmadan iş başı yapıyorum. Çok zaman büronun kapısını ben açıyorum. 1980’li yılların başları. O güne değin

Shirley Bassey

Fotoğraf: Marvin Godwin

görülmedik bir reklam kampanyasıyla yayın dünyasına giren bir ana akım gazetenin Ankara Haber Müdürlüğü görevini üstlenmişim. Gecelerimiz gündüzlerimize karışıyor. Sık sık büroda gecelediğimiz oluyor. Koşar adam masama ulaştım, notu aldım, hızla okudum:

Sayın Önder Şenyapılı

ÖSYM (Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi) üniversite sınavlarını kazanamayanların listesini yayınlanmış. Listenin alınarak acele gönderilmesini rica ederim.

Haber Müdürü (Adı Soyadı)

Anlayamadığımı sanıp bir kez, bir kez, bir kez daha, çok kez okumadan edemedim. Son yargım: Not yanlış!.. Notun yanlış yazıldığına karar verdim. Ya bir gün önce ya da iki, ÖSYM yetkililerini aramış, üniversite giriş sınavlarının ne zaman açıklanacağını sormuş ve “en az on gün sonra” yanıtını almıştım. Bilgiyi İstanbul’a iletmıştim. Yardımcımdan Haber Müdürünü aramasını istedim.

“ÖSYM yetkililerinden aldığım bilgiyi bildirdim sana, biliyorsun” dedim Haber Müdürüne.

“Biliyorum,” diye karşılık verdi. “Ama sen kazananların listesini sormuş, on gün sonra yanıtını almışsın. Tamam. Bizim aldığımız habere göre, kazanamayanların listesi yayımlanmış. Biz o listeyi istiyoruz.” Ne diyeceğimi şaşırıp bir süre suskun kaldıktan sonra tepkimi dile getirdim: “Yahu, akıl var fikir var; kazanamayanların listesi belli oldu demek, kazananlar belli olmuş demektir. Kazananlar belli olduğuna göre, Merkez, ne diye kazanamayanların listesini yayınlasın!?” “Vallahi bilemem!.. Bana da Yazı İşleri Müdürü söyledi. Üstelik sıkıştırıp duruyor. İstersen onunla konuş.”

“Bağla.”

Bağladı.

Gene kazananlar listesinin 10 gün sonra yayımlanacağı bilgisini İstanbul’a bildirdiğimi belirtip yayımlanmış bir liste olmadığını vurguladım.

“Hayır hayır!..” diye karşı çıktı Yazı İşleri Müdürü, “Kazananlar değil, kazananlar değil!.. Kazanamayanların listesi belli olmuş. Bizim aldığımız haber kazanamayanların belli olduğu.”

“Olabilir mi?! Kazanamayanlar belli oldu demek, kazananlar belli oldu demektir. Kazananlar belli olduysa, kazanamayanların değil, kazananların listesi yayınlanır. Üstelik bugüne değin kazanamayanların açıklandığı görülmüş mü?”

“Sen gene de bir sor.”

“Soramam. Gülerler... Gülünç duruma düşeriz.” Bir sessizlik oldu hattın öteki ucunda.

“Tamam,” dedim kendi kendime, “düz mantık bir kez daha başardı.” Yanılmışım. Son sözünü söyledi Yazı İşleri Müdürü:

“Sen bilirsin!.. Atlarsak, yarın öteki gazeteler listeyi yayımlarlarsa sorumluluk senin!”

“Sorumluluk benim!” dedim. Ne diyeyim?.

***

ATLATILMAK KORKUSU, Ankara’da çalışan gazetecilerin dertli başlarının ek derdidir. Büroda sık sık gecelememizin nedeni, İstanbul’un (gazete yönetiminin), “*filanca gazetenin meyhane baskısının manşetinde şöyle bir haber var. Falanca falanca bakanları/yetkilileri/kişileri arayıp doğru mu değil mi araştırıp bildirin*” isteği olurdu. Filanca gazetenin bir gün sonraki tarihle yaşanan günün akşamında piyasaya verilmiş erken baskısında -meyhane baskısı diye adlandırılmıştır, aliba akşamacılar satın aldıkları için (mi?)- yer alan haber İstanbul kaynaklı da olsa, gazete yönetimi, Ankara bürosunun haberin doğruluğunu araştırmasını ister çoklukla. Gecenin ilerlemiş saatlerinde ilgililere ulaşmak için didinir durur Ankara bürosu. Çok zaman sabahın erken saatlerinde ilgililere ulaşılır, haberi doğrulamazlar, İstanbul’a bildirilir. Ne var, İstanbul’un kuşkuları giderilmez, “Ya atlarsak?” kaygısı süregider. Ya da yeni güne başlarken İstanbul arar, fırçalar: “Şu haber bütün gazetelerde var, bizde yok. Neden ve nasıl atladınız?” “Atlamadık. Filanca sayılı saat bilmem kaçta geçtiğimiz şu başlıklı haberimize bakınız.” Bakılır. Haber bulunur ama gene de sorulur: “Niye kullanılmamış?” “Biz bilemeyiz. Kullanmayan sizsiniz!” “Bizi uyarmış olsaydınız kullanılırdı.” İstanbul kesinlikle sorumluluğu benimsemez. Suçlu, her zaman, her koşulda Ankara’dır.

Geçtiğimiz Mart ayında aramızdan ayrılan sevgili hocamız Önder Şenyapılı’nın Solfasol’e gönderdiği son yazısı.

Büyülü Aşk

Nuran Şentürk Karakılıç

Ortaokul son sınıfta bir taraftan sınavlara hazırlanıyor, bir taraftan da eşyalarımı topluyordum. Ev sahibimizin oğlu evlenecekti ve bizden evi boşaltmamız istenmişti. Uzun yıllar oturduğumuz evden, komşu ve arkadaşlarımızdan ayrılmak çok zor geldi. Neyse ki yeni evimiz sınıf arkadaşım Sibel'in evinin bulunduğu sokakta idi. Her sabah okula giderken yolumun üstündeki Sibel'e uğrar birlikte yola koyulurduk. O zamana kadar tanıma şansım olmayan arkadaşımın anne-babasını da bu vesile ile tanımış ve çok sevmiştim.

Çoğu zaman çağrılmayı beklemeden çeşitli bahaneler uydurup sık sık misafir olduğum bu sevgi dolu ve bize göre çok modern görünen ailedeki her detayı gözlemleyip içselleştirdim.

Sibel'in annesi kültürlü, keman çalan bir Fransızca öğretmeni olan Merih teyze, babası da yakışıklı bir subay olan Kemal amca idi. Apartmanlarının kapıcısı Ali efendinin ona hep Albayım diye saygı gösterdiğini görünce ben de bunun bir gereklilik olduğunu düşünüp ona hiç Kemal amca demedim. O benim hep Albay amcam oldu. Ben nasıl ona böyle bir yakıştırma yaptıysam Merih teyze de bana güzel bir yakıştırma yapıp beni isimle değil hep "Saraylı" diye çağırmaya başlamıştı. Ne sebeple hanedan mensubu olduğuma akıl sır erdirmemiştim. Ama böyle çağrılmak da çok hoşuma gitmiş ve zaman zaman kendimi incili kaftanının eteklerini savurarak saraylarda dolaşan bir prenses olarak hayal etmişim.

Merih teyzenin kemanına davudi sesi ile eşlik eden Albay amcanın ev konserlerinin daimi misafir ve dinleyicisi olmuştum. Sesimin güzel olduğunu söyleyen Merih teyze bu minik koroda solist olarak bana da yer vermişti. Onlara uğradığım günlerden birinde Merih teyze ve albay amcanın üzüntü ve telaşlarına şahit olup sebebini

öğrenince ben de çok üzülmüştüm. Kapıcı Ali efendi beyin kanaması geçirmişti ve çok kötü durumda idi. Geçim derdi ile Sivas'tan Ankara'ya gelen aile, bir akrabanın aracılığı ile bu işi kapıp apartmanın bodrum katında kazan dairesine bitişik gün yüzü görmeyen küçücük eve sığışmışlardı. Çok saygılı ve efendi insanlardı. Ali efendinin durumu bir türlü düzelmeyince bütün yük tek çocukları Ferhat'a kalmıştı. Ferhat bizden üç dört yaş büyüktü. Hülyalı bakışlı bu genç adam her işe yetişip kısa sürede babasının yerine almıştı. Merih teyze üç kişilik bu aileyi ve özellikle Ferhat'ı çok sever onları koruyup kollardı.

Çoğu zaman çağrılmayı beklemeden çeşitli bahaneler uydurup sık sık misafir olduğum bu sevgi dolu ve bize göre çok modern görünen ailedeki her detayı gözlemleyip içselleştirdim. Böyle günlerin birinde Merih teyze o hafta sonu kızı Sibel için küçük bir kutlama yapacağını söyleyip beni davet etmiş ve sakın unutma diye de tembihlemişti. O gün geldiğinde yine yeni bir şaşkınlık yaşadım. Bütün kız arkadaşlarımızın çağrıldığı ev balonlarla, çiçek ve mumlarla süslenmiş Sibel de çok güzel bir elbise içinde karşımıza gelmişti. Kızına sarılarak bize hoş geldiniz diyen Merih teyze soran gözlerimize bakıp merakımızı gidermiş ve bu küçük buluşmanın kızının genç kızlığa geçiş töreni olduğunu açıklamıştı. Merih teyzeye göre bu tören, aynı yaşta olan biz arkadaşlarının da töreni idi. Kendimizle ilgili bilgisizliğimizin farkına vardığı için de bir konferans verir gibi bizi bilgilendirmişti. Anlattıklarını dinleyince geçen hafta kötü bir hastalığa yakalandığımı düşünüp ne kadar çok korktuğumu hatırlayıp rahatladım ve kendi kendime güldüm.

O günün anısı olarak kızlarına güzel bir kolye hediye eden Merih teyze ve Albay amca hepimizi teker teker öpüp kutlamışlardı. Bu arada Merih teyze Sibel'in can dostu olarak bana ayrıcalıklı davranıp usulca elime minik bir kutu tutuşturmuştu. Kutunun içindeki kolyeyi güzel bir gençlik hatırası olarak hep sakladım. Ferhat'ın getirdiği pasta kesilirken Merih teyze "Küçük hanımlar ileriki yaşantılarınızda seçimleriniz size hep mutluluk getirsin." diyerek hepimiz için güzel ve anlamlı bir dilekte bulunmuştu. O sırada kapının kenarındaki Ferhat'ın Sibel'e ısrarlı ve hayran bakışlarını yakaladığımda Yeşilçam filmlerini hatırlamıştım.

Okula giderken Sibel'e her uğradığımda Ferhat da hemen yanı başımızda belirir, yolun sonunda kaybolana kadar arkamızdan bakardı. Okul dönüşlerimizde de Ferhat yine yerini alır eve girmeden kapı önünde biraz konuşmak ve kıkırdamak için durduğumuzda yine Ferhat'ın bakışlarını Sibel'e kitlediğine şahit olur bu çocuk sana aşık galiba derdim. Bu ısrarlı ve hayran bakışları Sibel de sonunda fark etti.

Beğenilip sevilme herkesi şımartır. Ferhat'ın yakınlaşma çabaları arttıkça Sibel'in şımarıklığı da arttı. Hiç ilgi duymadığı halde ara sıra Ferhat'ı ümitlendirecek bakışlar fırlatıp onunla oynamaya başladı.

Bir gün gülmekten konuşamaz halde büyük bir sırrı açıklayacağını söyledi. Nasıl öğrendi ise Ferhat'ın kendisine ona aşık olması için büyü yaptırdığını anlatıp üstelik bunu bütün sınıfa ilan etti. Ümitsiz aşkına çare arayan Ferhat'ın bu çağdışı davranışı artık herkesin dilinde idi. Zavallı aşık büyücünün okuyup üfleyerek yarattığı rüzgarın Sibel'in kalbine degeceğine ve aşkına karşılık bulacağına kendini çok inandırmıştı. Oysa durum tam tersi geliyor Sibel her gün yeni bir haberle sınıfa gelip fotoroman tefrika eder gibi Ferhat'ın acınası hallerini ballandırarak anlatıyordu. Şımarıklığı o kadar artmıştı ki Ferhat'ın sakız ambalajlarından çıkarıp Sibel'in çantasına gizlice salıverdiği küçük manili kâğıtları da gösterip eğleniyor; dağları delemek hali olmayan Ferhat'ın her yaptığı gıyabında alay konusu oluyor, Sibel de Ferhat'ın aşkı üstünde adeta tepiniyordu.

O zamanlar insanların birbirlerini kolayca bulmalarını sağlayan dijital platformlar da olmadığı için sonrasında can arkadaşımdan hiçbir haber alamadım ve birbirimizi kaybettik.

Karşılıksız ve ümitsiz beklentilerin alay konusu olması yüreğimi acıtıyor ve Sibel'e çok kızıyordum. Onu birçok defa uyardım ama bu oyuna kendini öyle kaptırmıştı ki beni dinlemedi bile. Aslında onun da Ferhat'tan pek farkı yoktu. Sene başında okulumuza gelen ve matematik derslerimize giren hocamıza platonik bir aşkla feci bağlanmıştı. Adam bana

göre sıradan, hatta itici ve ukala bir tipti. Ama gel de bunu Sibel'e anlat. Hocanın her hareketinden, her bakışından kendince anlamlar çıkarıp beklentilerine uygun formüller üretip benim de bunlara inanmamı istiyordu.

Ona hocayı gözünde ve kalbinde büyüttüğünü gerçeğin bu olmadığını misallerle anlatmama rağmen beni hiç dinlemedi. Duymak istediği şeyleri söylemediğim için çoğu zaman bana kızdı. Hatta bir defasında hoca ile ilgili hoşuna gitmeyen bir şey söylersem arkadaşılığımızı bitireceğini söyleyip gençlerin tabiri ile beni hoca için sattı. Arkadaşlığın gereği ve hatırı için bunu da sineye çekip söylenmeye devam ettim ama nafile. Ferhat gibi onun da gözü kör kulağı sağır olmuştu.

Bir ara hocayı koluna çanta gibi asılmış bir kadınla gördüğümü söylediğim zaman bile bana inanmadı. Çünkü hocanın yüzük parmağı boştu. O yaşlarda yüzük parmağını boş bırakan evli erkeklerden çekinmeyi henüz öğrenmemiştik. Sibel'in ilgisini fark edip egosu tavan yapan hoca da tıpkı Sibel'in Ferhat'la oynadığı gibi o da Sibel'le oynamaya başlamıştı. Ben ise hangisine üzüleceğimi şaşırmıştım. Şimdi düşünüyorum da bütün tahsil hayatım boyunca matematik ve cebir derslerini hiç sevmememin dibinde hocaya duyduğum kızgınlığın da rolü var mıdır acaba?

Günler geçti ve yıl sonunda diplomalarımızı alıp liseli olduk. Yaz tatilinde albay amcanın tayini çıkınca da gözyaşları ile Sibel'le vedalaşırken Ferhat'ın çaresiz ve hüzünlü bakışı hiç aklımdan çıkmadı. Üstelik Sibel'den bir güzel veda sözü veya bir güzel bakış bekleyen Ferhat bu telaş arasında unutulmuş bu da işin tuzu biberi olmuştu. O zamanlar insanların birbirlerini kolayca bulmalarını sağlayan dijital platformlar da olmadığı için sonrasında can arkadaşımdan hiçbir haber alamadım ve birbirimizi kaybettik. Geçen zaman içinde hayat bize çok şeyler öğretti. Sevdik sevidik, kırılıp döküldük, aile kurup çoğaldık.

Bir gün can arkadaşımı hiç ummadığım bir yer ve zamanda karşımda buldum. Yanındaki adamı kocam diye tanıtınca şaşkınlıktan ağzım açık aldı. Çünkü adam Ferhat'ın yaşlı ve çirkin bir kopyası olarak karşımda duruyordu. Anlaşılan Ferhat'ın büyüsü özneyi seçerken yanılmış olsa da bir şekilde tutmuştu. Bir yere oturup uzun uzun sohbet ettik. Tekrar buluşmak üzere sözleşip ayrılırken hor görülen aşkın intikamı da böyle oluyormuş meğer diye söylenmekten kendimi alamadım.

“İlk söz vardı” dedi bize

Nurcan Kaya*

Haziran ayının sonuna doğru bir gün. Nasıl sıcak! Ekinler, ağaçlar sarıya dönmüş. Uçsuz bucaksız toprakların üzerinden hafif bir yel esiyor ama güneş alabildiğine yakıcı.

Yirmi kadar öğrenciyiz. Takılmışız; “bize dağı, taşı, antik kentleri, mitolojiyi, söylenceleri sevdiren hocamızın” peşine, Bergama Akropolü'ne tırmanıyoruz. Okulumuzun kocaman, eski otobüsüne bindiğimiz andan itibaren dinlemiştik ayrıntısıyla Pergamon'u. “Ama” demişti hocamız “en çok beğeneceğiniz söylencemiz Akropol'e çıkarken.”

“Pergamon'a su getirmek krallığın en büyük sorunuymuş. Kral duyurmuş tüm ülkeye. Her kim ki Akropolis'e sürekli akacak su çıkarırsa, onu kızım ile evlendireceğim. Ama başarısız olursa da kellesini alacağım.”

Söylencenin sonuna geldiğimizde deniz seviyesinden 335 metre yüksekteki Akropol'e varmıştık. Başarmış mıydı genç ve yakışıklı mimar? Su ulaşmış mıydı Akropol'e?

“Evet başarmıştı. O gün kral, ailesi ve tüm Pergamonlular yürek çarpıntılı ile en tepede toplanmışlar heyecanla bekliyorlardı. Sonuç tüm halkı mutluluğa boğdu. Deli mi dahi mi

olduğu belli olmayan mimar, uzun süre nefes almadan çalışmış, fizik kurallarını zorlamış, iç içe geçirilerek sağlamlaştırılan künklerle Madra Dağı'nın suyunu Akropol'e getirmişti. “

Eee “Mimara ne oldu, evlendi mi kralın kızıyla?”

“Ne yazık ki hayır. Yaptığı künklerin işe yarayıp yaramayacağını, kemerin en yüksek yerinde bekliyordu. Suyun şırıltısını duyunca başardım başardım diye bağırdı ve dengesini yitirip onca yüksekten aşağı düştü.”

Okul hayatı boyunca öğrendiklerimizin çoğu zamanla unutuluyor, yaşanan anlar, unutulmaz denilen anılar yerini başkalarına terk ediyor. Ama Bergama gezimiz gibi birçok anım aradan 35 yıl geçmesine rağmen aklımda. Çünkü bu gezileri, bu dersleri Şadan Gökovalı ile yaptık biz. Her ders konumuzu, arkeolojiyle, mitolojiyle, söylencelerle, benzersiz rehberliğiyle ilişkilendirip bize sevdiren hocamız Prof. Dr. Şadan Gökovalı ile.

Bergama, 1980

AGORA

Üniversite hayatım 1979-1983 yıllarına denk düşer. O günleri düşündüğümde hissettiğim “çok ama çok farklı zamanlar” olduğu. Belki öyle yüzyıllar öncesinde değil ama gerçekten çok farklı. Neredeyse bugünün aynı yaştaki gençlerine “evvel zaman içinde” diye anlatılacak gibi.

Bilgisayar yok, internet yok, bırakın cep telefonunu birçok evin telefonu yok. Okulum sonradan adı Basın Yayın Yüksek Okulu olan Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu. Çok kalabalık değildi sınıflarımız. Üçüncü yıl Gazetecilik ve Radyo Televizyon diye de ayrılınca epey az kişi kalıyorduk bölümlerde.

Hele Şadan Hocamız bambaşkaydı. Bize sadece verdiği derslerin bilgilerini aktarmadı, yaşadığımız toprakları anlattı. O topraklarda yüzlerce yıl önce var olan insanların nasıl yaşadıklarını, neler ürettiklerini, geleneklerini, dünyaya neler kattıklarını, bize neler bıraktıklarını anlattı.

Bergama, 1980

Derslerdeki düzen o zaman hala lisenin devamı gibiydi. Hocalar anlatır. Önemli noktaları tahtaya aktarır. Ders notları teksir halinde dağıtılır, alanlar alamayanlara notları verirdi. Her hoca ilk derste okunması tavsiye ettiği kitapları ya teksir sayfası halinde dağıtır ya da not aldırırdı. En sevdiğim kısım buydu. Bilmediğim kitaplarla tanışma imkanımı. Yağmur çamur okula giderdik, hocamız gelmezse o ders saatlerini öğrenci kahvelerinde çay ve simitle, sazlı, türkölü, sohbetlerle değerlendirirdik.

Radyo - televizyon okuyoruz ama ülkemizde sadece TRT vardı. Orada çalışmak da hayallerin ötesindeydi. Özel televizyonlar hala derslerdeki “diğer ülkelerdeki uygulamalar” bölümündeydi. İlk dersten içimize yerleşen “gelecek korkusu” “iş bulmanın imkansızlığı” tam 12 Eylül sonrasına denk gelen üniversite hayatımızı bilinmeze doğru bir yolculuğa dönüştürdü.

Yine de o günleri düşündüğümde, hukuktan, dünya edebiyatına, fonetikten, istatistiğe, geniş bir yelpazede yer alan derslerimizi aldığımız, bize dünyaya farklı açılardan bakmayı, sormayı, sorgulamayı aşıl原因an birçok hocamızı sevgiyle hatırlıyorum. Hele Şadan Hocamız bambaşkaydı. Bize sadece verdiği derslerin bilgilerini aktarmadı, yaşadığımız toprakları anlattı. O topraklarda yüzlerce yıl önce var olan insanların nasıl yaşadıklarını, neler ürettiklerini, geleneklerini, dünyaya neler kattıklarını, bize neler bıraktıklarını anlattı. Hem de birbirinden doyumsuz söylencelerin eşliğinde.

“Başlangıçta sadece söz vardı. İnsanoğlu her çağda, yaşamın olduğu her yerde varoluşun gizemini çözmeye çalıştı. Bu en büyük çabasında sözden yardım aldı. Böylece her ulus her topluluk, kendi söylencelerini yarattı.”

Biz dört yıl boyunca Şadan Hocamızla;

Pergamon Kitaplığı'na önce büyülendik sonra hüznünlendik.

İlk çağın mucizeler dağıtan sağlık yurdu Asklepion'un tünellerinde şifa aradık.

Bergama'nın en büyük evladı Hekim Galen'e hayran olduk.

Efes'teki Celsus kitaplığının gizemini dinlerken, birbirimize bakıp güldük.

Aynı anda 20 bin, 24 bin kişiyi nasıl aldığına akıl erdiremediğimiz tiyatrolarda akustik denemeleri yaptık.

Mutlaka her birimizin Efes kenti tuvaletlerinde fotoğrafı oldu, Kuretler Caddesi'ndeki sönmeyen ateşlerin hayali ile büyülendik.

Her zaman önünden geçtiğimiz halde hiçbirimizin dikkatini çekmeyen Karabel Anıtı'na şaşırdık. Bölgenin en önemli tarihi eserlerindenmiş meğerse bu 3000 yıllık Hitit kabartması.

Şadan Hocam bize önyargısız davranmanın önemini Eros ile Psyke aracılığıyla anlattı. Sonsuz sevginin muhteşemliğini Çınar Dede ve İhlamur Nine ile. Ege isminin öyküsünü talihsiz Aegeus'un tarifsiz acısıyla.

Zeus'un krallığında mitolojik kahramanları tanıdık. Geçmişten gelip, eksik ya da yanlış yanımıza deva olmalarına şahit olduk.

Zeus'un krallığında mitolojik kahramanları tanıdık. Geçmişten gelip, eksik ya da yanlış yanımıza deva olmalarına şahit olduk.

Balıkçı'ya, Azra Erhat'a, nakış nakış işlenmiş Ege kıyılarına, yelkenlilere, sünger avcılarına, balıklara, tertemiz sulara sevdalandık.

Bizleri bu topraklar, sayısız uygarlıklar ve bizden yüzlerce, yıl önce yaşamış insanlarla, onların öyküleriyle buluşturduğu,

Tarihten, mitolojiden, söylencelerden hareketle geçmiş zaman zenginliklerini tanıttığı, söylence kahramanlarını sınıfa, gezilerimize konuk edip yolumuzu bulma çabamıza destek ettiği,

Bende her koşulda, insanı tanıma, anlama, hoş görme, sevmeye çabasının farkındalığını yarattığı için Şadan Hocama minnettarım.

Sonsuz bir mavi yolculuğun yolcusudur benim için bundan böyle.

Merhaba Sevgili Hocam.

* Prof. Dr. Şadan Gökovalı'nın 1983 yılı mezunu öğrencisi

Sokak Kültürü Sokağın Renklerini Getiriyor

Youtube'da Solfasol TV üzerinden yayın yapan Oya Özgün Özder'in sunduğu Sokak Kültürü'nde ilhamını, enerjisini sokaktan alan sanatlar konuşuluyor. İki haftada bir yayımlanan programda enine boyuna sanatın her alanından konuklar ağırlanıyor.

İlk programın konusu Sait Faik Hikâye Armağanı'na da değer görülen Pelin Buzluk idi. Çıkardığı 3 kitap odağında yazın dünyası alanını da içeren bir söyleşi gerçekleşti. Programda yazdığı öykülerin iç dinamikleriyle ilgili ipuçlar vermesiyle okuyucunun anlatı atmosferine daha rahat girmesine olanak sağlayacak fırsatı sundu. Ankara Öykü Günleri'nin düzenleyici ekibinde yer alan biri olarak bu günler içerisinde yapacakları etkinliklere dair bilgi verdi.

İkinci programın konusu karikatürist Aslı Alpar oldu. Çizim dünyasından, lgbtiq mücadelesinden, ülkemizdeki karikatür tarihine, oradan hayvan hakları meselesine kadar geniş bir yelpazede giden konu dinamiği sürdü. Deneye Hayır Derneği bünyesinde deney hayvanlarının gördüğü kötü muameleyi bizlere anlattı.

Üçüncü programda Dj Suppa'yı ağırladık. Dj Suppa kurduğu Voodoo Records bünyesinde günümüzün pekçok tanınmış rap sanatçısının kayıtlarını aldığı stüdyoyu yaratan isimdi. Ezhel ve Aga B gibi

isimlerle uzun yıllar aynı grup çatısı içinde yer aldı. Bize 2010-2020 arası Ankara'daki rap ortamını anlattı. Uzmanlaştığı lo-fi hiphop janrıyla ilgili bilgiler verdi. Rapin popüler kültüre kaydığı süreçte bu türün içinden biri olarak konuyla samimi açıklamalarda bulundu.

Dördüncü bölümde müzik prodüktörü Neşet Kılıç konuştuk. Kendisiyle genel müzik piyasasından, dünden bugüne müzik yolculuğundan ve geçmişte ses getiren önemli projeleriyle ilgili konuştuk. Click Music bünyesinde serpilen rap sanatçılarıyla tanışma hikâyelerini ve stüdyosunda kotardığı bazı önemli müzik çalışmalarını da kendisinden dinledik. İşin mutfağında işlerin hiç de sanıldığı gibi basit yürümediğini kendisinin aktardığı deneyimler sayesinde öğrendik.

Çukur dizisinde hayat verdiği Timsah Celil tiplmesiyle tanınan, Ankara'da uzun yıllar tiyatro sahnelerinde dirsek çürütmüş değerli oyuncu Ahmet Melih Yılmaz en son çekilen programda bizlerle birlikteydi. Beyaz perdenin ve sahne dünyasının ardındaki gizemli evreni bizim için aydınlattı. Tiyatro sanatına dair önemli anekdotlar aktardı. Kendisine ait bir besteyi de bizlerle paylaşarak programı noktaladı.

Sokak Kültürü'nün yeni bölümleri sanat ve kültürün çeşitli alanlarından konuklarla yayın akışına devam edecek.

SOLFASOL TV'DE Düzenli Programlar

GENEL İZLEYİCİ Her Pazartesi 19:00

Onur Mat ve Mehmet Onur Yılmaz'ın moderatörlüğünde dijital, açık verilerle haftalık gündem değerlendiriliyor.

BİZ POTANSİYELİ İÇİN... Her Salı 20:21

Mehmet C. Peker ve konukları "Biz Potansiyeli için ..." yolculuk hikayesi yazmak üzere sohbet ediyorlar.

ELİFCE SÖYLEŞİLER Her Çarşamba 21:00

Elif Gamze Bozo fark yaratan konuklarıyla sanatla dolu bir programla her Çarşamba karşınızda.

GALADER ANLATIYOR İki haftada bir Perşembe 18:00

LGBTİ+ bireylerin ailelerinin dayanışma grubu Ankara Gökkuşluğu Aileleri Derneği iki haftada bir söyleşiler yapıyor.

VELİ SAÇILIK İLE GÜNDEM Her Cumartesi 18:00

Sosyolog, aktivist ve yazar Veli Saçılık ile özel konukları Solfasol TV'de ülke gündemini değerlendiriyor.

SOKAK KÜLTÜRÜ İki haftada bir Pazar 14:00

Oya Özgün Özder Ankara'nın sokak kültürünün parçası olan sanatçı, edebiyatçı, zanaatkar, aktivistlerle söyleşiler yapıyor.

AKIN AKIN ANKARA Her Pazar 21:00

Akin Atauz'la Ankara'yı, kentimizin meselelerini, katılımı, demokrasiyi, haklarımızı konuşuyoruz...

Biz Potansiyeli İçin...

Mehmet C. Peker

Değerli komşularım, hemşerilerim, yurttaşlarım merhaba.

Solfasol gazetesinin 2021 yılındaki ilk dört sayısını okuyanlar ile Solfasol TV canlı yayınlarını takip edenler hatırlayacaklardır, Salı akşamları yayınlar yapıyor ve ertesi ay da bu sohbetler ile ilgili özet bilgilendirme yazılarını paylaşıyoruz.

Ocak, Şubat ve Mart aylarında Biz, müşterekleri olanların, ortak yolculuk hikayelerimizi yazabilmek için gerekli olacak kavramları “BİZ POTANSİYELİ İÇİN” başlığı altında gündeme getirip sorgulamaya, merak uyandırmaya çalıştık.

Söz konusu kavramlar şöyleydi: Süreç, Sonuç, Güven, İşbirliği, Coşku, Motivasyon, Ütopya, Distopya, Duymak, Uzlaşmak, Hakikat, Etik, Eleştiri, Sosyal Medya, Planlamak, Eşitlik, Çoğulculuk, Yaratıcılık, Katılım, Kültür, Strateji.

Nisan ve Mayıs aylarında da “olası buluşma fırsatlarımızın en bilinen ve en kötü kullanılanlarından biri olan GENEL KURUL kavramını gündeme getirmeye çalıştık.

Sohbetlerimizin başlığı “Biz Potansiyeli İçin Nasıl Bir Genel Kurul?”

Solfasol Gazetesi gönüllüleri, BAHÇELİEVLER Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Yönetim Kurulu üyeleri, ÇAYYOLU Semt Meclisi gönüllüleri, DBB Doğal Besin Bilinçli Beslenme Ağı üyeleri, BOSCH Çalışanları Sosyal Tüketim Kooperatifi Yönetim Kurulu üyeleri, UÇAN SÜPÜRGE Vakfı temsilcileri, HİBA Hevesli İnsan Bilim Akademisi Derneği üyeleri ve Fındıklı Ziraat Odası üyeleri ile bir araya geldiğimizde yaşadığımız keyifli ve yararlı sohbetlerimizi “Genel Kurullarda da olması gerektiğini düşündüğümüz gibi” iki üst ve sekiz alt başlık üzerinden genişletmeye çalıştık.

DÜN ve BUGÜN

- Bence içinde bulunduğum yapının amacı
- Beni bu yapıya üye veya gönüllü olmaya motive eden şey/ler
- Yapımız içinde biriktirdiklerimiz, bana "iyi ki bu yapının bir parçasıyım" dedirten üretimler
- Sözünü ettiklerimizi başarırken bence farklı yaptıklarımız

YARIN

- İnaniyorum ki BİZİM potansiyelimiz daha fazlasına da yeterli, bu nedenle hayallerimiz
- Hayallerimizi gerçekleştirebilmek için kendimizin ve yapımızın gelişim alanları
- İletişim, ilişki ve iş birliklerimizi yönetirken ve kararlarımızı takip ederken dikkat ettiklerimiz
- Sorumluluk ve etki alan(lar)ımızı düşününce aklıma gelen sorular

Yukarıdaki yapılar ve içerik ilginizi çeker ise, sekiz “mikro” Genel Kurulun tamamını Mehmet C Peker adlı YouTube kanalında izlemeniz mümkün. Hatta çok farklı örgütlenme yapılarının temsilcilerini dinlerken kalem kağıdınızı da yanınıza alıp notlar da alırsanız iyi olacağını düşünüyorum.

Ben bu yazıda sadece söz konusu sohbetlerin sonunda gündeme gelen soruları sizler ile paylaşmak istiyorum. Bugüne kadar yeteri kadar gündeme getiremediğimiz, aslında cevaplardan daha değerli olduğuna inandığım sorulardan bazıları aşağıda:

Biz Potansiyeli İçin
Nasıl Bir Genel Kurul
SOLFASOL
Gönüllüleri

Biz Potansiyeli İçin
Nasıl Bir Genel Kurul
BAHÇELİEVLER
Derneği Üyeleri

Biz Potansiyeli İçin
Nasıl Bir Genel Kurul
ÇAYYOLU
Semt Meclisi
Üyeleri

Biz Potansiyeli İçin
Nasıl Bir Genel Kurul
DBB Doğal
Bilinçli Beslenme
Ağı Üyeleri

SOLFASOL Gazetesi

- Bizi 10 yılda 100. sayıya getiren çocuksu heyecanımızı sürdürebilecek miyiz?
- Gazetemizin haftada 250.000 tiraja ulaşması için neler yapabiliriz?
- Kolektif yapımızdaki birleşik aklın yaratılabilmesinde forumlar benzeri ne tür araçları da kullanmak yararlı olur?

BAHÇELİEVLER Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

- 2023 yılına kadar Bahçelievler’de neler gerçekleştirilebilmiş olacak?
- Kentsel dönüşüm kime hizmet ediyor?
- Türkiye’nin Ankara’sının Çankaya’sının Bahçelisi’nin hamisi kim?
- Sivil Toplum Örgütleri “gerçekten” etkili olabilecekler mi?

ÇAYYOLU Semt Meclisi

- Koru Metrosu yeşil alanı peyzaj çalışmalarını bu sene başlatabilecek miyiz?
- ÇSM binası kapısının sürekli olarak açık olabilmesi için neler yapmamız gerek?
- Gönüllü sayımızın artması için neler yapılabilir?
- Semtimizin geleceğinde “rant”ın etkisini azaltmak için neler yapılabilir?
- “İktidarların bize sormadan yapamayacaklarını” onlara göstermek için neyi bekliyoruz?

DBB Doğal Besin Bilinçli Beslenme Ağı

- Sizin için ne yapabilirim?
- Ne yediğini, kimin ürettiğini biliyor musun?
- Çoğulcu yapımıza katılmak ve renkliliğimizi artırmak ister misin?

1 Haziran'dan itibaren Salı sohbetlerinde yeni bir döneme başlıyoruz. Artık sohbetlerimizin ismi "BİZ POTANSİYELİ İÇİN (HALANIN EVİ'nde) Birbirimizden Öğreniyoruz" olacak. Yine Salı akşamları saat 20:21'de başlayacak sohbetlerde; iletişim, ilişki ve işbirliklerimizin coşkulu ve etkili olabilmesi ile ilgili uzman konuklarımızın anlattıklarını yaşam alanlarımıza uygulayabilmek adına sorgulayarak anlamaya çalışacağız. Haziran ayında 1, 8, 15, 22 ve 29 Haziran Salı akşamları konuklarımız psikolog hocalarımız olacak. Belki Temmuz ayında da sosyolog hocalarımız.

"Halanın Evi de nerden çıktı?" diyenlere, ilk ipucu yukarıdaki afişimizde 🤔

Konu başlıklarımız ise "Düşünce, Duygu, Davranış peki ya Bağlam", "İlişkilerde Sağlıklı ve Güvenli İletişim", "Olumlu Duyguları Anlamak", "Dayanıklılık ve Yılmazlık", "Bilinç ve Bilinçaltı".

Halanın Evi, Rize'nin Fındıklı ilçesinde yaklaşık yüz yıllık bir ev. Ailenin büyük oğlu Mehmet Peker'in (henüz 16 yaşında iken, annesi rahatsızlandığında ailenin ev içi yaşantısına destek olması için, kendisinden altı yaş büyük dayısının kızı ile) evlendirilme zamanı gelince mevcut evin yanına yapılan benim, kardeşlerimin ve kuzenlerimin nene ve dede evi.

Halanın Evi, değerli babaannemin gençliğinde evdeki eşine, baldızlarına, kayınbiraderine ablalık, olgunluğunda da mahalledeki komşularına "halalık" yaptığı ev.

Halanın Evi, komşuları, hemşerileri, yurttaşları için "yaşayan, dayanışan, üreten, paylaşan" bir mekan olmak amacıyla yüzyıl sonra aslına uygun bir şekilde kestane ağaçları kullanılarak yenilendi.

Halanın Evi, birden fazla sivil toplum örgütü ve gönüllülerine ev sahipliği yaparak "dayanışan mekanlar" hayalimizin iyi örneklerinden biri olmak üzere yola çıkıyor.

Halanın Evi'nin kapıları 31 Mart 2022 Perşembe günü açılması planlanıyor ancak öncesinde kurmayı planladığımız GERÇEKÇİ HAYAL SEVERLER SOSYAL DAYANIŞMA KOOPERATİFİ aracılığı ile 1 Haziran 2021 Salı akşamı saat 20:21 de Halanın Evi'nin şimdilik bir penceresini açacağız ve sizler ile tanışmaya başlayıp birbirimizden öğrenmeye "o pencereden evlerinize ulaşarak" devam ediyor olacağız.

Amacımız aynı: "toplum yoktur birey vardır" ideolojisi ve baskısı aksine, geleneğimizden aldığımız özgüven, aydınlık yarınlarımıza olan inancımızdan aldığımız güç, cesaret ve BİZ POTANSİYELİMİZİN FARKINDALIĞI ile kendi HİKAYEMİZİ kendimiz YAZMAK.

Salı akşamları saat 20:21 de görüşmelere devam etmek dileği ve sevgilerimizle,

NOT: Gazetemizin Nisan sayısında sizler ile paylaşılan KENT KONSEYLERİ ile ilgili dosya içinde 10 yazı var idi. Konunun önemi nedeni ile yazı sonunda sizlerden konu ile ilgili yorumlarınızı, merak ettiklerinizi vb. içeren bir e-postayı mehmetcpeker@yandex.com adresime göndermenizin beni/bizi çok mutlu edeceğini yazmıştım. Talebimi hem söz konusu KENT KONSEYİ dosyasındaki yazıları hem de biraz önce okuma nezaketi gösterdiğiniz bu yazı için tekrarlıyorum. Göndereceğiniz e-postalara peşin teşekkürler ;)

GENEL KURULA ÇAĞRI

Çankaya Kent Konseyi
7. Olağan Genel Kurulu,
24 Haziran 2021 Perşembe günü
Çankaya Belediyesi Yılmaz Güney
Sahnesinde gerçekleştirilecektir.

Paydaşlarımızın, delege katılım bilgilerini son başvuru tarihi olan
21 Haziran 2021 Pazartesi günü saat 16:00'ya kadar elden ya da
kentkonseyicankaya@gmail.com
adresine iletmeleri gerekmektedir.

Genel kurulumuza tüm paydaşlarımızın katılımını bekliyoruz.

Çankaya Kent Konseyi Yürütme Kurulu

Biz Potansiyeli İçin
Nasıl Bir Genel Kurul
**BOSCH Çalışanları
Tüketim
Kooperatifi**

BOSCH Çalışanları Sosyal Tüketim Kooperatifi

- Genç ortaklarımızı sürece daha fazla katmak için neler yapmamız gerek?
- Marketler zinciri olabilmek neler için yapabiliriz?
- Üretim kooperatiflerimizin ihracatlarına nasıl destek olabiliriz?

Biz Potansiyeli İçin
Nasıl Bir Genel Kurul
**UÇAN SÜPÜRGE
Vakfı Üyeleri**

UÇAN SÜPÜRGE Vakfı

- Ne yapmak istiyoruz? Gücümüz ne? Bunları kimlerle yapacağız?
- Ne kadar iletişimimiz var?
- Yapmak istediklerimiz için adımları oluştururken yerelde mevcut mekanizmaları, oluşumları, ağları ne kadar gözetiyoruz?
- Değişim hangi noktalarda gerekli bir hal alır? Değişim bizi nasıl dönüştürür?
- Daha fazla mücadeleye, çaba göstermeye, uğraşmaya, uykusuz gecelere var mısın?
- İstanbul sözleşmesinden vazgeçmiyorum, ya sen?

Biz Potansiyeli İçin
Nasıl Bir Genel Kurul
**HİBA Hevesli
İnsan Bilim
Akademisi**

HİBA Hevesli İnsan Bilim Akademisi

- Nasıl daha bilgili ve empati kurabilen insanlar olabiliriz?
- Nasıl yaşam boyu öğrenici kalabiliriz?
- Entelektüel birikimi olan, iyi eğitilmiş insanlardan oluşan ideal toplum mümkün mü?
- HİBA'ya nasıl katılabiliriz?
- Eksikliklerimizi nasıl fark edip, bunları nasıl geliştirebiliriz?
- Toplumu nasıl dönüştürebiliriz?

Biz Potansiyeli İçin
Nasıl Bir Genel Kurul
**FINDIKLI Ziraat
Odası Üyeleri**

FINDIKLI Ziraat Odası

- Çözümünü bildiğimiz şey(ler)i neden gerçekleştiremiyoruz?
- Çiftçi neden birbirini suçluyor?
- Bu program ne kadar kitleye ulaşıyor?
- Birlikte neler yapabiliriz?

**Solfasol
Müzikal
Dayanışma**

Cumartesi 21:00

Ankara'nın Gayriresmi Konserleri

28 Kasım 2020 tarihinden beri Solfasol Müzikal Dayanışma'da 270'i aşkın müzisyen konserler verdi. Konserlere ev sahipliği yapan mekanlar da Ankaralı müzisyenlerle dayanışmayı büyütmemize destek oldular. Sahneler tam 15 aydır kapalı. Biz Haziran ayı boyunca Cumartesi akşamları çevrimiçi sahnelerde buluşmaya devam ediyoruz. Etkinlikleri Solfasol. TV, YouTube ile sosyal medya kanallarımızdan canlı takip edebilirsiniz.

Geliri tamamen müzisyenlere aktarılan etkinlikler için herkesi bilet alarak desteklemeye çağırıyoruz.

Tuğcan Ozan

6 Mayıs

Tuğcan Ozan - Vokal
Emel Arısoy - Vokal
Enver Altuğ Ozan - Vokal
Fatih Veli Ölmez - Gitar / Vokal
Erdoğan Aktuğ - Bateri
Rauf Devrim Arısoy - Bas Gitar
Fatih Özakoğlu - Perküsyon
Mustafa İnanç Kanarya - Klavye

Wu Wei Trio

14 Mayıs

Ali Deniz - Gitar
Ege Oluklu - Kontrbas
Dursun Keçeci - Davul

Kara Ejderha

22 Mayıs

Umut Er - Gitar / Vokal
Ata Özer - Perküsyon
Ali Erol - Saksafon

Blues Makers

7 Mayıs

Bora Biçer - Gitar / Vokal
Ulaş Tercan - E-Çello

Umut Er

15 Mayıs

Ceyhan Güneş - Gitar
Ahmet Kalır - Flüt / Perküsyon
Makbule Eksert - Vokal
Özge Yılmaz - Vokal
Eren Ergene - Dans

Selçuk Keskingöz

28 Mayıs

Selçuk Keskingöz - Vokal
Emre Barut - Gitar / Geri Vokal
Deniz Kurt - Gitar

Yunus Muti Quartet

8 Mayıs

Ali Erol - Saksafon
Yunus Muti - Gitar
Cem Malak - Kontrbas
Serkan Alagök - Davul

Noche Flamenca

21 Mayıs

Merve Arslan - Vokal
Burak Erol - Gitar
Deniz Özden - Bas Gitar
Emrah Ağdan - Davul

Sameway

29 Mayıs

Dilşad Günay - Vokal
Zafer Çebi - Akustik Gitar
Ümit Dedeoğlu - Akustik Gitar

Alper Fidaner ile
80'ler ve 90'lardan Bugüne
Her Cuma 22:00 - 24:00
Zoom Partisi Etkinlikleri

Tiyatro Dayanışma Festivali

Geçtiğimiz Nisan ayından beri Ankara Tiyatro Yapımcıları Derneği (AnTiYap) ile işbirliği içerisinde tiyatro gruplarının gösterimlerini izleyicilerle buluşturduk.

Yine AnTiYap ile işbirliği içerisinde 15-22 Mayıs arasında Tiyatro Dayanışma Festivali'ni yayınladık.

Düşkapanı Sanat Merkezi **Deli Saçması**

Tiyatro Maske **Damga**

Şubat Yapım **Ruşen Ali'den Köroğlu'na**

Gülüm Pekcan Dans Tiyatrosu **Kadınlar, Öyküler, Türküler**

Tiyatro Sahneden **Bir Tayyareci: Vecihi Hürkuş**

Özgür Sahne **Kanlı Düşün**

Ankara Ortaoyuncular Tiyatrosu **Mevhibe 1944**

1. Peron Tiyatro **Geven Dikenleri**

GAZETE SOLFASOL'E KATILIN!

Gazete Solfasol'de içeriği, iş bölümünü ve yeni fikirleri **her çarşamba akşamı** yaptığımız toplantılarda ve ana haberleşme kanalımız olan e-posta grubumuzda ele alıyoruz.

Aramıza katılmak isterseniz **bilgi@gazetesolfasol.com** adresine bir e-posta göndermeniz yeterli.

SOLFASOL'DE YER ALIN!

Gazete Solfasol ayrımcılık, nefret ve şiddet içermediği sürece her türlü katkıya açık.

Yayımlanmasını istediğiniz yazılı ve görsel katkılarınızı her ayın 25'ine kadar **icerik@gazetesolfasol.com** adresine gönderebilirsiniz.

SOLFASOL

Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi

Haziran 2021

101. Sayı

Ayda bir yayımlanır

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet Onur Yılmaz

Editorler Alanur Çavlin, Duygu Toprak

Keçi Solfasol Çizimi Aydan Çelik

Grafik Tasarım Evren Erlevent Kence

Gazete Sekreteri Dilan Nil Özgen
dilan@gazetesolfasol.com

Bu Sayıyı Yayına Hazırlayanlar

Ada Su Başçılar, Akın Atauz, Alanur Çavlin, Alisa Candan Karsu, Aren Hamarat, Aslı Baysuğ, Aydan Çelik, Ayşegül Çelik, Bülent Atamer, Didem Yiğit Özkan, Dilan Nil Özgen, Deniz Çınar Bozbeyoğlu, Deniz Zeka, Duygu Toprak, Ebru Baysal, Faruk Soydemir, Fatma Rana Arıbaş, Feraye Saçılık, Hevi Kırkaya, Ilgın İklim Eren, Kiraz Melis Polat, Likya Arcak, Mahir Erol, Mehmet Şeyhmus Ensari, Mehmet C. Peker, Mehmet Onur Yılmaz, Meltem Sezen Kılıç, Necati Yalçın, Nuran Şentürk Karakılıç, Nurcan Kaya, Oya Özgün Özder, Önder Şenyapılı, Sencer Başat, Sinem K. Baş, Şebnem Türkoğlu Toptaş, Ümit Bayazoğlu, Tan Bulugan, Tuncay Altınörs, Yağmur Arslan, Zehra Konukman, Zişan Kürüm

Yayın İdare Merkezi

Büklüm Sokak No: 44/4
06680 Kavaklıdere / Ankara

Tel-Faks 0 (312) 437 76 41

İrtibat Tel 0 (537) 024 28 49, 0 (536) 956 64 26

Bilgi-Katılım bilgi@gazetesolfasol.com

Yazı-Haber icerik@gazetesolfasol.com

Abonelik abone@gazetesolfasol.com

Basım Yeri

Şen Matbaa

Özveren Sokak 25/B Demirtepe / Ankara

Tel 0 (312) 229 64 54 **Fax** 0 (312) 229 64 54

E-Mail senmatbaa@gmail.com

www.senmatbaa.com

Basım Tarihi 08.06.2021

ISSN 1301-8655

Yerel Süreli Yayın

3.000 adet basılmıştır.

GAZETE SOLFASOL'Ü DESTEKLEYİN!

Altı abonelik çeşidinden size uygun olanı seçerek aboneliğinizi başlatabilirsiniz veya yenileyebilirsiniz.

Dijital Abonelik

100TL

Solfasol'ünüz her ay elektronik posta kutunuzda

iyzi.link/AFY2iA

Normal Abonelik

150TL

Solfasol'ünüz her ay adresinize posta yoluyla ulaştırılır

iyzi.link/AFY2Ww

Destekçi

300TL

Destekçi olun ve Ankara gezilerimizde misafirimiz olun

iyzi.link/AFY2eQ

Yurtdışı Abonelik

300TL

Uzaktayım demeyin, Solfasol dünyanın her yerine ulaşıyor!

iyzi.link/AFY2gw

Çifte Destekçi

600TL

Solfasol'e verdiğiniz çifte destekle bizi çok mutlu edin!

iyzi.link/AFx3Bw

Yaşasın Solfasol!

1000TL

Cömert desteğinizle mutluluktan gözlerimizi yaşartın!

iyzi.link/AFx3Gw

KREDİ KARTI

Online ödeme platformu iyzico üzerinden abone olabilirsiniz. Yukarıdaki QR kodları kullanabilir veya abonelik sayfamızda linklerini bulabilirsiniz.

solfasol.tv/abonelik

PATREON

Patreon Solfasol'a aylık düzenli destek verebileceğiniz online bir kitlesel fonlama platformudur. Belirleyeceğiniz miktar, kredi kartınızdan her ay otomatik olarak çekilerek Solfasol'a aktarılır.

patreon.com/solfasol

BANKA HAVALESİ/EFT

Abone olmak için aşağıdaki hesap numarasına ödeme yaptıktan sonra adınızı, açık adresinizi, e-posta adresinizi ve telefon numaranızı **abone@gazetesolfasol.com** adresine veya **0 536 9566426** nolu telefona SMS ile gönderin veya websitemizdeki abonelik formunu doldurun.

Abonelik Ödemesi için Banka Hesap Bilgileri
TÜRKİYE İŞ BANKASI - KÜÇÜKESAT ŞUBESİ
IBAN TR83 0006 4000 0014 2080 7867 87
Hesap Sahibi: Mehmet Onur Yılmaz SOLFASOL

SOLFASOL'DE ŞEFFAFLIK

DÖNEM MAYIS 27.04.2021 - 31.05.2021

Solfasol, Ankaralılarla buluştuğu ilk günden beri ana gelir kaynağı abonelerinin desteği olan, kâr amacı gütmeyen bir gazete. Mali şeffaflık ve hesap verebilirliği önemsiyor, bütün sivil oluşumlar ve basın-yayın kuruluşlarının bu ilkeleri benimsemesi için öncü olmayı umuyoruz.

GENEL BİLGİLER (31.05.2021 itibarıyla)

Toplam abone sayısı: 1.092
Toplam kurumsal abone sayısı: 17

DÖNEMSEL BİLGİLER

Abonelik yenileme sayısı: 18
Yeni abone sayısı: 3
Kurumsal abonelik yenileme sayısı: 1
Yeni kurumsal abone sayısı: 1

GELİRLER

Yeni abone, abonelik yenileme, patreon: 9.795 TL
T-shirt, gazete satışı, gezi vb.: 0 TL
İlan, Reklam: 0 TL
Müzik ve Tiyatro Dayanışma Bilet Satışı: 15.500 TL
EED KATKISI Proje kapsamında hakediş: 23.215 TL

GELİRLER TOPLAMI: 48.511 TL

GİDERLER

Matbaa Gideri: 14.455 TL
Postalama Gideri: 840 TL
Kira ve Ofis Giderler: 4.750 TL
İdari ve Editöryal Giderler: 12.400 TL
Resmi Giderler: 1.100 TL
Müzikal Dayanışma Giderleri: 22.870 TL
Müzikal Dayanışma Fonunda Kalan: -42.030TL

GİDERLER TOPLAMI: 56.415 TL

BORÇLAR (31.03.2021 itibarıyla)

Matbaaya Borç: 982 TL
Kişilere Borçlar: 55.054 TL
Diğer Borçlar (vergi, muhasebe, kira vb): 14.595 TL

BORÇLAR TOPLAMI: 70.632 TL

TAKİPTE
KALIN!

Web
solfasol.tv

YouTube
Solfasol TV

Instagram
solfasol_gazetesi

Twitter / Facebook / Google
Gazetesolfasol

CEBECİ STADI ÇALIŞMA GRUBU İÇİN ÇAĞRI

Cebeci Stadyumu'nun yıkımı sürecinde kritik bir noktadayız. Fakat görüyoruz ki bu konu, akademinin içindeki öğrencilerde bile pek merak uyandıramamış durumda. İçinden geçtiğimiz bu kritik zamanda, bu konuyla ilgili bilgilendirici yayınlar, dosya haberler ve belki de bir belgesel yapmanın tam zamanı olduğunu düşünüyoruz.

ODTÜ Mimarlık Topluluğu olarak Gazete Solfasol ile yürüteceğimiz bu ortak çalışmada konuya ilgi duyan herkesin desteğine ihtiyacımız var.

Biz beraber çalıştıkça sadece güçlü ve etkili bir proje çıkarmakla kalmayacağız, aynı zamanda bu çalışmaya katılan kişilerin de dayanışması mümkün olacak ve dayanışmamız ile hep birlikte daha güçlü mücadele mümkün olacak.

Sizi de aramızda görmek istiyoruz. Eğer bu çağrımız ilginizi çektiyse, **bilgi@gazetesolfasol.com** adresine yazarak bizimle iletişime geçebilirsiniz.

Odtü Mimarlık Topluluğu

Cebeci İnönü Stadyumu, Mart 2014

Fotoğraf: SolfasolArşiv

BASIN AÇIKLAMASI - 31 Mayıs "Cebeci Stadyumu'na Sahip Çıkıyoruz!" DİSK, KESK, TMMOB, ATO, ASMMMO

KENTİN HAFIZASI YERİNDE KORUNMALIDIR

CEBECİ İNÖNÜ STADYUMU MİLLET BAHÇESİ OLMASIN

Cebeci İnönü Stadyumu, Cumhuriyetin ilk yıllarında, Cebeci semtinin açık alan ve spor alanı olarak kullanılan Hamit'in tarlasına; 1963 yılında Ankaralıların artan ihtiyacına cevap verebilmek için inşa edilmiştir. 1967'de açılan Stadyum yıkım kararı verilen tarihe kadar hem Cebeci'de yaşayanlara hem de tüm Ankara'ya hizmet vermiştir. 37 bin kişilik kapasitesiyle Stadyum, içinde Ankara'nın futbol kulüplerinin çalışmaları ve müsabakalarına, çeşitli spor branşlarının çalışmalarına; açık hava sinemasına, çevresinde kurulan panayırlara ev sahipliği yapmıştır. Yani **İnönü Stadyumu, 50 yılı aşkın geçmişi ile Ankara'nın belleğine işlenmiştir.** Bir hafıza mekanı olarak sadece sporcuların yetişmesine imkan sağlamakla kalmamış, şehrin kültürel yaşamının da önemli bir parçası halini almıştır.

Bugün yıkıma konu edilen İnönü Stadyumu ve yanında bulunan hentbol salonunun zengin mekansal niteliğinin sürdürülmesini sağlamak yerine kentlerde rant yaratılması için bilinçli bir tercih olarak kullanılan; uzun süreli bakımsız bırakma, köhneleştirme ve kentlinin kullanımına izin vermeyerek unutturma politikalarına maruz bırakılmıştır. Nitekim, 2012 yılından itibaren önce AVM, lüks konut, otopark gibi tehditlerle karşı karşıya bırakılması, sonra yurt

planı yapılması ve şimdi de Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın "Millet Bahçesi" projesi ile anılması bu alandaki kamu varlıklarının talanına dair her türlü stratejinin uygulandığını göstermektedir.

İktidarın, şehirlerin belleğini tutan, kültürel ve doğal varlıklarımıza yönelik bu girişimlerine Ankara halkı yabancı değildir. Bu projelerle Cumhuriyetin ilerici yaşam alanlarının yok edilerek hafızalardan silinmesi, kamusal alanlardaki özgürlüğümüzün kısıtlanması, yeşil alan adı altında betonlaştırma ve dini öğelerle yaşamımızın her hücresinde hakimiyet kurulmak istenilmektedir. Kent merkezindeki tarihi 19 Mayıs Stadyumu'nun da yıkımı ile sonuçlanan ve hem bir yeşil alan hem de kültürel bir miras olarak büyük önem taşıyan, Atatürk Kültür Merkezi ve Ankara'nın en önemli doğal sit alanlarından İmrahor Vadisi de millet bahçesi yapılacağı gerekçesiyle büyük tahribata ve yıkıma uğramıştır. Neredeyse yapıldığı her kentin mevcut yeşil alanlarını, doğal ve kültürel varlıklarını, parklarını ve tarihi stadyumlarını "yeşil inşaatlara" dönüştüren millet bahçeleri kamusal yarar yerine rant odaklı projelerdir.

Yapılmak istenilen bu projenin iptaline dair başlatılan hukuki süreç devam ederken, yangından mal kaçırıcısına hukuksuzca sürdürülen söküm ve yıkım çalışmaları bir an önce durdurulmalıdır. Millet bahçesi projesi, yarım asırlık kent belleğini, şehrin en önemli kültür ve spor alanlarından birini, yokluğu telafi edilemeyecek şekilde ortadan kaldıracaktır. Başkent'in en büyük stadyumunun yıkılması halinde kent hafızasından bir parçanın yok edilmesinin yanı sıra halk sağlığını tehdit edecek koşullar da oluşacaktır. 1963 yılında yapılmış bir stadyumun asbest içerdiği

ortadayken, kentin merkezinde böylesi büyük bir yapının yıkımı kanser ve diğer solunum yolu rahatsızlıkları başta olmak üzere çok sayıda riski yeniden doğuracaktır.

İnşası bahse konu olan millet bahçesi ise ortasındaki cami, ticari birimleri ya da millet kiraathanesi ile hiçbir şekilde kent hafızasındaki yeri dolduramayacak, sporcuların yetişmesine olanak veren bir tesis ve Stadyum işlevini görmeyecektir. Tarihsel kimliğinin ve kamusal niteliğinin korunması esas alınarak yapılacak planlama ve koruma çalışmalarıyla geliştirilerek Cebeci İnönü Stadyumu kamucu bir yaklaşımla tekrar halkın kullanımına açılmalıdır.

Bizler, rant için değil halk için; planlı, şehrin ihtiyaçlarını, kültürünü ve tarihini benimseyen politikalar üreten bir anlayış ve sağlıklı bir toplum için, Cebeci İnönü Stadyumu'nun yıkımının karşısında olduğumuzu bildiriyor ve tüm kamuoyunu kent merkezinde kalan tek spor alanına sahip çıkmak için dayanışmaya davet ediyoruz.

